

METSÄHALLITUKSEN LUONNONSUOJELUJULKAISUJA. SARJA C 173

Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma

Översättning: Pimma Knight.

Kansikuva: Lumikenkäilijät Syötteen kansallispuistossa. Kuva: Urpo Kouva/Metsähallitus.

© Metsähallitus, Vantaa, 2020

ISSN-L 1796-2943
ISSN (verkkajulkaisu) 1796-2943
ISBN 978-952-377-012-6 (pdf)

Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma

Kuvailulehti

Julkaisija	Metsähallitus	Julkaisuaika	11.12.2020
Toimeksiantaja	Metsähallitus	Hyväksymispäivämäärä	23.2.2018
Luottamuksellisuus	Julkinen	Diaarinumero	MH 920/2015
Suojelualuetyyppi/Suojeluohjelma	Kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
Alueen nimi	Syötteen kansallispuisto		
Natura 2000 -alueen nimi ja koodi	Syöte (FI1103828), Maaselkä (FI1103813), Salmitunturi–Rääpysjärvi (FI1105405) ja Latva-Korte–Kärppävaara (FI1105407)		
Tekijä(t)	Metsähallitus		
Julkaisun nimi	Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma		

Tiivistelmä

Syötteen kansallispuisto sijaitsee Syötteen matkailukeskuksen läheisyydessä, Pudasjärven kaupungin sekä Taivalkosken ja Posion kuntien alueilla. Neljästä erillisestä osa-alueesta koostuva puisto on perustettu v. 2000, ja se on pinta-alaltaan yhteensä noin 30 127 hehtaaria. Kansallispuisto kuuluu Natura 2000-verkostoon ja jakaantuu eri osa-alueidensa mukaan neljälle eri Natura-alueelle. Puisto on merkittävä erityisesti vanhojen luonnonmetsien suojelukohteena. Alueen vaarakuusikot tarjoavat soveliaita elinympäristöjä useille uhanalaisille ja harvinaistuneille vanhojen metsien lajeille. Kansallispuistolla on myös rikas maankäytön historia, joka on jättänyt puistoon merkkejä mm. niitty- ja kaskikulttuurista, poronhoidosta, tervanpoltosta ja savottakulttuurista.

Suunnitelmassa on määritelty kansallispuiston keskeiset luonto- ja käyttöarvot. Keskeisimmät luontotyytit ovat luonnonmetsät, aapasuot, puustoiset suot ja letot. Puistolla on erityistä merkitystä luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvien lettorikon, liito-oravan ja korpikolvan suojelussa sekä eräiden lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluvien suurten petolintujen suojelussa. Puistossa esiintyy myös useita uhanalaisia sienilajeja (käävät, kääväkkäät, helttasienet). Erämaisuus on erityinen arvo varsinkin puiston syrjäisemmillä osa-alueilla. Virkistyskäyttö, luontomatkailu ja luontokasvatus ovat kansallispuiston tärkeitä käyttöarvoja. Paikallinen kulttuuriperintö on erityinen arvo sekä kulttuurikohteiden että perinteisen eränkävynnin ja poronhoidon muodossa. Suunnitelmassa on analysoitu keskeisiin arvoihin kohdistuvat uhat ja asetettu päämäärät, tavoitteet ja toimenpiteet uhkien torjumiseksi ja kansallispuiston kehittämiseksi.

Kansallispuistossa poltetaan säännöllisesti nuoria talouskäytössä olleita metsiä ja lisätään näin nuorten luonnonmetsien pinta-alaa sekä tuotetaan elinympäristöjä palanutta puuta vaativille lajeille. Direktiivi- ja uhanalaisten lajien tilaa seurataan ja tarvittaessa tehdään hoitotoimenpiteitä. Puiston vyöhykejaolla ja palvelurakenteilla ohjataan kävijöiden liikkumista siten, että lajistolle ei aiheudu liikaa häiriötä ja kulumisvauriot jäävät mahdollisimman pieniksi. Edunvalvonnalla varmistetaan, että puiston ulkopuoliset hankkeet eivät aiheuta merkittävää haittaa puiston luonto- ja maisema-arvoille. Luvattoman maastoliikenteen kitkemiseksi alueelle kohdennetaan tehostettua valvontaa moottorikelkkailukauden aikana.

Puiston perinnemaisemia hoidetaan säännöllisesti niittämällä tai laiduntamalla. Rytivaaran kulttuuriperintökohteen rakennukset tarkastetaan vuosittain ja tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Virkistyskäyttöä ja luontomatkailua kehitetään kysyntään pohjautuen ja kestävin periaattein yhdessä toimintaympäristön kanssa. Puiston reittejä ja opastusta kehitetään palvelemaan monipuolisesti eri käyttömuotoja ympäri vuoden, ja mm. maastopyöräilymahdollisuuksia lisätään. Hanke- ja kansainvälisestä yhteistyöstä haetaan lisäarvoa ja resursseja alueen kehittämiseen. Puiston palvelukonsepti suunnitellaan yhdessä kumppaneiden kanssa huomioiden kasvussa olevan kansainvälisen matkailun tarpeet. Kansallispuistosta viestitään laadukkaasti Metsähallituksen ja kumppaneiden viestintäkanavissa, ja puiston brändiä hyödynnetään alueen markkinoinnissa.

Kansallispuiston luontokasvatustoimintaa toteutetaan ja kehitetään yhdessä lähikuntien kasvatusalan ammattilaisten kanssa. Kansallispuistoa markkinoidaan myös hyvinvointisektorin toimijoille, ja haetaan mahdollisuuksia puiston hyödyntämiseen terveyden edistämistyössä.

Avainsanat	Syöte, kansallispuisto, hoito- ja käyttösuunnitelma		
Muut tiedot	Suunnitelman ovat laatineet Teija Turunen, Markku Lehtelä, Timo Eskola, Vesa Simonen ja Päivi Tervonen.		
Sarjan nimi ja numero	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 173		
ISSN-L	1796-2943	ISSN (verkkojulkaisu)	1796-2943
ISBN	978-952-377-012-6 (pdf)		
Sivumäärä	123 s.	Kieli	Suomi
Kustantaja	Metsähallitus, Luontopalvelut		

Presentationsblad

Utgivare	Forststyrelsen	Utgivningsdatum	11.12.2020
Uppdragsgivare	Forststyrelsen	Datum för godkännande	23.2.2018
Sekretessgrad	Offentlig	Diarienummer	MH 920/2015
Typ av skyddsområde/ skyddsprogram	nationalpark, Natura 2000-område		
Områdets namn	Syöte nationalpark		
Natura 2000-områdets namn och kod	Syöte (FI1103828), Maaselkä (FI1103813), Salmitunturi–Räापysjärvi (FI1105405) ja Latva-Korte–Kärppävaara (FI1105407)		
Författare	Forststyrelsen		
Publikation	Skötsel- och användningsplan för Syöte nationalpark		

Sammandrag

Syöte nationalpark ligger i närheten av Syöte turistcentrum i Pudasjärvi stad och Taivalkoski och Posio kommuner. Nationalparken grundades år 2000 och består av fyra delområden och har en totalareal på ca 30 127 hektar. Nationalparken ingår i Natura 2000-nätverket. Parkens fyra delområdena ligger inom fyra olika Naturaområden. Nationalparken är ett viktigt skyddsområde speciellt för naturliga, gamla skogar. Granskogarna på de skogsklädda höjderna är lämpliga livsmiljöer för ett flertal hotade arter och numera sällsynta gammelskogsarter. Nationalparken har en rik markanvändningshistoria med spår efter bl.a. traditionellt ängs- och svedjebbruk, renskötsel, tjärbränning och gamla skogshyggen.

I planen definieras nationalparkens centrala natur- och bruksvärden. De centrala naturtyperna i parken är naturliga skogar, aapamyrar, skogbevuxna myrar och rikkärr. Parken är mycket viktig för skyddet av myrbräcka, flygekorre och större barkplattbagge, alla arter som ingår i bilaga II i habitatdirektivet, samt för skyddet av vissa stora rovfåglar i fågeldirektivets bilaga I. Det förekommer också flera hotade svamparter (tickor, skinn, taggsvampar och fingersvampar samt skivlingar) i parken. Områdets ödemarkskaraktär, speciellt i parkens mer avlägsna delar, är ett särskilt värde. Rekreatjonsbruk, naturturism och naturfostran är nationalparkens centrala bruksvärden. Det lokala kulturarvet, i form av olika kulturobjekt, det traditionella fisket och jakten samt renskötseln, utgör ett särskilt värde. I planen analyseras hoten mot de centrala värdena och uppställts målsättningar, mål och åtgärder för att bekämpa hotfaktorerna och utveckla nationalparken.

I nationalparken bränns regelbundet unga tidigare ekonomiskogar. På detta sätt utökas arealen för unga naturliga skogar och produceras livsmiljöer för arter som är beroende av brunnen ved. Direktivarternas och de hotade arternas situation följs upp och vid behov vidtas åtgärder. Med hjälp av parkens zonindelning och servicestrukturer styrs besökarna så att arterna inte störs för kraftigt och slitaget är så litet som möjligt. Genom intressebevakning säkerställs att projekt utanför parken inte orsakar betydande skador på parkens natur- och landskapsvärden. Preciserad och effektiv övervakning tas i bruk under snöskotersäsongen för att eliminera olovlig terrängtrafik.

Parkens vårdbiotoper vårdas regelbundet genom slåtter och bete. Byggnaderna i Rytivaara kulturarvsobjekt granskas årligen och repareras vid behov.

Tillsammans med verksamhetsmiljön utvecklas rekreatjonsbruket och naturturismen utifrån efterfrågan och i enlighet med den hållbara turismens principer. Lederna och skyltarna utvecklas så att de på ett mångsidigt sätt främjar olika användningssätt året runt, och bl.a. terrängcyklingsmöjligheterna utökas. Med hjälp av samarbetsprojekt och internationellt samarbete eftersträvas mervärde och resurser för områdets utveckling. Parkens servicekoncept tas fram tillsammans med samarbetsparter så att man tar i beaktande den internationella turismens behov. Information om nationalparken sprids i Forststyrelsens och samarbetsparternas olika medier, och parkens varumärke utnyttjas i marknadsföringen av området.

Nationalparkens naturfostran genomförs och utvecklas i samarbete med utbildningsproffs. Nationalparken marknadsförs även till aktörer inom välfärdssektorn, och man söker sätt att använda parken i arbetet att främja välmående och hälsa.

Nyckelord	Syöte, nationalpark, skötsel- och användningsplan		
Övriga uppgifter	Planen har utarbetats av Teija Turunen, Markku Lehtelä, Timo Eskola, Vesa Simonen och Päivi Tervonen.		
Seriens namn och nummer	Forststyrelsens naturskyddspublikationer. Serie C 173		
ISSN-L	1796-2943	ISSN (online)	1796-2943
ISBN (pdf)	978-952-377-012-6 (pdf)		
Sidantal	123 s.	Språk	Finska
Förlag	Forststyrelsen, Naturtjänster		

Sisällys

YHTEENVETO	7
NYKYTILAN KUVAUS.....	13
1 Suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne	13
2 Perustamistarkoitus.....	20
3 Eloton luonto: vesistöt ja geologia.....	21
4 Luontodirektiivin luontotyypit	23
5 Lajisto	26
6 Kulttuuriperintö	27
7A Luonnon virkistyskäyttö: retkeily ja luontomatkailu	29
7B Luonnon virkistyskäyttö: opastusviestintä	32
8 Erätalous: nykytila	34
9 Tutkimus.....	36
10 Muu luonnonvarojen käyttö, rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset.....	37
10B Poronhoito.....	39
KESKEISET ARVOT JA UHAT	40
11 Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot sekä uhkat	40
TAVOITTEEN ASETTELU	45
12 Uhkatekijöiden torjuminen, vaikutusten arviointi ja seuranta	45
13A Vyöhykejako: Retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke	62
13B Vyöhykejako: Syrjävyöhyke	64
13C Vyöhykejako: Rajoitus- ja luonnonarvovyöhykkeet	65
TOTEUTUS	66
14 Luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelu	66
15 Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet	67
16 Erätalouden toimenpiteet	70
17 Muun luonnonvarojen ja alueiden käytön toimenpiteet.....	72
17B Poronhoidon toimenpiteet.....	74
18 Hallinto	75
19 Resurssit	77
20 Osallistaminen.....	79
LIITTEET	97
Liite 1 Suunnittelualueen sijainti ja maankäyttö	98
Liite 2 Natura-luontotyypit (kuvat 2a–2d)	99
Liite 3 Natura-luontotyyppien edustavuus (kuvat 3a–3d).....	103
Liite 4 Suunnittelualueen retkeilyrakenteet ja reitit (kuvat 4a–4c).....	107
Liite 5 Suunnittelualueen vyöhykejako	110
Liite 6 Suunnittelualueen lajisto.....	111
Liite 7 Karttaotteet maakuntakaavoista	118
Liite 8 Ympäristöministeriön vahvistuskirje	120

YHTEENVETO

Suunnittelualueen nimi, sijainti ja pinta-ala

Suunnitelma koskee Syötteen kansallispuistoa, joka sijaitsee Pudasjärven kaupungin sekä Taivalkosken ja Posion kuntien alueilla. Neljästä erillisestä osa-alueesta (Syöte, Maaselkä, Latva-Korte–Kärppävaara, Salmitunturi) koostuva puisto on pinta-alaltaan yhteensä noin 30 127 hehtaaria.

I Nykytilan kuvaus

Syötteen kansallispuiston erämaiset vaaramaisemat ovat enimmäkseen vanhoja kuusimetsiä, joiden lomassa vaihtelevat rannesuot ja puronotkot. Puistossa viihtyvät monet uhanalaiset ja harvinaistuneet vanhan metsän lajit. Kansallispuisto kuuluu Natura 2000 -verkostoon ja jakaantuu eri osa-alueidensa mukaan neljälle eri Natura-alueelle: Syöte (FI1103828), Maaselkä (FI1103813), Salmitunturi–Rääpysjärvi (FI1105405) ja Latva-Korte–Kärppävaara (FI1105407). Näistä kolme ensin mainittua ovat sekä luontodirektiivin mukaisia suojelualueita (SAC) että lintudirektiivin mukaisia erityisiä suojelualueita (SPA). Latva-Korte–Kärppävaara on verkostossa SAC-alueena.

Kansallispuiston alueella on rikas maankäytön historia, joka on jättänyt puistoon merkkejään liittyen mm. niitty- ja kaskikulttuuriin, poronhoitoon, tervanpoltoon ja savottakulttuuriin. Historia on antanut vahvan leimansa kansallispuistolle käyntikohteena; Syötteen luontokeskuksen näyttelyssä kulttuuriperintö on näkyvästi esillä, ja reittien varsilla on mahdollisuus tutustua useisiin kulttuurikohteisiin. Tunnetuin näistä on Rytivaaran entisöity kruununmetsätorppa, jonka pihapiiriä hoidetaan perinnemaisema-kohteena.

Kansallispuiston sijainti Syötteen matkailukeskuksen läheisyydessä korostaa puiston merkitystä yhtenä keskeisenä vetovoimatekijänä Syötteen alueen matkailussa. Pohjois-Pohjanmaan ja Itä-Lapin maakuntakaavoissa puisto kuuluu matkailun vetovoima-alueeksi osoitettuun vyöhykkeeseen, joka on määritetty ympäristöarvojen, matkailun ja virkistymisen kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäväksi aluekokonaisuudeksi. Kansallispuiston välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Iso-Syötteen retkeilyalue ja Syötteen virkistymetsä muodostavat yhdessä kansallispuiston kanssa kokonaisuuden, joka tarjoaa puitteita luontomatkailutoimintaan.

Kansallispuistoa kehitetään virkistys- ja luontomatkailukohteena tiiviissä yhteistyössä alueen matkailutoimijoiden ja muun toimintaympäristön kanssa. Syötteen alueelle on tehty luontomatkailusuunnitelma, jonka tavoitteiden mukaisesti kehitystyötä tehdään hallitusti ja matkailun vaikutuksia säännöllisesti seuraten. Kansallispuiston kestävä matkailua kehitetään myös osana Euroopan kansallispuistoliiton European Charter -verkostoa, jossa Syötteen kansallispuisto on ollut mukana vuodesta 2004 alkaen.

II Keskeiset arvot ja uhat

Kansallispuisto on laaja kokonaisuus, joka sisältää useita luonto- ja käyttöarvoja. Keskeisimmät luontotyytit ovat luonnonmetsät, aapasuot, puustoiset suot ja letot. Puistolla on erityistä merkitystä luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvien lettorikon, liito-oravan ja korpikolvan suojelussa sekä eräiden lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluvien suurten petolintujen suojelussa. Puistossa esiintyy myös useita uhanalaisia sienilajeja (käävät, kääväkkäät, helttasienet). Erämaisuus on erityinen arvo varsinkin puiston syrjäisemmillä osa-alueilla. Virkistyskäyttö, luontomatkailu ja luontokasvatus ovat kansallispuiston tärkeitä käyttöarvoja. Paikallinen kulttuuriperintö on erityinen arvo sekä kulttuurikohteiden että perinteisen eränkävyn ja poronhoidon muodossa.

Uhka-analyysin perusteella kansallispuiston keskeisiin arvoihin ei kohdistu suuria uhkia, mutta kohtalaisen merkittäviä uhkia on arvioitu olevan jonkin verran.

Puiston läheisyyteen sijoittuva kaivostoiminta saattaisi vaikuttaa haitallisesti puiston luontotyypeihin vesistöjen kautta. Tuulivoimatuotanto puiston läheisyydessä voi aiheuttaa törmäysvaaran suurille petolinnuille. Kaivokset ja tuulivoimalat voivat heikentää myös puiston maisemaa ja erämaisuutta. Alueen erämaisuutta voi heikentää myös yleisesti lisääntynyt luvaton moottorikelkkailu. Metsäpalojen tehokas torjunta vähentää palojen seurauksena syntyvää metsien erirakenteisuutta ja palaneesta puusta riippuvaisten lajien elinympäristöjä. Lehtipuiden heikko uudistuminen voi heikentää lehtipuustosta riippuvaisten eliölaajien, kuten liito-oravan, elinympäristöjä pitkällä aikavälillä. Lettorikko voi kärsiä kasvupaikkojen luontaisesta umpeenkasvusta.

Virkistyskäytön, luontomatkailun ja luontokasvatustoiminnan osalta uhan voi muodostaa resurssien niukkuus, mikäli se vaikeuttaa puiston rakenteiden ja palvelujen ylläpitoa ja kehittämistä. Resurssien niukkuus voi heikentää myös perinnemaisemien ja muiden kulttuurikohteiden ylläpidon laatua. Kansallispuiston kävijämäärän kasvu voi aiheuttaa suosituimmilla käyntikohteilla maaston kulumista ja häiritä luonnonrauhaa ja erämaista tunnelmaa hakevia retkeilijöitä.

III Tavoitteen asettelu

Suunnitelman päämäärät

Kansallispuiston keskeisiin arvoihin kohdistuvien uhkien torjumiseksi ja alueen kehittämiseksi suunnitelmassa on määritetty seuraavat päämäärät:

- Kansallispuiston luontotyyppien luonnontila ja lajiston elinolosuhteet paranevat.
- Kansallispuiston kulttuuriperintökohteet säilyvät, ja ne on kytketty osaksi alueen virkistyskäyttöä ja luontomatkailua.
- Kansallispuisto on luonto- ja seikkailukasvatuksen aktiivinen toimintakenttä.
- Kansallispuiston palvelurakenteet ja reitit tarjoavat kysynnän mukaisia laadukkaita ja monipuolisia mahdollisuuksia alueen luontoon tutustumiseen.
- Luontomatkailua ja virkistyskäyttöä kehitetään kestävin periaattein yhdessä kansallispuiston toimintaympäristön kanssa.
- Retkeilijällä on kansallispuistossa hyvä mahdollisuus kokea aitoa erämaista tunnelmaa.
- Kansainvälisestä yhteistyöstä saadaan lisäarvoa kansallispuiston hoitoon ja kehittämiseen.
- Kansallispuisto tarjoaa luonnonkauniin ja erämaisen toimintaympäristön kuntouttavalle ja työkykyä ylläpitävälle toiminnalle.
- Kansallispuisto tarjoaa mahdollisuuksia yritystoiminnan kasvuun ja palvelujen kehittämiseen.
- Kansallispuisto tarjoaa ympärivuotisesti mahdollisuuksia ja puitteita uusiin luontoliikunta-aktiiviteetteihin.
- Kansallispuiston brändin näkyminen monipuolisesti Metsähallituksen ja kumppaneiden verkko- viestinnässä vahvistaa Sjötteen alueen vetovoimaisuutta matkailukohteena.

Päämääriä tarkennetaan suunnitelmassa tavoitteilla ja toimenpiteillä.

Vyöhykejaon keskeiset ratkaisut

Kansallispuistoon on määritelty neljä retkeily- ja luontomatkailuvyöhykettä: Pyhitys, Rytivaara, Teeri- vaara–Ahmavaara ja Vattukuru. Vyöhykkeiden pinta-ala on yhteensä n. 4 746 hehtaaria, ja niiden osuus koko suunnittelualueesta on 16 %. Retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeille ohjataan kävijöitä opastuksen ja palvelurakenteiden avulla. Vyöhykkeiden palveluvarustusta voidaan kehittää tarpeen ja kysynnän mukaan.

Loput 84 % kansallispuiston alueesta (n. 25 381 ha) on syrjävyöhykettä, joka säilytetään mahdollisimman luonnontilaisena ja erämaisena. Vyöhykkeen nykyisiä palvelurakenteita (retkeilyreitit, laavut, autiotuvat) voidaan pitää yllä. Pääsääntöisesti syrjävyöhykkeelle ei rakenneta uutta palveluvarustusta, mutta sinne on mahdollista sijoittaa tarpeen mukaan myös uusia erämaista retkeilyä palvelevia rakenteita. Vyöhykkeelle soveltuvat myös erämaiset luontomatkailupalvelut.

IV Toteutus ja toimenpiteet

Luonnon- ja kulttuuriperinnön suojelu

Kansallispuistossa poltetaan säännöllisesti nuoria talouskäytössä olleita metsiä ja lisätään näin nuorten luonnonmetsien pinta-alaa sekä tuotetaan elinympäristöjä palanutta puuta vaativille lajeille. Direktiivi- ja uhanalaisten lajien tilaa seurataan ja tarvittaessa tehdään hoitotoimenpiteitä. Liito-oravan elinolosuhteiden parantamiseksi haettavan valtakunnallisen Life-hankkeen yhteydessä selvitetään mahdollisuuksia alueen lehtipuujatkumon parantamiseksi. Puiston perinnemaisemia hoidetaan säännöllisesti niittämällä tai laiduntamalla. Rytivaaran kulttuuriperintökohteen rakennukset tarkastetaan vuosittain ja tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Virkistyskäyttö ja luontomatkailu

Virkistyskäyttöä ja luontomatkailua kehitetään kysyntään pohjautuen ja kestävin periaattein yhdessä toimintaympäristön kanssa. Puiston reittejä ja opastusta kehitetään palvelemaan monipuolisesti eri käyttömuotoja ympäri vuoden, ja mm. maastopyöräilymahdollisuuksia lisätään. Hanke- ja kansainvälisestä yhteistyöstä haetaan lisäarvoa ja resursseja alueen kehittämiseen. Puiston palvelukonsepti suunnitellaan yhdessä kumppaneiden kanssa huomioiden kasvussa olevan kansainvälisen matkailun tarpeet. Kansallispuistosta viestitään laadukkaasti Metsähallituksen ja kumppaneiden viestintäkanavissa, ja puiston brändiä hyödynnetään alueen markkinoinnissa.

Kansallispuiston luontokasvatustoimintaa toteutetaan ja kehitetään yhdessä lähikuntien kasvatusalan ammattilaisten kanssa. Kansallispuistoa markkinoidaan myös hyvinvointisektorin toimijoille, ja haetaan mahdollisuuksia puiston hyödyntämiseen terveyden edistämistyössä.

Erätalous

Alueen metsästys- ja kalastuskäytäntöihin ei tule muutoksia. Metsästys on alueella sallittu paikallisille asukkaille metsästyslain (615/93) mukaisesti, lukuun ottamatta kansallispuiston Syötteen osa-alueen Lomaojan eteläpuoleisia alueita, joilla metsästys on kokonaan kielletty. Paikkakuntalaisten lisäksi paikallisiin metsästysseuroihin kuuluvat ulkopaikkakuntalaiset saavat metsästää alueella hirveä. Pilkkiminen ja onkiminen on puiston alueella sallittu jokamiehenoikeudella ja viehekalastus kalastonhoitomaksulla. Salmitururin osa-alueella Vaarasalmi ja Latvakutinjärvi kuuluvat Taivalkosken pyydyslupa-alueeseen.

Muu luonnonvarojen ja alueiden käyttö

Puiston palvelujen ylläpidossa tarvittava maastoliikenne keskitetään pääosin lumipeitteiseen aikaan. Myös luontomatkailutoiminnan, erilaisten tapahtumien ja ammattimaisen luontokuvauksen huoltoon voidaan myöntää talviaikaisia maastoliikennelupia. Sulan maan aikaan maastoliikennelupia myönnetään vain tarkoin harkiten, ja lupien tarkoituksen tulee palvella puiston hoidon ja käytön tavoitteita.

Kansallispuiston järjestyssäännön mukaisesti maastopyöräily, ratsastus sekä koira- ja porovaljakoilla ajaminen on puistossa sallittu vain niitä varten osoitetuilla reiteillä. Maastopyöräilyn kasvavan kysynnän vuoksi puistosta osoitetaan lisää reittejä pyöräilyyn.

Kansallispuistoon voidaan harkinnan mukaan myöntää lupia erilaisille esim. luontoliikuntaan liittyville tapahtumille. Liikuntatapahtumien kysyntä on ollut kasvussa, ja todennäköisesti myös kansallispuistossa tapahtumia järjestetään jatkossa entistä enemmän. Tapahtumissa pyritään hyödyntämään puiston palvelutarjontaan kuuluvia reittejä ja taukopaikkoja.

Poronhoito

Suunnittelualueella harjoitettavaa poronhoitoa säätelee poronhoitolaki (848/1990). Poronhoidon harjoittajilla on alueella poronhoitolain mukaisia erityisoikeuksia, kuten poronhoitotöihin liittyvä maastoliikenne, leirytyminen, tulenteko ja sitä varten polttopuun ottaminen. Poronhoitoon liittyvät rakenteet edellyttävät Metsähallituksen lupaa. Paliskuntain yhdistys, paliskuntaryhmät ja Metsähallitus neuvottelevat ja sopivat säännöllisesti poronhoitoon liittyvistä toimintatavoista valtion mailla. Mahdollisista kansallispuistoon sijoitettavista uusista koiravaljakkosafarireiteistä kysytään alueen paliskuntien kannanotot ennen sopimuksen tekemistä. Myös muista merkittävistä uusista reiteistä ja tapahtumista kysytään paliskuntien kannanotot Metsähallituksen ja paliskuntain yhdistyksen solmiman sopimuksen mukaisesti.

Hallinto

Puiston vyöhykejaolla ja palvelurakenteilla ohjataan kävijöiden liikkumista siten, että lajistolle ei aiheudu liikaa häiriötä ja kulumisvauriot jäävät mahdollisimman pieniksi. Käytön ohjauksella varmistetaan, että eri käyttömuodot saadaan sovitettua samoille reiteille mahdollisimman sujuvasti. Edunvalvonnalla varmistetaan, että puiston ulkopuoliset hankkeet eivät aiheuta merkittävää haittaa puiston luonto- ja maisema-arvoille. Luvattoman maastoliikenteen kitkemiseksi alueelle kohdennetaan tehostettua valvontaa moottorikelkkailukauden aikana.

Ympäristövaikutusten arviointi ja seuranta

Ympäristövaikutusten arviointi

Suunnitelman toimenpiteistä aiheutuvat ekologiset vaikutukset ovat pääosin myönteisiä. Metsien ennallistaminen kohdistuu alueella pääasiassa nuoriin, aiemmin talouskäytössä olleisiin metsiin. Ennallistaminen toteutetaan polttamalla, jolloin mahdollistetaan nuorten, lehtipuuvältaisten luonnonmetsien kehittyminen poltetuille alueille. Toimenpiteet lisäävät puiston boreaalisten luonnonmetsien pinta-alaa. Puistossa esiintyviä direktiivilajeja seurataan säännöllisesti lajien suotuisan suojelun tason varmistamiseksi. Kansallispuiston perinnebiotooppien säännöllinen hoitaminen mahdollistaa alavat niitetyt niityt- ja tulvametsät-luontotyyppien säilymisen alueella.

Ennallistamistoimenpiteet voivat aiheuttaa lyhytkestoisia haittoja, joita ovat esim. työkoneiden maastoon jättämät jäljet ja ravinteiden huuhtoutuminen vesistöihin. Tarkalla suunnittelulla haittavaikutukset pystytään minimoimaan. Perinnebiotooppien hoitotoimenpiteet voivat vähentää tilapäisesti myös suojellisesti arvokkaita kasviyksilöitä, mutta ovat kokonaisuutena hyödyksi lajiston monimuotoisuudelle. Hoidettavien kohteiden lajisto tunnetaan hyvin, jolloin voidaan tarvittaessa rajata uhanalaisten lajien esiintymät hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle. Ennallistamisen ja luonnonhoidon positiiviset vaikutukset luontotyypeille ja lajistolle arvioidaan huomattavasti suuremmiksi kuin niiden aiheuttamat haitat.

Virkistyskäytöllä ja luontomatkailutoiminnalla voi olla vaikutuksia alueen luontotyypeihin ja lajeihin maaston kulumisen ja eläimiin kohdistuvan häiriön muodossa. Vaikutukset pystytään pitämään vähäisinä puiston vyöhykealuejaon ja kävijöiden ohjaamisen sekä tarvittaessa reittien kestäväimistöimenpiteiden avulla. Luontotyyppien ja lajiston puolesta häiriöherkille kohteille ei ohjata virkistys- ja luontomatkailutoimintaa. Edunvalvonnalla pyritään varmistamaan, että kansallispuiston läheisyyteen suunniteltuja hankkeita ei toteuteta siten, että puiston luontotyypeille ja lajistolle aiheutuu merkittävää haittaa.

Suunnitelluista toimenpiteistä aiheutuvien sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten arvioidaan olevan enimmäkseen myönteisiä. Puiston palvelutarjonnalla ja kehittämisellä tähdätään siihen, että palvelut vastaavat asiakkaiden kysyntään ja alueen matkailuyrittäjät hyötyvät puiston palveluista omassa toiminnassaan. Kysyntälähtöisyydellä pyritään myös siihen, että puiston palveluja pystytään pitämään yllä kustannustehokkaasti.

Osa puiston asiakkaista voi kokea esim. kävijämäärän kasvun tai eri käyttömuotojen keskittämisen samoille reiteille häiritseväksi. Käytön ohjauksella ja laadukkaalla opastuksella varmistetaan, että reittien käyttö on turvallista ja mahdollisimman sujuvaa. Puiston palvelutarjonnassa säilytetään ja kehitetään myös erämaisia retkeilypalveluja puiston hiljaisemmilla alueilla.

Puiston kulttuurikohteiden, erityisesti Rytivaaran, kehittämisessä huomioidaan paikan alkuperäisen luonteen ja kulttuuriarvojen säilyminen, mikäli kohteelle rakennetaan uutta palveluvarustusta.

Seuranta

Suunnitelman seuranta perustuu toimenpiteiden toteutumisen seurantaan sekä vaikuttavuuden seurantaan, jonka kautta arvioidaan suunnitelman päämäärien saavuttamista. Suunnitelman toimenpiteiden toteutumiselle ja vaikuttavuudelle on määritelty mittareita, joista osaa seurataan vuosittain ja osaa muutaman vuoden välein. Suunnitelman seuranta kytkeytyy osittain kansallispuiston virkistyskäytön ja luontomatkailun ympäristövaikutusten seurantaan, jossa käytetään hyväksyttävän muutoksen rajoihin perustuvaa menetelmää (LAC; Limits of Acceptable Change). Osittain suunnitelman seuranta kytkeytyy myös Natura-alueiden tilan seurantaan.

Vahvistaminen

Ympäristöministeriö on vahvistanut Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman 23.2.2018.

Lisätietoa suunnittelusta

Hoito- ja käyttösuunnitelma on kohdealueen maankäytön pitkän aikavälin strateginen suunnitelma. Sen avulla toteutetaan laissa säädettyjen perustamistavoitteiden lisäksi alueen hoidolle ja käytölle asetettuja tavoitteita. Suunnitelman avulla sovitetaan yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja alueen muun käytön tavoitteet. Suunnitelmakausi on noin 15 vuotta. Suunnitelmalle tehdään väliarviointit noin 5 vuoden välein.

Hoito- ja käyttösuunnittelu on Metsähallituksen periaatteiden mukaista osallistavaa suunnittelua. Suunnitteluprosessin aikana järjestetään avoimia osallistamistilaisuuksia ja palautetta on mahdollista antaa koko prosessin ajan.

I NYKYTILAN KUVAUS	9. Tutkimus	IV TOTEUTUS	22. Toimenpiteiden toteutumisen ja vaikuttavuuden seuranta
1. Suunnittelualan kuvaus ja suunnittelutilanne	10. Muu luonnonvarojen käyttö, rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset	14. Luonnon- ja kulttuuriperinnön suojelun toimenpiteet	VI LÄHTEET
2. Perustamistarkoitus	II KESKEISET ARVOT JA UHAT	15. Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet	Lähteet
3. Eloton luonto: vesistöt ja geologia	11. Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot sekä uhat	16. Erätalouden toimenpiteet	VII LIITTEET
4. Natura 2000 -luontotyytit	III TAVOITTEEN ASETTELU	17. Muut luonnonvarojen ja alueiden käytön toimenpiteet	Liite 1. Yksityisten suojelualueiden rauhoitusmääräysten yhteen-veto
5. Lajisto	12. Uhkatekijöiden torjuminen, päämäärät ja kehittämismahdollisuudet	18. Hallinto	Liite 2. Ote maakuntakaavakartasta
6. Kulttuuriperintö	13A. Vyöhykejako: retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke	19. Resurssit	Liite 3. Natura 2000 -alueittaiset luontotyytit
7A. Luonnon virkistyskäyttö: retkeily ja luontomatkailu	13B. Vyöhykejako: syrjävyöhyke	20. Osallistuminen	Liite 4. Suunnittelualueella esiintyvät uhanalaiset ja direktiivilajit
7B. Luonnon virkistyskäyttö: opastusviestintä	13C. Vyöhykejako: rajoitus- ja luonnonarvovyöhykkeet	V YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SEURANTA	Liite 5. Lausunntokooste
8. Erätalous		21. Ympäristövaikutusten arviointi	Liite 6. Ympäristöministeriön vahvistuskirje

NYKYTILAN KUVAUS

1 Suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne					
Vastuuprosessi	Alueiden hallinta				
Selite	Lomakkeella luodaan yleiskuva suunnittelualueesta, maankäytön nykytilanteesta, kaavoituksesta ja muusta maankäytön suunnittelusta, saamelaiden kotiseutuasioista ja suunnittelutilanteesta. Lomake muodostaa perustan muiden jäljempänä seuraavien aiheiden käsittelylle. Kartta suunnittelualueen sijainnista ja maankäytöstä on esitetty liitteessä 1.				
Suunnittelualueen nimi	Syötteen kansallispuisto	Pinta-ala (ha)		30 126,73	
		Josta vesialuetta (ha)		142,66	
Maakunta		Kunta			
17 - Pohjois-Pohjanmaan maakunta		832 - Taivalkoski			
		615 - Pudasjärvi			
19 - Lapin maakunta		614 - Posio			
Suunnittelualueeseen sisältyvät Natura 2000 -alueet					
Nimi	Koodi	Tyyppi	Toteutustapa	Suunnitelman kattama alue (ha)	Osuus Natura-alueesta (%)
Latva-Korte-Kärppävaara	FI1105407	634 - SAC-alue	luonnonsuojelulaki	1 988,76	97,5
Maaselkä	FI1103813	635 - SPA/SAC-alue	luonnonsuojelulaki	3 177,02	98,4
Salmitunturi-Räापysjärvi	FI1105405	635 - SPA/SAC-alue	luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki, sopimus	6 704,01	88,6
Syöte	FI1103828	635 - SPA/SAC-alue	luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki, ulkoilulaki	17 550,72	89,4
Suunnittelualueen maankäyttö					
Perustetut suojelualueet					
Valtionmaiden suojelualueet	Kohdetyyppi		Perustamisajankohta	Suunnitelman kattama alue (ha)	Järjestyssääntö annettu (pvm)
Syötteen kansallispuisto	202 - Kansallispuisto		2000	30 126,69	06.03.2006

Kansainväliset sitoumukset ja suojeleohjelmat		
Nimi	Tyyppi	Lisätietoja
European Charter for Sustainable Tourism in Protected Areas	Kestävän matkailun kehittämisohjelma	Syötteen kansallispuisto on hyväksytty Euroopan kansallispuistoliiton (EU-ROPARC) "European Charter for Sustainable Tourism in Protected Areas" kestävän matkailun kehittämisohjelmaan vuonna 2004.
Syöte-Salmitunturi	Kansainvälisesti tärkeä lintualue (IBA)	Syötteen kansallispuisto kuuluu kokonaisuudessaan IBA-alueisiin.

Saamelaisten kotiseutualueet
Suunnittelualue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella
Ei ollenkaan

Kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu

Kaava			
Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattavuus %	Suunnittelualueetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet / Valtioneuvoston päätös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta (51)	2008	100	Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa todetaan mm. seuraavia kansallispuiston kehittämisen kannalta merkittäviä tavoitteita: Alueidenkäytöllä edistetään kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennuserinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä. Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Alueidenkäytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luonto- ja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyksiä. Suojelualueverkoston ja arvokaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä edistetään virkistyskäytössä, matkailun tukialueina sekä niiden lähialueiden matkailun kehittämisessä suojelutavoitteita vaarantamatta.
Itä-Lapin maakuntakaava (9)	2004	15	Maakuntakaavassa kansallispuisto on merkitty S-merkinnällä, jolla osoitetaan suojelualueet silloin kun ei ole kyse erityislainsäädännön mukaisesta suojelutarpeesta. Kaava-merkintä perustuu Syötteen Natura-aluekokonaisuuden toteutuskeinoihin, joissa perusteena on luonnonsuojelulain lisäksi maa-aineslaki. Kansallispuisto sisältyy matkailun vetovoima-alueeksi määriteltyyn alueeseen (mv 8401). Merkinnällä osoitetaan alueet joita tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena. Kansallispuiston läpi on osoitettu pohjois-eteläsuuntainen ulkoilureitti ja puiston läheisyydessä on todennäköinen mineraalivaranto-alue (ek-1).
Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava, ehdotus (48)		15	Maakuntakaavaehdotuksessa kansallispuisto on merkitty luonnonsuojelualueena (SL 3014). Kansallispuiston läpi on osoitettu pohjois-eteläsuuntainen ulkoilureitti. Kansallispuiston kaavaan kuuluva alue sisältyy lähes kokonaan kaivostoiminnan kehittämisen vyöhykkeelle. Kansallispuiston ja Korouoman luonnonsuojelualueen välille on merkitty

			ekologinen yhteystarve, johon liittyen on huomioitava luonnon monimuotoisuuden ja virkistykseen kannalta tärkeät yhteydet. Puiston läpi on merkitty paliskunnan raja/esteita, jonka johdosta moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman vähän esteiden kanssa ja porojen kulku reitin kohdalta pyritään estämään.
Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (8)	2005	85	Maakuntakaavassa kansallispuisto on merkitty SL-merkinnällä, eli luonnonsuojelulain nojalla suojelluksi tai suojeltavaksi alueeksi. Näillä kohteilla ja niiden ympäristössä tulee maankäyttö suunnitella luontoarvoja vaarantamatta ja luonnon monimuotoisuutta ja ekologisia yhteyksiä edistäen. Lisäksi kansallispuisto sisältyy matkailun vetovoima-alueeksi määriteltyyn alueeseen (mv). Merkinnällä osoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistykseen kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekohtaisuuksia.
Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava (49)	2015	85	Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava koskee energiantuotantoa ja -siirtoa, kaupan palvelurakennetta ja aluerakennetta, luonnonympäristöä ja liikennejärjestelmää. Vaihemaakuntakaavassa kansallispuisto on merkitty SL-merkinnällä, eli luonnonsuojelulain nojalla suojelluksi tai suojeltavaksi alueeksi. Näillä kohteilla ja niiden ympäristössä tulee maankäyttö suunnitella luontoarvoja vaarantamatta ja luonnon monimuotoisuutta ja ekologisia yhteyksiä edistäen.
Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava, ehdotus (50)		85	Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava koskee maaseudun asutusrakennetta, kulttuuriympäristöä, virkistys- ja matkailualueita, seudullisia materiaalikeskus- ja jätteenkäsittelyalueita, seudullisia ampumaratoja ja puolustusvoimien alueita. Vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa kansallispuisto sisältyy matkailun vetovoima-alueeseen (mv-2), jossa alueen kehittäminen perustuu matkailukeskuksen palveluihin sekä kansallispuistoon, muuhun luontoon ja retkeilyyn liittyviin virkistystoimintoihin. Puiston läpi kulkeva UKK-reitti on osoitettu tärkeänä retkeilyreitteinä. Puistossa sijaitseva Rytivaaran kruununmetsätorppa on osoitettu maakunnallisesti arvokkaana rakennetun kulttuuriympäristön kohteena.
Syötteen yleiskaava (6)	2009		Pääosa yleiskaavassa osoitetuista rakennuspaikoista sijoittuu olemassa olevien rakennettujen keskusten läheisyyteen. Keskeisten ydinalueiden lisäksi lomarakennuspaikkoja on osoitettu Teerivaaraan ja Vanhakankaalle kansallispuiston läheisyyteen.
Iso-Syötteen asemakaava (7)	2001		Asemakaavassa osoitetaan lomarakennuspaikkoja Vanhakankaalle kansallispuiston läheisyyteen.
Suunnitelma: luonnonsuojeluhallinto			
Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattavuus %	Suunnittelualuetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma (15)	2005	100	Suunnitelmassa on määritelty alueen hoidon ja käytön tavoitteet noin 10 vuoden ajalle. Kansallispuisto on jaettu nähtävyydsosaan (26 %) ja syrjäosaan (74 %). Keskeisimmät nähtävyydsosaan kuuluvat alueet sijoittuvat Syötteen matkailukeskuksen läheisyyteen

			Ahmavaaran–Selkävaaran alueelle. Suurin osa palveluvarustuksesta sijaitsee nähtävyyksosalla, ja syrjäosa pyritään säilyttämään mahdollisimman erämaisena. (ks. kohta ”edellisen hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuminen”)
Syötteen alueen luontomatkailusuunnitelma (16)	2001	100	Suunnitelman tavoitteena on turvata luontomatkailun kehittyminen alueella siten, että kehitys on kestävää myös luontoarvojen kannalta.
Syötteen luontomatkailusuunnitelma 2011 (10)	2011	100	Suunnitelman päätavoitteena on edistää Syötteen luontokohteilla eli Syötteen kansallispuistossa, Iso-Syötteen retkeilyalueella sekä Syötteen virkistysmetsässä harjoitettavaa luontomatkailua. Tavoitteeseen pyritään hallitusti seuraamalla jatkuvasti luontomatkailun kestävyyttä. Suunnitelman toteutuminen lisää paikallista matkailutuloa sekä paikallisväestön hyvinvointia. Suunnitelma päivittää aiemmin julkaistun Syötteen alueen luontomatkailusuunnitelman.
Syöte Life-projektialueen kulotussuunnitelma (21)	2001	100	Suunnitelma on laadittu Syöte Life-projektialueen aiemmassa metsätalouskäytössä olleiden hakkuuaukkojen ja taimikoiden ennallistamiseksi sekä palaneesta puusta riippuvaisten lajien elinolojen turvaamiseksi.
Syöte Life-projektialueen kulttuuribiotooppien kunnostussuunnitelma (20)	2001	100	Suunnitelmassa on määritelty tarvittavat hoito- ja seurantatoimenpiteet Rytivaaran torpan niityn sekä eräiden suoniittyjen osalta.
Syöte Life-alueen jätehuoltosuunnitelma (päivitetty 2006) (19)	2001	100	Kokonaissuunnitelma Syötteen alueen jätehuollon toteutuksesta.
Syöte Life-alueen opastussuunnitelma (päivitetty 2008) (18)	2001	100	Kokonaissuunnitelma Syötteen alueen retkeilyreittien opastusjärjestelyistä.
Syöte Life-alueen virkistyskäytön suunnitelma (17)	2001	100	Suunnitelmaan on kirjattu alueen virkistys- ja retkeilykäytön päälinjaukset, sekä tavoitteet palveluvarustuksen rakentamiseksi ja huollon järjestämiseksi. Suunnitelmaa on tarkennettu myöhemmin useilla yksityiskohtaisemmillä toimenpidesuunnitelmilla.
Syötteen kansallispuiston palojatkumosuunnitelma (14)	2006	100	Suunnitelmassa on esitetty alueen poltettavat metsäkuviot noin 50 vuoden ajalle. Tavoitteena on polttamisen avulla palauttaa puuston luontaiset rakennepiirteet vanhoille hakkuuaukoille ja taimikoihin, turvata palaneesta puusta riippuvaisen lajiston säilyminen sekä paloalojen jatkumo alueella.
Syötteen alueen luontomatkailun ympäristövaikutusten seurantasuunnitelma (13)	2006	100	Suunnitelmassa on määritelty mittarit alueen luontomatkailun ja muun virkistyskäytön ympäristövaikutusten seurantaan varten LAC-menetelmän mukaisesti. Suunnitelmaan on kirjattu mittareiden nyky- ja tavoitetilat, raja-arvot sekä keinot tilanteen korjaamiseksi, jos mittarin arvo ei ole hyväksyttävällä tasolla.
Asiakasseurantasuunnitelma 2007–2017, Syötteen puistoalue (12)	2007	100	Suunnitelmaan on kirjattu tavoitteet ja toimenpiteet alueen asiakasmäärien ja asiakaspalautteen keräämiseksi.

Syötteen kulttuuriperinnön tuotteistamissuunnitelma 2011 (11)	2011	100	Suunnitelmassa esitellään Syötteen alueen kulttuurihistoriaa, reittien varsilla sijaitsevia kulttuuriperintökohteita sekä ideoidaan kohteiden tuotteistamista ja esittelyä kävijöille.
Suunnitelma: Metsähallitus, metsätalous / ulkoinen			
Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattavuus %	Suunnittelualuetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelma, kausi 2007–2016 (5)	2007	100	Metsien käsittelyssä huomioidaan erityisesti maisemanhoidolliset näkökohdat matkailullisesti merkittävillä alueilla. Kansallispuiston läheisyydessä metsänhoitotyöt hoidetaan talviteitä käyttäen. Syötteen alueella kestävän luontomatkailun kehittäminen on tärkeä tavoite, joka huomioidaan kaikessa Metsähallituksen toiminnassa muun muassa tiiviin yrittäjäyhteistyön kautta.
Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelman välitarkastus, kausi 2011–2016 (4)	2011	100	Luonnonvarasuunnitelman välitarkastuksessa päivitettiin ja tarkennettiin suunnitelman tavoitteita. Syötteen aluetta koskevat tavoitteet pysyivät voimassa edelleen (ks. Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelma, kausi 2007–2016). Virkistys- ja luontomatkailukäytön kehittämiseen liittyvä yhteistyön syventäminen nähdään tärkeänä, samoin matkailun kansainvälistymisen huomioiminen mm. suojelalueiden opastus- ja viestintäaineistojen tuottamisessa. Kansallispuistojen ja muiden suojelalueiden toiminnan vaikuttavuuden arvioinnissa painotetaan talousvaikutusten ohella myös terveys- ja hyvinvointivaikutuksia.
Syötteen matkailun kehittämissuunnitelma 2011–2023 (3)	2011	100	Suunnitelmassa määritellään Syötteen matkailualueen kehittämisen tavoitteet, suunta-aviivat ja toimenpiteet vuosille 2011–2023. Matkailun kehittämisessä kansallispuistolla on keskeinen merkitys alueen vetovoimatekijänä.
Syötteen matkailun kehittämissuunnitelma 2011–2023 Päivitys, heinäkuu 2014 (2)	2014	100	Suunnitelmassa tarkastellaan palvelujen ja infrastruktuurin kehittymistä kehittämissuunnitelman alkujaksolla (2010–2014) ja asetetaan tärkeimmät toimenpiteet vuodesta 2014 eteenpäin.
Pohjois-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2014–2017 (1)	2014	85	Kansallispuistojen merkitys on tärkeä matkailualueiden imagon rakentamisessa ja markkinoinnin tehostamisessa. Kansallispuistoilla ja muilla luontoalueilla on merkittävä rooli kansalaisten terveyden edistämässä ja hyvinvointipalvelujen tuottajina.
Pohjois-Pohjanmaan matkailuelinkeinon kehittämissuunnitelma 2020 (22)	2015	85	Strategiassa Syöte tuodaan esiin yhtenä maakunnan kansainvälistyvistä kärkimatkailukeskuksista, joita halutaan kehittää nykyisten kärkituotteiden ja uusien matkailutuotteiden avulla vetovoimaisiksi ympärivuotisiksi matkailualueiksi. Strategian keskeisiä tavoitteita ovat matkailualueiden saavutettavuuden varmistaminen ja kehittäminen, matkailualueiden vahvuuksiin perustuvan vahvan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa, matkailualueiden yhteistyön tiivistäminen matkailun edistämässä ja matkailuelinkeinon liittyvän tutkimuksen ja koulutuksen lisääminen.

Kytkeytyneisyystarkastelu
<p>Syötteen kansallispuiston läheisyydessä sijaitsee Syötteen matkailukeskus, jonka toiminnassa ja markkinoinnissa kansallispuistolla ja sen imagolla on merkittävä rooli. Iso-Syötteen retkeilyalue ja Syötteen virkistysmetsä muodostavat yhdessä kansallispuiston kanssa kokonaisuuden, joka tarjoaa monipuolisia virkistysmahdollisuuksia luonnossa. Syötteen alue on yksi Metsähallituksessa määritellyistä virkistyskäytön ja luontomatkailun painopistealueista, joissa luontomatkailua kehitetään tiiviissä yhteistyössä toimintaympäristön kanssa.</p> <p>Matkailun kehittämisessä tehdään yhteistyötä Oulun seudun kanssa, josta Syötteen alue on hyvin saavutettavissa. Valtakunnan tasolla Syötteen alue tekee matkailumarkkinoinnissa yhteistyötä Visit Finlandin kanssa. Syötteen mukanaolo EUROPARC:n European Charter – kestävän matkailun kehittämissuunnitelmassa kytkee kansallispuiston osaksi Euroopan laajuista suojelualueiden verkostoa, jossa kestävä matkailua kehitetään aktiivisesti ja vuorovaikutuksessa muiden Charter-puistojen kanssa.</p> <p>Ekologisessa verkostossa Syötteen kansallispuisto on merkittävä kohde erityisesti vanhan metsän lajiston säilymisen kannalta. Kansallispuisto on mukana palojatkumoalueiden verkostossa, jonka tavoitteena on säännöllisen metsän polttamisen myötä turvata palaneesta puusta riippuvaisen lajiston elinmahdollisuudet. Kansallispuisto kuuluu Suomen kansallisesti (FINIBA) ja kansainvälisesti (IBA) tärkeisiin lintualueisiin.</p>
Edellisen hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuminen
Pääpiirteittäin
Lisätietoja
<ul style="list-style-type: none"> - Lajiston seuranta on ollut säännöllistä; useita uusia uhanalaisten lajien esiintymiä on löydetty (mm. lettorikko, neidonkenkä, liito-orava, kääväkäävät). - Ennallistamista ja luonnonhoitoa on toteutettu suunnitelman mukaan, soiden osalta jopa enemmän. - Puiston kulttuurikohteita on tutkittu ja entisöity palvelemaan käyntikohteina. - Uutta opastus- ja opetusmateriaalia on tuotettu runsaasti. - Sähköinen viestintä on kehittynyt huomattavasti; Internet-sivusto, sosiaalinen media. - Puiston palveluvarustusta on täydennetty (mm. uusi luontopolku ja uusia pyöräilyreittejä). Vanhoja rakenteita on kunnostettu ja reittejä kestäväyöty monin paikoin. - Suunnitelmakauden aikana puiston huolto on osittain ulkoistettu yksityisille yrittäjille. - Yhteistyö kansallispuiston toimintaympäristön kanssa on tiivistynyt, on mm. perustettu Syötteen kansallispuiston yhteistoimintaryhmä. Vuosittain järjestetään useita tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
Suunnittelualueen yleiskuvaus
<p>Syötteen kansallispuisto sijaitsee Pudasjärven kaupungin sekä Taivalkosken ja Posion kuntien alueilla. Neljästä erillisestä osa-alueesta koostuva puisto on perustettu v. 2000, ja se on pinta-alaltaan yhteensä noin 30 127 hehtaaria. Syötteen kansallispuiston erämaiset vaaralaisemmat ovat enimmäkseen vanhoja kuusimetsiä, joiden lomassa vaihtelevat rinnesuot ja puronotkot. Puistossa viihtyvät monet uhanalaiset ja harvinaistuneet vanhan metsän lajit, joita ovat mm. useat puistossa esiintyvät käävät.</p> <p>Syötteen kansallispuisto kuuluu Natura 2000 -verkostoon ja jakaantuu eri osa-alueidensa mukaan neljälle eri Natura-alueelle: Syöte (F11103828), Maaselkä (F11103813), Salmittunturi–Rääpysjärvi (F11105405) ja Latva-Korte–Kärppävaara (F11105407). Näistä kolme ensin mainittua ovat sekä luontodirektiivin mukaisia suojelualueita (SAC) että lintudirektiivin mukaisia erityisiä suojelualueita (SPA). Latva-Korte–Kärppävaara on verkostossa SAC-alueena. Kansallispuistolla on erityistä merkitystä luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvien lettorikon, liito-oravan ja korpikolvan sekä lintudi-</p>

rektiivin liitteen I lajeihin kuuluvien uhanalaisten petolintujen suojelussa. Puiston laajat luonnonmetsät tarjoavat näille lajeille useita soveliaita elinympäristöjä.

Kansallispuiston alueella on rikas maankäytön historia, joka on jättänyt puistoon merkkejään liittyen mm. niitty- ja kaskikulttuuriin, poronhoitoon, tervanpolttoon ja savottakulttuuriin. Historia on antanut vahvan leimansa kansallispuistolle käyntikohteena; Syötteen luontokeskuksen näyttelyssä kulttuuriperintö on näkyvästi esillä, ja reittien varsilla on mahdollisuus tutustua useisiin kulttuurikohteisiin. Tunnetuin näistä on Rytivaaran entisöity kruununmetsätorppa, jonka pihapiiriä hoidetaan perinnemaisemakohteena.

Kansallispuiston sijainti Syötteen matkailukeskuksen läheisyydessä korostaa puiston merkitystä yhtenä keskeisenä vetovoimatekijänä Syötteen alueen matkailussa. Pohjois-Pohjanmaan ja Itä-Lapin maakuntakaavoissa puisto kuuluu matkailun vetovoima-alueeksi osoitettuun vyöhykkeeseen, joka on määritetty ympäristöarvojen, matkailun ja virkistykseen kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäväksi aluekokonaisuudeksi. Kansallispuiston välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Iso-Syötteen retkeilyalue ja Syötteen virkistysmetsä muodostavat yhdessä kansallispuiston kanssa kokonaisuuden, joka tarjoaa puitteita luontomatkailutoimintaan.

Kansallispuistoa kehitetään virkistys- ja luontomatkailukohteena tiiviissä yhteistyössä alueen matkailutoimijoiden ja muun toimintaympäristön kanssa. Syötteen alueelle on tehty luontomatkailusuunnitelma, jonka tavoitteiden mukaisesti kehitystyötä tehdään hallitusti ja matkailun vaikutuksia säännöllisesti seuraten. Kansallispuiston kestävä matkailua kehitetään myös osana Euroopan kansallispuistoliiton European Charter -verkostoa, jossa Syötteen kansallispuisto on ollut mukana vuodesta 2004 alkaen.

2 Perustamistarkoitus

Vastuuprosessi	Alueiden hallinta
Selite	Lomakkeella esitetään suunnittelualueeseen kuuluvien suojelualueiden perustamistarkoitus sekä tiettyjen suunnittelualuetta koskevien kansainvälisten sopimusten tavoitteet. Perustamissäädöksessä tai suojeluohjelmassa määritelty suojelualueen perustamistarkoitus on pohjana suunnittelualueen keskeisten arvojen määrittelylle. Perustamistarkoitus vaikuttaa osaltaan myös suunnittelualueen vision määrittelyyn sekä kehittämistavoitteiden asettamiseen (ks. pääluku II).

Suunnittelualueen tai sen osan nimi	Kohdetyyppi	Perustamissäädös, suojeluohjelma tai -sopimus	Alueen suojelutarkoitus
Latvakouvan lehdot	Lehtojensuojeluohjelma (LHO)	Lehtojensuojeluohjelma	Eri lehtokasvillisuusvyöhykkeillä esiintyvien erityyppisten lehtojen suojeleminen ja niiden eläin- ja kasvilajiston turvaaminen.
Latvavaara–Kärppävaara	Vanhojen metsien suojeluohjelma (AMO)	Vanhojen metsien suojeluohjelma	Vanhojen luonnonmetsien sekä niille ominaisten kasvi- ja eläinlajien säilyttäminen.
Maaselkä	Vanhojen metsien suojeluohjelma (AMO)	Vanhojen metsien suojeluohjelma	Vanhojen luonnonmetsien sekä niille ominaisten kasvi- ja eläinlajien säilyttäminen.
Salmitunturi	Vanhojen metsien suojeluohjelma (AMO)	Vanhojen metsien suojeluohjelma	Vanhojen luonnonmetsien sekä niille ominaisten kasvi- ja eläinlajien säilyttäminen.
Syöte	Vanhojen metsien suojeluohjelma (AMO)	Vanhojen metsien suojeluohjelma	Vanhojen luonnonmetsien sekä niille ominaisten kasvi- ja eläinlajien säilyttäminen.
Syötteen kansallispuisto	Kansallispuisto	Laki Syötteen kansallispuistosta (512/2000), asetus Syötteen kansallispuistosta (514/2000)	Perustettu Pohjois-Suomen vaara-, metsä- ja suoluonnon luonnontilaisina ja erämaisina säilyneiden osien suojelemiseksi, yleiseksi luonnon nähtävyydeksi sekä retkeilyä, opetusta ja tutkimusta varten.

Yhteenveto

Suunnittelualueen suojeleminen on toteutettu perustamalla se kansallispuistoksi vuonna 2000 (laki 512/2000, asetus 514/2000). Suuri osa kansallispuiston alueesta on mukana vanhojen metsien suojeluohjelmassa. Alueella on myös pienialaisia lehtojensuojeluohjelmakohteita. Edellä mainittujen kansallisten suojeluohjelmien lisäksi kansallispuisto kuuluu Natura 2000 -verkostoon, jossa se sijoittuu eri osa-alueidensa mukaan neljälle eri Natura-alueelle; Syöte (SAC/SPA), Maaselkä (SAC/SPA), Latva-Korte–Kärppävaara (SAC) ja Salmitunturi–Rääpysjärvi (SAC/SPA).

3 Eloton luonto: vesistöt ja geologia

Vastuuprosessi	Luonnonsuojelu
Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualan geologiaa, geomorfologiaa ja veden laatua. Laatuluokka kuvaa pintavesien ekologista tilaa.

Vesistöt

Kuvaus alueen vesistöistä (järvet, syvyys, joet, valuma-alueet)

Syötteen kansallispuisto kuuluu lijoen valuma-alueeseen. Kansallispuiston alueella on melko niukasti vesistöjä, yhteensä vain n. 0,5 % alueen pinta-alasta. Enimmäkseen vesistöt ovat pieniä lampia ja puroja. Latva-Kouvanjärvestä osa sijoittuu puiston puolelle. Monet lammista ja puroista ovat luonnontilaltaan hyviä tai erinomaisia, ja myös niiden ympäristöt ovat säilyneet pääosin hyvin luonnontilaisina. (Huom: Alla olevassa taulukossa vesien pinta-alatiedot pohjautuvat Maanmittauslaitoksen aineistoon, jossa eivät näy alueen pikkujoet ja purot eivätkä pohjavesialueet.)

Kuvaus alueen pohjavesistä

Kansallispuistossa Maaselän osa-alueella Lehtovaarassa on pohjavesialue, joka on luokiteltu I luokan pohjavesialueeksi. Maaselän osa-alueelle ulottuu myös osa II-luokkaan luokitellusta pohjavesialueesta, ja Latva-Korte-Kärppävaaran osa-alueen itäosaan ulottuu pieni osa III-luokkaan luokitellusta pohjavesialueesta.

Kuvaus alueen meristä (tyypit, syvyys jne)

Ei sijaitse alueella.

Vesialueiden ja pohjaveden nykyinen käyttö (väylät, kalankasvatus, pohjaveden otto jne)

Ei käyttöä.

Pinta-alat ja osuus alueesta			Pintavesien tila (% pinta-alasta)		Muuta	
Nimi	ha	%	Erinomainen/hyvä	0,1	☐	VPD:n mukainen suojelualuerekisterikohde
Järvet p-ala	136,22	0,5	Tyydyttävä	0,0	☒	Koskiensuojelukohde
Merialueet p-ala	0,00	0,0	Välttävä/huono	0,0	☐	Voimakkaasti muutettu vesistö
Pohjavesialueet p-ala	0,00	0,0	Ei tietoa	99,9	☐	Säännöstelty vesistö

Geologia

Kuvaus alueen geologiasta (kallioperä)

Syötteen alueen vanhimmat kallioperäalueet ovat syntyneet yli 2 500 miljoonaa vuotta sitten myöhäis-arkeisella maailmankaudella. Nämä gneissigraniittiset pohjakompleksi-alueet kuuluvat maailman vanhimpiin kivilajimuodostumiin, ja niitä sijaitsee mm. Pitämävaaran alueella (Maaselän osa-alue). Vanhoja muodostumia ovat myös pohjakompleksin sisään tunkeutuneet kerrosintruusiot, jotka koostuvat usein malmirikkaista gabroista ja anortosiiteista. Gabroalueiden huomattavimpia kohoumia kansallispuiston alueella ovat Teerivaara Syötteen osa-alueella sekä Maaselän alueen vaarat. Kvartsiitit syntyivät noin 2 400–2 250 miljoonaa vuotta sitten, ja niitä löytyy mm. Syötteen osa-alueelta

Ahmavaarasta ja Jaaskamonvaarasta. Alueen kvartsiitissa tavataan juonteina vihreää ja kovaa aventuriinikvartsiittia, jota käytetään jalokivenä. Syötteen nuorin kivilajialue on länsiosissa sijaitseva graniittialue (n. 1 800 miljoonaa vuotta), johon kuuluvat mm. Hiltusenvaara ja Sotivaara Syötteen osa-alueelta. (23)

Alueen kallioperä on rikkoutunut ajan saatossa erilaisten endogeenisten prosessien, kuten poimuttumisen, lohkoliikuntojen ja maanjäristysten, seurauksena murtumien eli lineamenttien rajoittamiksi lohkoiksi. Nämä ilmenevät maisemassa vaararyppäinä tai yksittäisinä kohoumina muuten tasaisella alueella. Lineamentit näkyvät usein järvien ja lampien jonoina tai kalliojyrkänteinä. Kallioperän murrosalueet ovat merkittävästi vaikuttaneet Syötteen alueen topografian syntyyn. Murrosalueet ovat aikanaan ohjanneet jäätikön virtausta ja siten vaikuttaneet kallioperän kulumiseen ja maaperämuotojen syntyyn. (23)

Kuvaus alueen geologiasta (maaperä ja geomorfologia)

Yleisin maalaji Syötteellä, kuten koko Suomessa, on moreeni. Aikanaan mannerjäätikkö ja sulamisvedet ovat vaikuttaneet erilaisten moreenimuodostumien syntyyn kuljettamalla ja kasaamalla ainesta eri paikkoihin. Usein moreenipeite tasoittaa korkeuseroja, koska tasaisiin paikkoihin ainesta on kertynyt enemmän kuin lakialueille. Tasoittavan vaikutuksen lisäksi moreenista syntyneet muodostumat lisäävät pinnanmuotojen vaihtelevuutta. Syötteellä esiintyy kumpumoreenialueita sekä joitakin pitkittäisiä jään liikkeen suuntaisia moreeniselänteitä. Kansallispuistossa jäätikön sulamisvaiheessa syntyneitä kumpumoreeneja sijaitsee erityisesti Syötteen osa-alueella Selkävaarassa, Varpu-Jukuanvaaran itäpuolella sekä Virsuvaaran pohjois- ja itäpuolella. (23)

Lähes kaikkialla tiivistä pohjamoreenia peittää kivinen ja hiekkainen pintamoreeni. Vaarojen lakiosissa sekä sulavesivirtojen huuhtomissa paikoissa esiintyy kallioita. Osalle lakialueista tai muista sulamisvesien ja muinaisten aallokkojen huuhtomista paikoista on muodostunut rakkakivikkoa, joka on syntynyt roudan vaikutuksesta. Rakkaa on mm. Teerivaaran ja Ahmavaaran alueilla sekä Maaselän osa-alueen vaaroissa. Vaarojen välisissä painanteissa sekä myös vaarojen rinteillä ja lakiosissa esiintyy soita. Rinnesoilla turvekerrostumat ovat ohuempia kuin painanteisiin muodostuneissa soissa. (23)

Muuta

Valtakunnallisesti arvokas kalkkikallioalue

Valtakunnallisesti arvokas moreenialue

4 Luontodirektiivin luontotyypit

Vastuuprosessi	Luonnonsuojelu
Sisältö	Lomakkeella kuvataan luontodirektiivin luontotyypit koko suunnittelualueella, luontotyyppien pinta-alat ja edustavuudet. Lomakkeella tarkastellaan myös suunnittelualueen asemaa suojelualueverkostossa ja kytkeytyneisyyttä muihin verkoston kohteisiin. Kartta suunnittelualueen Natura-luontotyypistä on esitetty liitteessä 2 ja Natura-luontotyyppien edustavuudesta liitteessä 3.

Luontotyyppi	Prior	Inventoitu pinta-ala (ha)	Arvioitu pinta-ala (ha)	Kokonais-pinta-ala (ha)	Edustavuus		Erinomainen		Hyvä		Merkittävä		Ei merkittävä	
					Luokka	Syy	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
3110 - Karut kirkasvetiset järvet		1,45	0,00	1,45	B	Ei alentavia tekijöitä	0,00	0,0	0,00	0,0	1,06	72,9	0,39	27,1
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet		130,42	0,00	130,42	B	Valuma-alueella tehdyt ojitukset	10,84	8,3	45,08	34,6	72,19	55,3	2,32	1,8
3260 - Pikkujoet ja purot		76,33	0,00	76,33	B	Valuma-alueella tehdyt ojitukset	23,76	31,1	35,06	45,9	13,96	18,3	3,56	4,7
6450 - Tulvaniityt		0,87	0,00	0,87	B	Lajiston poikkeavuus	0,00	0,0	0,00	0,0	0,87	100,0	0,00	0,0
6510 - Alavat niitetyt niityt		1,18	0,00	1,18	B	Lajiston poikkeavuus	0,00	0,0	1,18	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0
7110 - Keidassuot	P	1,65	0,00	1,65	C	Esiintymän koko tai muoto	0,00	0,0	1,65	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0
7140 - Vaihettumissuot ja rantasuot		43,92	0,00	43,92	B	Ei alentavia tekijöitä	0,00	0,0	24,70	56,2	19,22	43,8	0,00	0,0
7160 - Lähteet ja lähdesuot		13,20	0,00	13,20	B	Ei alentavia tekijöitä	0,01	0,1	11,85	89,8	1,29	9,8	0,04	0,3
7220 - Huurresammallähteet	P	0,06	0,00	0,06	B	Ei alentavia tekijöitä	0,04	74,6	0,01	17,3	0,00	8,1	0,00	0,0
7230 - Letot		125,60	0,00	125,60	A	Ei alentavia tekijöitä	1,48	1,2	66,67	53,1	52,24	41,6	5,20	4,1
7310 - Aapasuot	P	6 911,43	0,00	6 911,43	B	Ei alentavia tekijöitä	555,80	8,0	5 185,83	75,0	1 052,23	15,2	117,57	1,7
8220 - Silikaattikalliot		16,79	0,00	16,79	B	Ei alentavia tekijöitä	0,00	0,0	8,64	51,4	8,16	48,6	0,00	0,0
9010 - Luonnonmetsät	P	19 956,64	0,00	19 956,64	B	Aiemmin tehdyt metsätaloustoimenpiteet	389,49	2,0	9 697,50	48,6	9 774,72	49,0	94,93	0,5
9050 - Lehdot		85,29	0,00	85,29	B	Ei alentavia tekijöitä	13,91	16,3	27,91	32,7	43,46	51,0	0,00	0,0
9080 - Metsäluhdat	P	8,15	0,00	8,15	B	Ei alentavia tekijöitä	0,00	0,0	1,59	19,6	6,55	80,4	0,00	0,0
91D0 - Puustoiset suot	P	2 574,29	0,00	2 574,29	B	Ei alentavia tekijöitä	134,72	5,2	1 191,82	46,3	1 213,76	47,1	33,99	1,3
91E0 - Tulvametsät	P	0,53	0,00	0,53	B	Ei alentavia tekijöitä	0,00	0,0	0,00	0,0	0,53	100,0	0,00	0,0

Luontotyyppi	Suhteellinen pinta-ala	Yleis-arviointi	Suojelutaso ja kehityssuunta Suomessa	Keskeinen suojeluperuste tai -arvo	Suojelutavoite	Toimenpidetarve	Arvioijat	Arviointijankohta
3110 - Karut kirkasvetiset järvet	C	C	U1		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet	C	C	U1		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
3260 - Pikkujoet ja purot	C	C	U2		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
6450 - Tulvaniityt	C	C	U2		Tila paranee	Edellyttää toimenpiteitä	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
6510 - Alavat niitetyt niityt	C	C	U2		Tila paranee	Edellyttää toimenpiteitä	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
7110 - Keidassuot	C	C	U2		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
7140 - Vaihettumissuot ja rantasuot	C	C	U1		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
7160 - Lähteet ja lähdesuot	C	C	U2		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
7220 - Huurresammallähteet	C	C	U1		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
7230 - Letot	C	B	U1	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
7310 - Aapasuot	C	B	U1	Naturan keskeinen suojeluperuste	Tila paranee	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
8220 - Silikaattikalliot	C	C	FV		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
9010 - Luonnonmetsät	C	B	U1	Naturan keskeinen suojeluperuste	Tila paranee	Edellyttää toimenpiteitä	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
9050 - Lehdot	C	C	U1		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
9080 - Metsäluhdat	C	C	U2		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
91D0 - Puustoiset suot	C	B	U1	Naturan keskeinen suojeluperuste	Tila paranee	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016
91E0 - Tulvametsät	C	C	U2		Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	Lehtelä Markku, Turunen Teija	10.05.2016

Koko Natura-aluetta koskevat pinta-ali tiedot		Luontotyyppi-inventointia koskevat pinta-ali tiedot	
Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	27 604,57	Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	27 542,78
Muut luontotyypit yhteensä (ha)	2 522,12	Muut luontotyypit yhteensä (ha)	2 482,12
Yhteensä (ha)	30 126,69	Inventoimaton alue (ha)	101,79
Direktiiviluontotyyppien osuus (%)	91,6		
Lisätietoja			
Alueella on tehty luontotyyppi-inventointia vuosina 2002–2015. Suurin osa inventoinneista on tehty maastossa, loput on toteutettu kaukokartoitusmenetelmin.			
Yhteenveto ja kytkeytyneisyystarkastelu			
Alueen keskeisimmät luontotyypit ovat luonnonmetsät, aapasuot, puustoiset suot ja letot. Edellä mainitut luontotyypit esiintyvät alueella laaja-alaisina ja ovat lajistoltaan monipuolisia ja edustavia. Kansallispuisto on sijainniltaan ja luontotyypeiltään erittäin merkittävä kansallinen kohde erityisesti vanhan metsän lajiston säilymisen kannalta. Laajoista luonnonmetsistä osa on valtakunnallisesti ja jopa kansainvälisesti merkittäviä. Alue toimii keskeisenä kohteena Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan luonnonmetsien verkostossa ja toisaalta myös Pohjois-Pohjanmaan sisällä Venäjän rajalta länteen ulottuvalla vyöhykkeellä. Kansallispuisto on mukana palojatkumoalueiden verkostossa, jonka tavoitteena on säännöllisen metsän polttamisen myötä turvata palaneesta puusta riippuvaisen lajiston elinmahdollisuudet.			

Selitykset	
Luontotyyppin edustavuusluokka	A = A - Erinomainen edustavuus, B = B - Hyvä edustavuus, C = C - Merkittävä edustavuus, D = D - Merkityksetön edustavuus
Suhteellinen pinta-ala	A = A - $100 \geq p > 15$ %, B = B - $15 \geq p > 2$ %, C = C - $2 \geq p > 0$ %
Suojelutaso ja kehityssuunta Suomessa	FV = FV suotuisa, U1+ = U1+ epäsuotuisa - riittämätön - paraneva, U1 = U1 epäsuotuisa - riittämätön, U1- = U1- epäsuotuisa - riittämätön - heikkenevä, U2+ = U2+ epäsuotuisa - huono - paraneva, U2 = U2 epäsuotuisa - huono, U2- = U2- epäsuotuisa - huono - heikkenevä, XX = XX ei tiedossa
Yleisarviointi	A = A - Erittäin tärkeä, B = B - Hyvin tärkeä, C = C - Merkittävä, - - - Ei arvioitu/tiedossa

5 Lajisto

Vastuuprosessi	Luonnonsuojelu
Selite	Lomakkeen tarkoituksena on antaa kuva suunnittelualueen keskeisistä lajistoarvoista sekä tuoda esiin lajiston piirteitä, jotka on huomioitava alueen hoidon ja käytön suunnittelussa. Sama laji voi sisältyä useampaan luokitukseen: esimerkiksi useat uhanalaiset lajit ovat myös direktiivilajeja. Kaikissa lajiryhmissä yksikkönä on ryhmään kuuluvien, alueella esiintyvien lajien kpl-määrä. Tarkemmat tiedot lajeista esitetään liitteessä 6.
Luokitus	Lajien lukumäärä
Erityisesti suojeltavat lajit	9
Muut uhanalaiset lajit	30
Silmälläpidettävät lajit	51
Alueellisesti uhanalaiset lajit	7
Lajit, joiden suojelemiseksi osoitetaan Natura-alueita (luontodirektiivin liite II)	7
Lajit, joiden suojelemiseksi osoitetaan Natura-alueita (lintudirektiivin liite I ja ns. Natura-linnut)	24
Lajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua ja joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (luontodirektiivin liite IV)	5
Vierasperäiset tai haitallisesti runsastuneet lajit	0
Lajistotietoa	
Kansallispuistolla on erityistä merkitystä luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvien lettorikon, liito-oravan ja korpikolvan sekä lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluvien suurten petolintujen suojelun kannalta. Laajat luonnonmetsät tarjoavat näille lajeille useita soveliaita elinympäristöjä. Kansallispuistolla on erityistä merkitystä vanhan metsän lajiston suojelun kannalta. Yli puolet alueen uhanalaisista ja harvinaisista lajeista suosii tai vaatii elinympäristökseen vanhaa luonnonmetsää. Kansallispuisto toimii useille vanhan metsän lajeille keskeisenä ydinalueena, ja sieltä lajien on mahdollisuus levittäytyä alueen läheisyydessä suojelualueiden ulkopuolella sijaitseville soveliaille paikoille.	

6 Kulttuuriperintö		
Vastuuprosessi	Luonnonsuojelu	
Selite	Kulttuuriperinnön nykytilakuvaus käsittää suunnittelualueen maisema-arvojen sekä rakennusperinnön ja arkeologisten kohteiden kuvauksen. Kuvauksen tavoitteena on tunnistaa suunnittelualueen keskeiset kulttuuriperintöarvot.	
Alueen kuvaus, maisema		
<p>Koillismaan alue vapautui jääpeitteestä noin 9 000 vuotta sitten. Mannerjäätikön vetäytymisestä alkoivat lukuisat erilaiset vesistövaiheet. Pudasjärven ja Taivalkosken alueella rantaviiva oli ylimmillään 200 metriä nykyisen merenpinnan tason yläpuolella. Mannerjään perääntyessä ihminen ryhtyi valloittamaan paljastuneita maa-alueita. Vesistöt tarjosivat luonnollisia kulkureittejä.</p> <p>Alueen käyttöhistoria näkyy maisemassa monin tavoin. Heinäsuovat, latojen ja niittysaunojen jäänteet sekä niitypadot kertovat ihmisen tavasta käyttää alueen luontoa. Jäänteinä porotaloudesta alueella on vanhoja poroaitoja sekä kesämerkintä- ja erotuspaikkoja.</p> <p>Syötteellä ja sen lähialueella on sekä maakunnallisesti että valtakunnallisesti arvokkaita perinnemaisemia. Alueella ei ole arvokkaita kansallismaisemia.</p>		
Alueen kuvaus, rakennusperintö ja arkeologia		
<p>Syötteen alueelta tunnetaan useita kivikautisia asuinpaikkoja, ja myös osa alueella esiintyvistä pyyntikuopista saattaa olla kivikaudelta peräisin. Esihistorian ajan kuoppajäänteet, uskomusperinteeseen viittaavat kivipöydät, lukuisat merkit ja rakenteet niittykulttuurista ja alueen metsänkäytöstä viestivät alueen monivaiheisesta historiasta.</p> <p>Syötteen kansallispuiston arvokkain rakennushistoriallinen kohde on Rytivaaran torppa. Muita arvokkaita kohteita ovat Rytivaaran toiminnalliseen ympäristöön liittyvät Lato-lammen uudelleen rakennettu lato ja kunnostettu niittysauna.</p>		
Kohteet		
Rakennusperintö		
Luokka	kpl	Nimi
19 - Muut	7	Rytivaaran rakennuskokonaisuus
Muut arkeologiset kohteet		
Luokka	kpl	Nimi
29 - Arkeologiset muut	99	Niittylatojen, -kotien, -saunojen ja savottakämppien jäänteet, rajapyykki, merkkipuut, uittotammet, -padot ja niittyajat, kalkinpolttopaikka, heinäsuovat, poroerotuspaikat, hautapaikka, kivipöydät ja pilkkareitti.

Arkeologiset kohteet, muinaismuistorekisteri		
Luokka	kpl	Nimi
30 - Muinaismuisto asuinpaikat	1	Asuinpainanne
39 - Muinaismuisto muut	13	Kivi- ja maarakenteet
Maisema, lisätietoja		
Rakennusperintö, lisätietoja		
Kansallispuiston alueella on 13 käytössä olevaa autiotupaa, päivätupaa ja varaustupaa. Välittömästi sodan jälkeen rakennetuissa, kuten 1950 rakennetussa Lomavaaran autiotuvassa, saattaa olla rakennusperintöarvoja. Kohdetta ei ole inventoitu.		
Arkeologia, lisätietoja		
Alueella on tehty kulttuuriperintöinventointia vuosina 2000 ja 2006. Kohteiden kuntoa seurataan sekä osana suunnittelujärjestelmiä että maastotarkistuksin. Alueen kulttuuriperinnön täydennysinventointi on tehty vuonna 2011. Täydennysinventoinnissa alueelta löytyi noin 40 uutta, ennestään tuntematonta kohdetta.		
Paikalliskulttuuri		
Alueelle kehittyi saamelaisasutusta jo rautakaudella, noin 300–1300 jälkeen ajanlaskun alun. 1500-luvun lopulla Taivalkoskelle ja Pudasjärvelle alkoi levitä savolaisasutusta, mukanaan he toivat kaskiviljelytaidon. Savolaiset uudisasukkaat omaksuivat poronhoidon alueella eläneiltä saamelaisilta, jotka vetäytyivät hiljalleen pohjoisemmas suomalaisasutuksen tieltä. Kaskiviljelyn hiipuessa alkoi puusavottojen aikakausi, joka Syötteellä käynnistyi 1800-luvun puolivälissä. Myös terva kuului Pudasjärven tärkeimpiin myyntituotteisiin 1800-luvulla. Hankalien kuljetusolosuhteiden vuoksi Syötteen alue ei ennen 1700-luvun loppua lukeutunut Pohjanmaan varsinaiseen tervantuotantoalueeseen, vaikka alueella on runsaasti tervahautoissa poltetun männyn kasvulle sopivia hiekkaharjualueita. Tilanne muuttui, kun tervatynnyreitä alettiin rahdata tulva-aikoina tukeista rakennetuilla lautoilla. Merkittävä osansa alueen menneissä käyttömuodoissa on ollut myös niittykulttuurilla. Perinteisen maatalouden aikana ei tunnettu heinäpeltoja, vaan karjan talviruokintaan käytetty heinä kerättiin vuosisatojen ajan niityiksi soveltuvilta soilta ja rannoilta. (47)		
Saamelaiskulttuuri		
Alueelle syntyi saamelaisasutusta n. 300–1300 jälkeen ajanlaskun alun. Alueella eläneet saamelaiset elivät pääasiassa metsästyksellä ja kalastuksella. Poro oli arvokas kotieläin vetojuhtana ja houkutuseläimenä villipeurojen metsästyksessä. Saamelaiset väistyivät pohjoiseen 1500-luvun jälkeen savolaisten uudisasukkaiden tieltä, jotka omaksuivat poronhoidon saamelaisilta ja liittivät sen tärkeäksi osaksi karjatalouttaan (47). Saamelaiskulttuuri näkyy erityisesti alueen nimistössä ja mahdollisesti muutamissa esihistorian ajan kohteissa.		

7A Luonnon virkistyskäyttö: retkeily ja luontomatkailu

Vastuuprosessi	Luonnon virkistyskäyttö			
Selite	Nykyisestä luonnon virkistyskäytöstä kuvataan retkeilyn ja luontomatkailun toimintaympäristöä, suunnittelualan vetovoimaa ja merkitystä virkistyskäyttökohteena sekä nykyistä kysyntää, tarjontaa ja matkailun yhteistyötä. Kysyntätietoja ovat mm. tiedot käyntimääristä ja asiakastyytyvyydestä. Tarjonnalla tarkoitetaan retkeilyreittien, rakenteiden ja rakennelmien määrää, kapasiteettia ja kuntoa. Tavoitteena on analysoida palvelujen ja palveluketjujen toimivuutta asiakaslähtöisesti. Kartta suunnittelualan retkeilyrakenteista ja -reiteistä on esitetty liitteessä 4.			
Toimintaympäristön kuvaus				
<p>Syötteen alue on merkitty Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäväksi matkailun ja virkistyskäytön aluekokonaisuudeksi. Syöte on profiloitunut erityisesti talvimatkailukeskuksena, jossa laskettelu ja hiihto ovat tärkeitä aktiviteetteja. Viime vuosina alueella on panostettu myös kesäaikaisten aktiviteettien kehittämiseen, tavoitteena Syötteen imagon vahvistuminen ympärivuotisena matkailukohteena. Esimerkiksi pyöräilyreitistön kehittämisen ja markkinoinnin myötä maasto-pyöräily on nopeasti kasvattanut suosiotaan alueella. Syötteen matkailun kehittämissuunnitelmassa tärkein kohderyhmä on perheet.</p> <p>Viimeisten muutaman vuoden aikana Syötteen alueen vuosittaiset yöpymiset ovat vaihdelleet 70 000 molemmin puolin. Alueella on tavoitteena yöpymismäärän tuntuva kasvattaminen lähivuosina sekä kotimaisten että ulkomaisten asiakkaiden osalta. Syötteen alue integroituu osaksi Oulun matkailualueetta, mihin myös matkailun markkinoinnissa ja yhteistyössä vahvasti tukeudutaan.</p>				
Vetovoima ja merkitys				
Syötteen alueen vetovoiman ydin muodostuu hyvistä ympärivuotisista luonnonolosuhteista ja niihin tukeutuvista monipuolisista, liikunnallisista harrastusmahdollisuuksista. Kansallispuiston, retkeilyalueen ja virkistysmetsän muodostamalla kokonaisuudella reitteineen ja palvelurakenteineen on keskeinen merkitys alueen matkailullisen vetovoiman kannalta.				
Kävijälaskentatiedot		Kävijälaskentakohteet		
Vuosi	Käyntimäärä	Tunnus	Nimi	Osuus pinta-alasta (%)
2011	33 305	20764	Syötteen kansallispuisto	
2012	33 429			
2013	35 555			
2014	36 578			
2015	40 319			
Lisätietoja	Kansallispuiston kävijälaskenta perustuu laskureiden avulla tehtyyn kävijälaskentaan. Käytössä on yksi kiinteä ja yksi vaihtuva laskuri (käytetään otosluonteisesti eri paikoissa).			

Paikallistaloudelliset vaikutukset (kävijätutkimus)			
Vuosi	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (milj. €)	Lisätietoja
2015	32	3,30	Kävijätutkimuksessa kansallispuiston palvelujen ja ympäristön laatua arvioitiin asteikolla 1–5 (1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä). Yleisesti ottaen kansallispuiston kävijät ovat varsin tyytyväisiä puiston palvelujen ja ympäristön laatuun. Kävijätyytyväisyysindeksi on hiukan kasvanut edellisestä tutkimuksesta (4,22 vuonna 2010). Kävijöiden ennako-odotukset (luonnonympäristö, harrastusmahdollisuudet, reitit ja rakenteet) täyttyivät hiukan aiempaa paremmin. Eniten tyytyväisyys laski alueen yrittäjien tuottamien palvelujen sekä reittien ja rakenteiden turvallisuuden suhteen (molemmissa erityisesti kesäkävijöiden osalta). Viidessä vuodessa puiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset kasvoivat yli 40 %, sen sijaan työllisyysvaikutukset pysyivät lähes ennallaan. Suurin osa tutkimuksen vastaajista oli kotimaisia matkailijoita, jotka tyypillisesti tekivät puistoon päiväretkiä ja majoittuivat puiston lähialueella vuokra- tai omassa mökissä.

Kävijätutkimus						
Kävijätutkimuksen nimi					Vuosi	2015
Syötteen kävijätutkimus 2015						
Kävijätyytyväisyys		Matkailijoiden osuus		Viipymä		
Kävijätyytyväisyysindeksi	4,265	Paikalliset kävijät (%)	8,0	Päiväkävijät (%)	83,0	
Tyytyväisyys palveluihin	4,019	Kotimaiset matkailijat (%)	91,0	Yöpyjät (%)	17,0	
Tyytyväisyys ympäristöön	4,283	Ulkomaalaiset matkailijat (%)	2,0	Päiväkävijät (h)	4	
Odotusten täyttyminen	4,489			Yöpyjät (vrk)	2	
Häiriötekijöiden kokeminen	4,681			Kävijävuorokaudet	18 077	

Polttopuun käyttö ja jäte			
Vuosi	2015	Vuosi	2015
Sekajäte (m3)	0	Polttopuu (m3)	114

Retkeilypalvelujen tarjonta										
Rakennus	Lkm	Kapasiteetti (hlö)	Kunto (lkm)				Ylläpito (lkm)		Muualla kuin valtion alueella (lkm)	Lisätietoja
			Hyvä	Kesk.	Huono	Ei määrit.	MH	Muu		
1 - Autiotupa	7	33	6	1			7			
2 - Varaustupa	2	16	2				2			
3 - Päivätupa	4		4				4			

Rakennelma	Lkm	Kapasiteetti (hlö)	Kunto (lkm)				Ylläpito (lkm)		Muualla kuin valtion alueella (lkm)	Lisätietoja
			Hyvä	Kesk.	Huono	Ei määrit.	MH	Muu		
7 - Laavu	7		7				7			
8 - Kota	1		1				1			
12 - Luontotorni	1		1				1			

Reitti	Km	Esteetön (km)	Päällyste (km)	Ylläpito (km)		Muualla kuin valtion alueella (km)	Lisätietoja
				MH	Muu		
1 - Kesäretkeilyreitti	94,50		1,70	94,50			Retkeilyreiteillä on pitkoksia yhteensä 10 200 metriä.
2 - Luontopolku	5	0,40	2,90	5			
3 - Pyöräilyreitti	12,40		1,30	12,40			
4 - Talvireitit	33,90			33,90			
6 - Moottorikelkkailureitit	8,50			8,50			
9 - Huoltoreitit	15,10			15,10			
10 - Muut reitit	25,10			25,10			Latu, vapaa hiihtotapa

Matkailun yhteistyön kuvaus

Kansallispuistoa toiminnassaan hyödyntävien matkailuyritysten kanssa solmitaan yhteistyösopimus, jonka tavoitteena on varmistaa luontomatkailun kestävyys sekä laadukas ja yhdenmukainen viestintä ja markkinointi koskien kansallispuistoa. Yksittäisten yritysten lisäksi matkailuyhteistyötä tehdään aktiivisesti alueen matkailuyhdistysten ja kuntien kanssa ja myös maakunnan tasolla. Alueen matkailutavoitteita edistetään mm. yhteisillä kehittämishankkeilla yhteistyökumppaneiden kanssa. Kansainvälisellä tasolla alueen matkailua kehitetään myös osana Euroopan kansallispuistoliton European Charter -verkostoa, joka on eurooppalaisille suojelualueille suunnattu kestävän matkailun kehittämisohjelma.

Vuosi	2015	Yhteistyöyritysten lukumäärä	15	Yhteistyöyritysten suunnittelualueella palvelemien asiakkaiden lukumäärä		Yhteistyöyritysten tyytyväisyys palveluihin (asteikolla 1 = erittäin tyytymätön ... 5 = erittäin tyytyväinen)	3,9
-------	------	------------------------------	----	--	--	---	-----

Lisätietoja

Yhteistyöyritysten tyytyväisyys palveluihin perustuu yrittäjiltä kerättyyn palautteeseen koskien kansallispuiston palveluja. Tyytyväisyys on arvioitu asteikolla 1–5 (1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä) ja on keskiarvo koskien useita eri palveluja. Palautetta ei saatu kattavasti kaikilta yhteistyöyrittäjiltä. Yritysten suunnittelualueella palvelemien asiakkaiden lukumääristä ei saatu tietoja yrityspalautteiden kautta.

7B Luonnon virkistyskäyttö: opastusviestintä

Vastuuprosessi	Luonnon virkistyskäyttö
Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualuetta koskevan opastusviestinnän keskeiset tunnusluvut sekä Metsähallituksen ja yhteistyökumppaneiden opastusviestinnän keinot. Opastusviestintää tehdään asiakaspalvelupisteissä, Luontoon.fi -sivuilla ja maastossa. Keinoja ovat mm. henkilöopastus, sähköisen ja painetun opastusmateriaalin tuottaminen ja maasto-opasteet.

Metsähallituksen opastusviestintä suunnittelualueella

Käynnit		Asiakastyytyväisyys asiakaspalvelupisteissä		
Vuosi	Asiakaspalvelupisteissä (lkm)	Asiakaspalvelupiste	Vuosi	Asiakastyytyväisyys (asteikolla 1 = erittäin tyytymätön - 5 = erittäin tyytyväinen)
2011	30 896	Syöteen luontokeskuksen asiakastutkimus 2013	2013	4,2
2012	31 613			
2013	31 825			
2014	33 872			
2015	27 344			

Käynnit		Asiakkaita opastetuissa ryhmissä		
Vuosi	Luontoon.fi-sivuilla käynnit	Vuosi	Asiakaspalvelupisteissä (lkm)	Maastossa (lkm)
2015	54 062	2015	1 447	312

Lisätietoja

Luontokeskuksen käyntimäärän lasku vuonna 2015 edellisiin vuosiin verrattuna selittyy ainakin osittain sillä, että luontokeskus oli suljettuna aiempaa huomattavasti pidemmän ajan sesongin ulkopuolella.

Opastusviestinnän keinot suunnittelualueella	Ajantasainen (lkm)	Uusittava 5- vuotta (lkm)	Uusittava heti (lkm)	Yhteensä (lkm)
1 - Asiakaspalvelupisteet	0	1	0	1
2 - Opastuspisteet	9	0	0	9
3 - Luontoon.fi-sivut	1	0	0	1
4 - Maasto-opasteet	60	30	30	120
5 - Luontopolut	3	0	0	3

6 - Esitteet ja muu painomateriaali	8	1	1	10
8 - Luontomatkailusuunnitelma	0	0	1	

Lisätietoja				

8 Erätalous: nykytila

Vastuuprosessi	Erä		
Selite	Lomakkeessa esitetään erätalouden nykykäytännöt ja sopimus- sekä lupatilanne. Metsästyksen osalta kenttään on kirjattu nykyinen tilanne ja sopimusten voimassaoloaika. Lomakkeen tarkoituksena on antaa riittävät tiedot siihen, että alueen käyttöarvoa näiden toimintojen osalta voidaan arvioida.		
Metsästys			
Kuvaus alueen metsästyskäytöstä			
Pudasjärven kaupungissa sekä Posion ja Taivalkosken kunnissa vakituisesti asuvilla on voimassa olevien metsästyssäädösten mukainen metsästysoikeus kansallispuistossa oman kuntansa alueella. Lisäksi ulkopaikkakuntalaiset paikallisiin metsästyseuroihin kuuluvat henkilöt saavat metsästää hirveä kansallispuistossa. Edellä mainitusta poiketen metsästys on kokonaan kielletty kansallispuiston Syötteen osa-alueen eteläosassa (Lomaojan eteläpuoleinen alue). Kansallispuiston alueelta pyydetään hirvieläimiä, petoja, metsäkana- ja vesilintuja sekä muuta pienriistaa.			
Arvio alueen riistakannasta			
Kansallispuiston riistalajien kannat eivät poikkea ympäröivän alueen riistatiheyksistä ja noudattavat alueelle tyypillisiä riistakantojen vaihteluita.			
Arvio metsästyspaineesta alueella	☐	Suuri	☒ Keskinertainen ☐ Pieni
Tarkennus			
Syöte on tärkeä metsästysalue paikallisille asukkaille.			
Metsästyslain 8§ aluetta (kunnan asukkailla vapaa metsästysoikeus)	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja	
20 - Metsästyslain 8 §:n aluetta (kunnan asukkailla vapaa metsästysoikeus)	30 126,69	Metsästys on sallittua paikallisille asukkaille metsästyslain (615/93) mukaisesti, lukuun ottamatta kansallispuiston Syötteen osa-alueen Lomaojan eteläpuoleisia alueita, joilla metsästys on kokonaan kielletty.	
Metsästys maanomistajan luvalla (MH:n hallinnoimat alueet)	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja	
23 - Metsähallituksen hirvieläimen metsästysalue	24 834,99	Kansallispuisto on mukana hirvenmetsästysalueissa, lukuun ottamatta puiston metsästyskieltoaluetta. Paikalliset ja paikallisiin metsästyseuroihin kuuluvat ulkopaikkakuntalaiset saavat metsästää alueella hirveä.	
Metsästys maanomistajan luvalla yksityismailla ja YSA-alueilla			
Suunnittelualueella ei ole yksityismaita.			

Kalastus			
Vesistön tila kalaston kannalta			
Kansallispuiston pienvesien tila on pääosin hyvällä tasolla.			
Kalavesien toteutuneet hoitotoimet			
Alueella ei ole tehty kalastukseen liittyviä hoitotoimia.			
Kuvaus alueen kalastuskäytöstä ja sen merkityksestä			
Kalastuskäyttö on alueella vähäistä.			
Arvio kalastuspaineesta alueella	☐	Suuri	☐ Keskinertainen ☒ Pieni
Tarkennus			
Alueella on	☐	Ammattikalastusta	☐ Kalastusopastustoimintaa
Yleiskalastusoikeuteen perustuva pilkkiminen, onkiminen ja viehekalastus	☐	Kielletty	☐ Sallittu osittain
Lisätieto			
Pilkkiminen ja onkiminen on sallittu jokamiehenoikeudella. Viehekalastus on sallittu kalastonhoitomaksulla.			
Kalastus maanomistajan luvalla (MH:n hallinnoimat alueet)	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja	
11- Metsähallituksen lupakalastusalueita	49,50	Vaarasalmi ja Latvakutinjärvi puiston Salmitunturin osa-alueella kuuluvat Taivalkosken pyydyslupa-alueeseen. Sallittua on koukkukalastus.	
Kalasto			
Alueella on säilynyt sille tyypillinen alkuperäinen kalalajisto, lukuun ottamatta joihinkin puroihin levinnyttä puronieriäkantaa.			
Istutukset			
Kansallispuiston alueella ei ole tehty kalojen istutuksia.			

9 Tutkimus					
Vastuuprosessi	Luonnonsuojelu ja alueiden hallinta				
Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen nykyinen tutkimuskäyttö ja mahdolliset tutkimuskoealat ja muut vastaavat, jotka tulee huomioida suunnittelussa. Tutkimus sisältää myös esimerkiksi pitkäaikaiset ympäristön tilan seurannat. Mikäli alueella ei ole tutkimuskäyttöä, se todetaan lomakkeella.				
Alueella tehty tutkimus					
<p>Syötteen kansallispuiston alueella on tehty paljon erilaisia perusselvityksiä ja tutkimuksia alueen luonnosta ja kulttuuriperinnöstä mm. eri yliopistojen ja tutkimuslaitosten toimesta sekä Metsähallituksen omana työnä. Tutkimuksia on tehty seuraavista aihepiireistä: geomorfologia (24), luonto- ja kulttuuribiotoopit (28), lajisto (29, 25, 26, 27, 31, 32, 42, 43), arkeologia (33), maankäytön historia (34), metsäpalohistoria (30).</p> <p>Virkistyskäyttöön ja luontomatkailuun liittyen Syötteellä on tutkittu paikallisväestön asenteita luonnonsuojeluun ja luontomatkailuun (35, 36) ja selvitetty kansallispuiston merkitystä luontomatkailuyritystoiminnassa (41).</p> <p>Metsähallitus on tehnyt säännöllisesti Syötteen kansallispuiston ja Iso-Syötteen retkeilyalueen kävijätutkimuksia, joista uusin on tehty vuonna 2015 (37, 38, 39, 44). Syötteen luontokeskuksessa on tehty kaksi asiakastutkimusta, viimeisin vuosina 2013–2014 (40, 45).</p>					
Nykyinen tutkimuskäyttö ja sen merkitys					
Viimeisten n. 15 vuoden aikana kansallispuistossa on tehty varsin runsaasti luonnontieteellistä ja historiallista tutkimusta. Viime vuosina tutkimustoiminnan painopiste on siirtynyt vahvemmin virkistyskäytön ja luontomatkailun vaikutusten selvittämiseen (esim. matkailun sosiokulttuuriset ja taloudelliset vaikutukset). Säännöllisin väliajoin toistettavien tutkimusten, kuten kansallispuiston kävijätutkimuksen, toteuttamisessa tehdään usein yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa ja tarjotaan näin myös opiskelijoille mahdollisuus opinnäytetöiden tekemiseen.					
Tutkimustahot					
Yliopistot, ammattikorkeakoulut, Metsäntutkimuslaitos, Pohjois-Pohjanmaan museo, Luonnonvarakeskus, Metsähallitus					
☒	Alue kuuluu luonnonhoidon seurantaverkoston	☒	Alueella on koealoja	☒	Alue kuuluu ennallistamisen seurantaverkoston
Lisätietoja	<p>Vujenselänsuon (Syötteen osa-alue) ja Pikku-Rusamon (Salmitunturin osa-alue) soiden ennallistamisalueilla tehdään ennallistamisen hoito-seurantaa. Vujenselänsuon alueella seurataan myös koealojen avulla lähteisen leton ja rehevän korven palautumista. Lisäksi kohteella selvitetään veden pinnan vaihteluita kasvukaudella ja veden laadun kehittymistä.</p> <p>Perinnebiotooppien hoitokohteilla tehdään valokuvaseurantaa. Rytivaaran perinnebiotoopilla on lisäksi 12 kasvillisuusseurantarautua, joiden avulla seurataan eri kasvillisuustyyppien lajiston kehittymistä.</p>				

10 Muu luonnonvarojen käyttö, rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset

Vastuuprosessi	Alueiden hallinta		
Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen luonnonvarojen käyttö (pl. riista- ja kalakannat) sekä alueen kiinteistöihin (lähinnä valtion maalla) kohdistuvat rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset. Lomakkeen tarkoituksena on antaa kuva suunnittelualueelle kohdistuvista, luonnonvarojen käyttöön, rasitteisiin, käyttöoikeuksiin ja sopimuksiin liittyvistä maankäytön paineista.		
Marjastus ja sienestys			
Sallittu			
Lisätieto			
Marjastus ja sienestys on sallittu jokamiehenoikeudella.			
Luontaiselinkeinot (muut, sis. metsästys/kalastus/marjastus elinkeinona)			
Kuvaus			
Alueella ei harjoiteta luontaiselinkeinoja (porotaloutta lukuun ottamatta).			
Kaivostoiminta ja valtaukset kuvaus			
Syötteen kansallispuiston alueelle ei kohdistu kaivosvaltauksia tai malminetsintäalueita, mutta kansallispuiston läheisyydessä niitä on useampia (erityisesti Salmitunturin osa-alueen pohjoispuolella sekä Salmitunturin ja Syötteen osa-alueiden välillä).			
Kaivostyyppi	lkm	Osuus alueesta (%)	Kaivoskivennäiset
Muu käyttö	Kuvaus		
2 - Keräilytalous (jäkälät, varvut, ym.)	Kielletty		
3 - Polttopuunotto	Kielletty	Polttopuun otto kansallispuiston alueelta on kielletty. Tulenteko on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen osoitetuilla paikoilla, jotka ovat myös polttopuuhuollon piirissä.	
4 - Maa-ainesotto	Kielletty		
6 - Muu käyttö	Sallittu	Korukivien keräily on sallittua vähäisessä määrin järjestyssäännössä rajatulla alueella Ahmavaarassa (Syötteen osa-alue).	
Metsätalous			
Metsähallitus alue	Ei metsätalouk käyttöä		
Mt-käytössä (ha)	0,00	Raj. käytössä (ha)	0,00
Rajoitusten kuvaus			

Yksityinen maa			
Mt-käytössä (ha)		Raj. käytössä (ha)	
Rajoitusten kuvaus			
Rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset	Kpl	Sopimusten kuvaus	Alueen suojeluun tai käyttöön vaikuttavien rasitteiden kuvaus
Vuokra- ja käyttöoikeus-sopimukset / rasitteet	21	Vuokra- tai käyttöoikeussopimuksia on alueella yhteensä 21 seuraavista sopimuslajeista: luontomatka-alueen yhteistyösopimus, johdinalue, koiravaljakkosafari-alue, porosafari-alue, hiihtolatu, suunnistusalue, erämaakahvila.	Alueella ei ole sen suojeluun tai käyttöön vaikuttavia rasitteita.

10B Poronhoito

Vastuuprosessi	Alueiden hallinta			
Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen poronhoidon tilanne			
Poronhoidon nykytilan kuvaus				
Kansallispuisto on kokonaisuudessaan poronhoitoalueella, ja sijoittuu neljän eri paliskunnan alueelle. Puistolla on yhtenäisyytensä ja erämaisuuutensa vuoksi tärkeä merkitys porojen laidunalueena ympäri vuoden, ja siellä sijaitsee useita porojen vasoma-alueita.				
Paliskunta	Suunnittelualueesta kuuluu paliskuntaan (%)	Paliskunnan pinta-alasta suunnittelualueella (%)	Paliskunnan suurin sallittu poromäärä	Talvi- ja kesälaidunten kunto
Pudasjärven Livon paliskunta	36	6	2 100	
Pintamon paliskunta	11	2	2 600	
Taivalkosken paliskunta	40	5	2 500	
Posion Livon paliskunta	12	4	1 500	
Rakenteet	Porokämpät 0	Erotusaitaukset 0	Muut rakenteet 0	
Saamelainen poronhoito				

KESKEISET ARVOT JA UHAT

11 Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot sekä uhkat

Vastuuprosessi	Alueiden hallinta; prosessien yhteistyö arvojen määrittelyssä on tärkeää
Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen keskeiset luonto-, kulttuuriperintö- ja käyttöarvot. Suunnittelualueen keskeisten arvojen määrittely tehdään nykytilan kuvauksen pohjalta ottaen huomioon alueen perustamistarkoitukset sekä luonnonsuojelulain ja muiden aluetta koskevien säädösten yleiset tavoitteet. Arvojen määrittely on hoito- ja käyttösuunnitelman tärkeimpiä kohtia, sillä suunnitelman päämäärät ja tavoitteet kohdistuvat suunnittelualueen keskeisten arvojen säilyttämiseen ja parantamiseen.

Arvoluokka	Arvotyyppi	Arvon kuvaus	Uhkakuvaus	Uhka- luokka	Merkittä- vyys	Uhkan kesto	Kohdistu- minen	Laa- juus	
Luontoarvot	1112 - Lintudirektiivin lajit	Kansallispuistolla on tärkeä merkitys eräiden lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluvien suurten petolintujen suojelussa.	Kansallispuiston läheisyydessä on useita kaivosvaltauksia tai malminetsintäalueita. Kaivostoiminnan toteutuessa siihen liittyvät meluhaitat voisivat vaikuttaa haitallisesti suurten petolintujen pesintään.	C01.04 - Kai- vokset	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuo- lella	<25%	
				Mahd. vaikuttaa					Kyllä, osittain
	1114 - Uhanalaiset eläin- ja kasvilajit	Kansallispuistossa esiintyy useita uhanalaisia sienilajeja (käävät, käävääkkäät, helttasienet).	Ei merkittäviä uhkia.	Alueen läheisyyteen mahdollisesti rakennettavat tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa törmäysvaaran suurille petolinnuille sijoituessaan näiden reviirin läheisyyteen.	C03.03 - Tuu- livoiman ra- kentaminen ja tuotanto	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Ulkopuo- lella	<25%
				Mahd. vaikuttaa					Kyllä, osittain
1119 - Erämaisuus (syr- jäisyys)	Erämaisuus on erityinen arvo kansallispuiston hiljaisemmissa osissa, erityisesti Latva-Korte-Kärppävaaran ja Salmitunturin osa-alueilla,	Kansallispuiston läheisyydessä on useita kaivosvaltauksia tai malminetsintäalueita. Kaivostoiminnan toteutuessa siihen liittyvät maisema- ja meluhaitat voivat vähentää kansallispuiston erämaista tunnelmaa.	C01.04 - Kai- vokset	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Ulkopuo- lella			
			Mahd. vaikuttaa					Kyllä, osittain	

	sekä Syötteen osa-alueen pohjoisosissa, jotka sijaitsevat etäämpänä Syötteen matkailukeskuksesta.	Alueen läheisyyteen mahdollisesti rakennettavat tuulivoimapaistot muuttaisivat alueen maisemaa ja heikentäisivät erämaisia arvoja.	C03.03 - Tuulivoiman rakentaminen ja tuotanto	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Ulkopuolella	
			Mahd. vaikuttaa				
			Kyllä, osittain				
		Yleisesti lisääntynyt luvaton moottorikelkkailu, erityisesti urien ulkopuoleinen offroad-kelkkailu, voi kansallispuistoon kohdistuessaan heikentää alueen luonnonrauhaa ja erämaisuutta.	G01.03 - Maastoliikenne	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	75-100%
			Mahd. vaikuttaa				
			Kyllä, osittain				
1111 - Luontodirektiivin luontotyypit ja lajit	Vanhat luonnonmetsät, aapasuot ja puustoiset suot ovat yleisimmät luontotyypit kansallispuiston alueella. Ne ovat luontodirektiivin mukaisia ensisijaisesti suojeltavia luontotyyppisiä. Myös lajistollisesti arvokkaita lettoja esiintyy alueella merkittävästi. Kansallispuistolla on erityinen merkitys luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvien lettorikon, liito-oravan ja korpikolvan suojelussa.	Lehtipuiden heikko uudistuminen ja taimien suhteellisen suuri kuolleisuus johtaa lehtipuuston määrän vähenemiseen. Tämän seurauksena lehtipuustosta riippuvaisille eliölajeille, kuten esim. liito-oravalle, soveltuvat elinympäristöt tulevat vähenemään pitkällä aikavälillä tarkasteltuna.	A04.01 - Voimakas laidunus (niityt ja luonnonympäristöt, ml. ylilaidunus)	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	75-100%
			Mahd. vaikuttaa				
			Kyllä, osittain				
		Kansallispuiston läheisyyteen sijoittuva kaivostoiminta saattaisi vaikuttaa haitallisesti puiston suoluontoon vesistöjen kautta.	C01.04 - Kaivokset	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	
			Mahd. vaikuttaa				
			Kyllä, osittain				
		Luontaisten metsäpalojen tehokas torjunta on vähentänyt palojen kautta syntyvää metsien erirakenteisuutta ja palaneesta puusta riippuvaisten eliölajien elinympäristöjä.	J01.03 - Palojen puute	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	75-100%
			Mahd. vaikuttaa				
			Kyllä				
		Lettorikko voi kärsiä kasvupaikkojen luontaisesta umpeenkasvusta.	M02.01 - Elinympäristön/luontotyypin siirtyminen ja muuttuminen	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	<25%

				Mahd. vaikuttaa				
				Kyllä				
Kulttuuriarvot	1125 - Paikalliskulttuuri	Paikallinen kulttuuriperintö (mm. kaski- ja niittykulttuuri, muinaisjään- nökset) on kansallispuistossa rikasta. Rytivaaran kruununmetsätorppa entisöityine rakennuksineen ja perinnemaisemineen on merkittävä kulttuurikohde. Alueen perinteisiin käyttömuotoihin kuuluvaa eränkävintä (metsästys, kalastus, marjastus) ja poronhoitoa harjoitetaan edelleen.	Kansallispuiston perinnemaisema-kohteiden hoidon vähentäminen tai lopettaminen heikentäisi kohteiden arvoa perinnemaisemina.	A03.03 - Niiton lopetus/puute (niityt - ei pello)	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25%
				Mahd. vaikuttaa				
				Kyllä				
			Kansallispuiston entisöityjen kulttuurikohteiden kunnon heikentymisen esim. ylläpitoon käytettävien resurssien vähenemisen takia tai vahingoittuminen myrskytuhojen seurauksena heikentäisi alueen kulttuuriperintöarvoja.	Z05 - Muu toimintaympäristössä vaikuttava tekijä	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25%
				Mahd. vaikuttaa				
				Kyllä				
Luonnonarvostus ja -tuntemus	1132 - Ympäristökasvatus	Kansallispuistossa luontokasvatus on tärkeä tavoite, jota edistetään yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	Luontokasvatustoimintaan käytettävien resurssien väheneminen voi johtaa siihen, että palvelujen laatu ja tarjonnan monipuolisuus kärsivät eikä toiminnassa pystytä riittävän hyvin vastaamaan ulkopuolelta tulevaan yhteistyötarpeeseen. Kansallispuiston palveluvarustuksen supistaminen vaikeuttaisi luontokasvatustyötä.	Z05 - Muu toimintaympäristössä vaikuttava tekijä	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	
				Mahd. vaikuttaa				
				Kyllä				
Virkistys- ja luontomatkailukäyttö	1151 - Luonnon ja kulttuurikohteiden virkistyskäyttö	Kansallispuisto on tärkeä virkistyskäyttökohde. Hyvän saavutettavuuden vuoksi luontokeskuksen lähialueella olevat kansallispuiston reitit ja taukopaikat ovat suosituimpia. Maisemallisia ja myös geologisia nähtävyyksiä ovat mm. Ahmavaara Syöteen osa-alueella ja Pyhitysvaara Salmitunturin osa-alueella. Rytivaaran kruununmetsätorppa on puiston tunnetuin kulttuurikäyntikohde.	Rytivaaran niityn hoitamisen lopettaminen heikentäisi Rytivaaran arvoa virkistys- ja kulttuurikäyntikohteena.	A03.03 - Niiton lopetus/puute (niityt - ei pello)	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25%
				Mahd. vaikuttaa				
				Kyllä				
			Kävijämäärän kasvu voi aiheuttaa maaston kulumista suosituilla reiteillä ja käyntikohteilla sekä häiritä luonnonrauhaa hakevia retkeilijöitä.	G05.01 - Talaaminen, kuluminen, liikäkäyttö	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25%
				Mahd. vaikuttaa				
				Kyllä				

		Palveluvarustuksen ylläpitoon käytettävien resurssien väheneminen voi johtaa siihen, että palvelujen laatu ja tarjonnan monipuolisuus kärsivät. Myös luontokeskuksen palvelutarjonnan mahdollinen supistuminen heikentäisi alueen tasoa virkistyskäyttökohteena.	Z05 - Muu toimintaympäristössä vaikuttava tekijä	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella		
			Mahd. vaikuttaa					
			Kyllä					
1152 - Matkailun yritys-toiminta	Matkailun liiketoiminta hyödyntää kansallispuistoa palveluissaan, ja kansallispuiston imagolla on tärkeä merkitys matkailualueen markkinoinnissa. Luontoarvojen lisäksi alueen kulttuuriperintö ja virkistysarvot tarjoavat mahdollisuuksia matkailuyrittäjien palvelutarjonnan kehittämiseen. Kansallispuiston kautta koko Syötteen matkailualue on mukana Euroopan laajuisessa suojelualueiden European Charter -verkostossa, jossa luontomatkailua kehitetään kestävin periaattein.	Rytivaaran niityn hoitamisen lopettaminen heikentäisi Rytivaaran arvoa luontomatkailukohteena.	A03.03 - Niiton lopeutus/puute (niityt - ei pello)	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25%	
					Mahd. vaikuttaa			
					Kyllä			
		Kävijämäärän kasvu voi aiheuttaa maaston kulumista suosituilla reiteillä ja käyntikohteilla, ja häiritä matkailijan luontokokemusta.	G05.01 - Tallaaminen, kuluminen, liikäkäyttö	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25%	
					Mahd. vaikuttaa			
					Kyllä			
		Mikäli Metsähallituksen ja kumppaneiden voimavarat eivät riitä kohteen tehokkaaseen markkinointiin, voi seurauksena olla kävijämäärän lasku ja paikallistaloudellisten hyötyjen heikentyminen.	Z03 - Puuteellinen markkinointi	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella		
					Mahd. vaikuttaa			
			Kyllä					
		Palveluvarustuksen ylläpitoon käytettävien resurssien väheneminen voi johtaa siihen, että palvelujen laatu ja tarjonnan monipuolisuus kärsivät. Myös luontokeskuksen palvelutarjonnan mahdollinen supistuminen heikentäisi alueen tasoa luontomatkailukohteena. Palvelujen heikentyminen vaikeuttaisi matkailuyrittäjien toimintaa alueella.	Z05 - Muu toimintaympäristössä vaikuttava tekijä	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella		
			Mahd. vaikuttaa					
			Kyllä					

			Rytivaaran kruununmetsätorpan ja sen yhteyteen kuuluvien rakennusten kunnan heikentyminen vähentäisi kohteen käyttömahdollisuuksia luontomatkailussa.	Z05 - Muu toimintaympäristössä vaikuttava tekijä	Kohtalainen merkitys/vaikutus	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25%
				Mahd. vaikuttaa				
				Kyllä				

<p>Yhteenveto</p> <p>Kansallispuisto on laaja kokonaisuus, joka sisältää useita luonto- ja käyttöarvoja. Keskeisimmät luontotyytit ovat luonnonmetsät, aapasuot, puustoiset suot ja letot. Puistolla on erityistä merkitystä luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvien lettorikon, liito-oravan ja korpikolvan suojelussa sekä eräiden lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluvien suurten petolintujen suojelussa. Puistossa esiintyy myös useita uhanalaisia sienilajeja (käävät, kääväkkäät, helttasienet). Erämaisuus on erityinen arvo varsinkin puiston syrjäisemmillä osa-alueilla. Virkistyskäyttö, luontomatkailu ja luontokasvatus ovat kansallispuiston tärkeitä käyttöarvoja. Paikallinen kulttuuriperintö on erityinen arvo sekä kulttuuri-kohteiden että perinteisen eränkävinnin ja poronhoidon muodossa.</p> <p>Uhka-analyysin perusteella kansallispuiston keskeisiin arvoihin ei kohdistu suuria uhkia, mutta kohtalaisen merkittäviä uhkia on arvioitu olevan jonkin verran.</p> <p>Puiston läheisyyteen sijoittuva kaivostoiminta saattaisi vaikuttaa haitallisesti puiston luontotyypeihin vesistöjen kautta. Tuulivoimatuotanto puiston läheisyydessä voi aiheuttaa törmäysvaaran suurille petolinnuille. Kaivokset ja tuulivoimalat voivat heikentää myös puiston maisemaa ja erämaisuutta. Alueen erämaisuutta voi heikentää myös yleisesti lisääntynyt luvaton moottorikelkkailu. Metsäpalojen tehokas torjunta vähentää palojen seurauksena syntyvää metsien erirakenteisuutta ja palaneesta puusta riippuvaisien lajien elinympäristöjä. Lehtipuiden heikko uudistuminen voi heikentää lehtipuustosta riippuvaisien eliölajien, kuten liito-oravan, elinympäristöjä pitkällä aikavälillä. Lettorikko voi kärsiä kasvupaikkojen luontaisesta umpeenkasvusta.</p> <p>Virkistyskäytön, luontomatkailun ja luontokasvatustoiminnan osalta uhan voi muodostaa resurssien niukkuus, mikäli se vaikeuttaa puiston rakenteiden ja palvelujen ylläpitoa ja kehittämistä. Resurssien niukkuus voi heikentää myös perinnemaisemien ja muiden kulttuuri-kohteiden ylläpidon laatua. Kansallispuiston kävijämäärän kasvu voi aiheuttaa suosituimmilla käyntikohteilla maaston kulumista ja häiritä luonnonrauhaa ja erämaista tunnelmaa hakevia retkeilijöitä.</p>

TAVOITTEEN ASETTELU

12 Uhkatekijöiden torjuminen, vaikutusten arviointi ja seuranta	
Vastuuprosessi	Alueiden hallinta; prosessien yhteistyö tavoitteenasettelussa on tärkeää
Selite	Lomakkeella määritellään päämäärät, tavoitteet ja toimenpiteet alueen keskeisiin arvoihin kohdistuvien uhkatekijöiden torjumiseksi. Lomake muodostaa perustan suunnitelman toteutusosassa tarkennettaville toimenpiteille. Päämäärä on selkeä kuvaus suojelu- tai käyttöarvon toivotusta kehityksestä pitkällä aikavälillä, ja sitä tarkennetaan edelleen tavoitteen kuvauksessa. Päämäärät kuvaavat alueen hoidosta ja käytöstä vastaavien tahtotilaa suhteessa suunnittelualueen arvoihin. Tavoite on toivottu muutos suunnittelualueen tilassa lyhyellä aikavälillä. Tavoitteilla tarkennetaan suunnitelman yleisluontoisempia päämääriä. Toimenpiteillä tähdätään tavoitteiden toteutumiseen, ja sitä kautta edelleen pitkällä aikavälillä päämäärien saavuttamiseen.

Päämäärät (enintään 10 kpl)	Tavoite	Toimenpide	Kuvaus
Kansallispuisto on luonto- ja seikkailukasvatuksen aktiivinen toimintakenttä.	Lasten ja nuorten luontokasvatustoimintaa toteutetaan yhdessä kumppaneiden kanssa.	56 - Ympäristökasvatus	Lähikuntien kasvatusalan ammattilaiset pidetään ajan tasalla kansallispuiston tarjoamista mahdollisuuksista luontokasvatustoimintaan.
		56 - Ympäristökasvatus	Kumppaneiden kanssa suunnitellaan yhdessä vuosittaista luontokasvatustoimintaa.
Kansallispuiston kulttuuriperintökohteet säilyvät ja ne on kytketty osaksi alueen virkistyskäyttöä ja luontomatkailua.	Kansallispuiston perinnemaisemakohteet säilyvät.	18 - Avoimen perinneympäristön hoito	Kansallispuiston perinnemaisemakohteita hoidetaan säännöllisesti. Hoito voidaan toteuttaa niittämällä tai laiduntamalla. Rytivaarassa puiston kävijöillä on mahdollisuus osallistua perinnemaiseman hoitoon vuokraamalla Rytivaaran varaustupa ja hoitamalla kohteella laiduntavia lampaita (asiakkaille tarjottavat lammaspaimenlomat).
		51 - Opastusaineiston laatiminen ja ylläpito (painettu aineisto, verkkosivut)	Kansallispuiston kulttuuriperintöä tuodaan näkyvästi ja kiinnostavasti esille puiston verkkosivuilla, luontokeskuksessa ja maasto-opasteissa.
		43 - Rakennusperinnön kunnostaminen ja entisöinti	Rytivaaran rakennusten kunto tarkastetaan vuosittain ja tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet.
Kansallispuiston luontotyyppien luonnontila ja lajiston elinolosuhteet paranevat.	Direktiivilajien tila alueella tunnetaan, ja tarvittaessa lajien elinolosuhteita parannetaan.	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	Rytivaaran rakennuksia ja päiväreitikonaisuutta kehitetään virkistys- ja luontomatkailukäytön tarpeisiin.
		34 - Seuranta	Direktiivilajien menestymistä alueella seurataan; ensisijaisia seuranta-kohteita ovat uhanalaiset lajit. Havaintotietoja päivitetään säännöllisin väliajoin liittyen EU:n luontodirektiivin raportointiin. Lettorikon kasvupaikkoja parannetaan tarvittaessa hoitotoimenpitein. Liito-oravan elinolosuhteiden parantamiseksi haettavan valtakunnallisen Life-hankkeen yhteydessä selvitetään mahdollisuuksia alueen lehtipuujatkumon parantamiseksi.

	Kansallispuiston läheisyyteen mahdollisesti perustettavat kaivos- tai tuulivoimahankkeet eivät aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia puiston luontotyypeille ja lajeille.	97 - Edunvalvonta	Hankkeisiin, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia kansallispuiston luontotyypeihin ja lajeihin, vaikutetaan aktiivisesti niiden suunnittelu- ja lupaprosessien kautta.
	Kansallispuistossa on myös nuoria luonnonmetsiä ja elinympäristöjä palanutta puuta vaativille lajeille.	12 - Metsän ennallistaminen	Kansallispuisto kuuluu palojatkumoalueisiin, joissa poltetaan säännöllisesti metsää palanutta puuta vaativien lajien elinympäristöjen lisäämiseksi. Kansallispuistossa poltot kohdennetaan entisiin talousmetsiin, joita ennallistamalla lisätään nuorten luonnonmetsien pintalaa.
Kansallispuiston palvelurakenteet ja reitit tarjoavat kysynnän mukaisia laadukkaita ja monipuolisia mahdollisuuksia alueen luontoon tutustumiseen.	Kansallispuiston palvelujen ylläpito ja kehittäminen vastaavat palvelujen kysyntään.	66 - Palveluvarustuksen (uudis)rakentaminen	Uusien käyttömuotojen tai kasvavan kysynnän tarpeesta palveluvarustusta kehitetään.
		67 - Palveluvarustuksen ylläpito ja kunnostus	Taukopaikkojen ylläpito säilytetään hyvällä tasolla. Kansallispuiston reittien ylläpidon taso määräytyy reittien käyttöluokituksen mukaan. Retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeillä reittien ylläpidon taso pidetään korkeana.
		68 - Palveluvarustuksen purkaminen	Luovutaan tarvittaessa reiteistä tai rakenteista, jotka eivät ole merkittäviä kansallispuiston ja Syytteen matkailualueen palvelukokonaisuuden kannalta.
	Kansallispuiston reitit palvelevat monia eri käyttömuotoja ympärivuotisesti.	55 - Opastus maastossa/palvelupisteessä	Talviretkeilyn opastusta maastossa kehitetään. Tähän sisältyy kesäretkeilyreittien merkintätavan kehittäminen niin, että reitit palvelevat myös talviaikaista retkeilyä.
		55 - Opastus maastossa/palvelupisteessä	Kansallispuiston opasteviitoitus uusitaan kestäviä materiaaleja käytäen.
		90 - Käytön ohjaus ja maankäyttöön vaikuttaminen	Kansallispuiston talvireittejä käytetään talviretkeilyyn, puiston huoltoon ja luontomatkailutoimintaan. Käytön ohjauksella varmistetaan, että eri käyttömuodot saadaan sovitettua samoille reiteille mahdollisimman sujuvasti.
Luontomatkailua ja virkistyskäyttöä kehitetään kestävin periaattein yhdessä kansallispuiston toimintaympäristön kanssa.	Hankeyhteistyö tuo lisämahdollisuuksia kansallispuiston luontomatkailun ja virkistyskäytön kehittämiseen.	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	Muiden alueen toimijoiden kanssa tehdään aktiivisesti yhteistyötä alueen virkistyskäyttöä ja luontomatkailua edistävien hankkeiden aikaansaamiseksi.
	Kansallispuistoa hyödyntävät matkailuyrittäjät toimivat alueella kestävä luontomatkailun periaatteiden mukaisesti.	65 - Luontomatkailun yhteistyösopimusten laatiminen ja ylläpito	Kansallispuistoa toiminnassaan hyödyntävien matkailuyrittäjien kanssa solmitaan luontomatkailun yhteistyösopimus, jolla sovitaan alueen ja sen palvelujen käytöstä ja markkinoinnista Metsähallituksen kestävä luontomatkailun periaatteiden mukaisesti.
	Kansallispuiston reitit ohjaavat virkistyskäyttöä ja luontomatkailua siten, että puiston suojeltavat luontoarvot eivät vaarannu.	67 - Palveluvarustuksen ylläpito ja kunnostus	Puiston reittejä kestäväidään tarvittaessa.
		90 - Käytön ohjaus ja maankäyttöön vaikuttaminen	Palveluvarustus sijoitetaan kulutusta hyvin kestäville alueille. Kävijöitä ei ohjata lajistonsa puolesta herkille kohteille.

Retkeilijällä on kansallispuistossa hyvä mahdollisuus kokea aitoa erämaista tunnelmaa.	Kansallispuiston alueella ei harrasteta luvattua moottorikelkkailua.	96 - Valvonta (mm. erävalvonta)	Alueelle kohdennetaan tehostettua maastoliikenteen valvontaa moottorikelkkailukauden aikana.
	Kansallispuiston läheisyyteen mahdollisesti perustettavat kaivos- tai tuulivoimahankkeet eivät merkittävästi vähennä puiston maisemiarvoja ja luonnonrauhaa.	97 - Edunvalvonta	Hankkeisiin, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia kansallispuiston maisemaan ja luonnonrauhaan, vaikutetaan aktiivisesti hankkeiden suunnittelu- ja lupaprosessien kautta.
	Kansallispuiston palveluvarustus tukee erämaista retkeilyä.	67 - Palveluvarustuksen ylläpito ja kunnostus	Suosittujen palvelurakenteiden lisäksi pidetään yllä myös erämaista retkeilyä tukevia rakenteita.
Kehittämismahdollisuudet (enintään 6 kpl)	Tavoite	Toimenpide	Kuvaus
Kansainvälisestä yhteistyöstä saadaan lisäarvoa kansallispuiston hoitoon ja kehittämiseen.	Kansallispuiston matkailutoimintaa kehitetään osana kansainvälistä European Charter -verkostoa.	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	European Charter -verkoston jäsenenä hyödynnetään kansainvälisen suojelualueverkoston tarjoamat mahdollisuudet luontomatkailun kehittämisessä. Kansallispuiston jäsenyys Charter-verkostossa pidetään voimassa hakemalla jäsenyyttä uudelleen Charter-ohjelman edellyttämin määräajoin (5 vuoden välein).
		60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	Osallistutaan kansallispuiston näkökulmasta hyödyllisiin kansainvälisiin hankkeisiin.
	Kansallispuiston yhteydessä toimivat matkailuyritykset hyötyvät toiminnassaan European Charter -ohjelman jäsenyydestä.	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	European Charter -ohjelman II-vaihetta, joka koskee kansallispuiston yhteydessä toimivien matkailuyritysten toimintaa, kehitetään Syötteellä sisällöllisesti. Tehdään selvitys, mitä hyötyjä alueen matkailuyritykset voivat saada Charter-ohjelman jäsenenä, ja tarjotaan yrittäjille selkeä toimintaohje jäsenyyden hakemiseen.
Kansallispuisto tarjoaa luonnonkauniin ja erämaisen toimintaympäristön kuntouttavalle ja työkykyä ylläpitävälle toiminnalle.	Hyvinvointisektorin toimijat hyödyntävät kansallispuistoa toiminnassaan.	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	Kansallispuistoa markkinoidaan hyvinvointisektorin toimijoille.
	Tunnistetaan ja kehitetään mahdollisuuksia hyödyntää kansallispuistoa terveyden edistämistyössä.	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	Edistetään teemaan liittyvää hanketoimintaa.
Kansallispuisto tarjoaa mahdollisuuksia yritystoiminnan kasvuun ja palvelujen kehittämiseen.	Kansallispuiston palvelukonsepti suunnitellaan yhteistyössä kumppaneiden kanssa myös kansainvälisen matkailun tarpeita silmällä pitäen.	55 - Opastus maastossa/palvelupisteessä	Uudistetaan opastusmateriaali palvelemaan kotimaisia ja kansainvälisiä asiakkaita entistä paremmin.
		60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	Edistetään aktiivista yhteistyötä Oulun seudun matkailutoimijoiden kesken.
		62 - Virkistyskäytön edistäminen (markkinointi)	Tuotetaan kansallispuiston viestintämateriaaleista puiston esittelykonsepti, joka voidaan ottaa käyttöön alueen matkailuyrityksissä.
		63 - Luontomatkailusuunnitelman laatiminen/päivitys	Syötteen luontomatkailusuunnitelma päivitetään huomioiden erityisesti yritystoiminnan mahdollisuuksien monipuolistaminen.

Kansallispuisto tarjoaa ympärivuotisesti mahdollisuuksia ja puitteita uusiin luontoliikunta-aktiviteetteihin.	Autiotupaverkosta hyödynnetään erämaisen retkeilyn kehittämisessä.	64 - Luontomatkailun tuotekehitys	Tuotteistetaan useamman päivän erävaellusreittejä, jotka hyödyntävät puiston autiotupaverkosta.
		64 - Luontomatkailun tuotekehitys	Talviaikaista eräretkeilyä helpotetaan tarjoamalla asiakkaille pohjustettu eräreitti.
	Kansallispuiston palvelut tukevat osaltaan Syötteen alueen houkuttelevuutta erinomaisena maastopyöräilykohteena.	66 - Palveluvarustuksen (uudis)rakentaminen	Osa kansallispuiston retkeilyreiteistä kunnostetaan pyöräilyyn soveltuviksi. Puistoon osoitetaan tarvittaessa uusia reittilinjauksia pyöräilyyn.
Kansallispuiston brändin näkyminen monipuolisesti Metsähallituksen ja kumppaneiden verkkoviestinnässä vahvistaa Syötteen alueen veto-voimaisuutta matkailukohteena.	Kansallispuiston brändistä viestitään laadukkaasti.	62 - Virkistyskäytön edistäminen (markkinointi)	Tuotetaan kansallispuistosta laadukasta ja ajantasaista sisältöä Metsähallituksen ja kumppaneiden markkinointi- ja viestintäkanaviin.
		63 - Luontomatkailusuunnitelman laatiminen/päivitys	Luontomatkailusuunnitelman päivityksen yhteydessä kansallispuiston brändiä uudistetaan yhdessä kansallispuiston kumppaneiden kanssa.
	Kumppanit hyödyntävät kansallispuiston brändiä.	62 - Virkistyskäytön edistäminen (markkinointi)	Laaditaan kumppaneille ohjeistus brändin hyödyntämiseen ja järjestetään brändin käyttöön liittyvää perehdytystä.

Vaikutusten arviointi

Natura-vaikutusten arvioinnin tarveharkinta

Suunnitelman ympäristövaikutusten arvioinnin pohjalta voidaan todeta, että suunnitellut toimenpiteet eivät heikennä merkittävästi niitä luontoarvoja, joiden vuoksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Ennallistamis- ja hoitotoimenpiteiden avulla alueen luontotyyppien ja lajiston tila osittain jopa paranee nykyisestä. Näin ollen suunnitellut toimenpiteet eivät vaadi luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista erillistä Natura-alueiden vaikutusten arviointia.

Yhteenveto vaikutuksista ja vaikutukset Natura 2000 -suojeluperusteisiin

Suunniteltujen toimenpiteiden ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset ovat pääosin myönteisiä. Metsien ennallistaminen mahdollistaa nuorten, lehtipuuvaltaisten luonnonmetsien kehittymisen alueelle ja lisää puiston boreaalisten luonnonmetsien pinta-alaa. Direktiivilajeja seurataan säännöllisesti lajien suotuisan suojelun tason varmistamiseksi. Perinnebiotooppien säännöllinen hoitaminen mahdollistaa alavat niitetyt niityt- ja tulvametsät-luontotyyppien säilymisen alueella. Ennallistaminen voi aiheuttaa lyhytkestoisia haittoja, esim. työkoneiden jälkiä ja ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin. Perinnebiotooppien hoito voi vähentää tilapäisesti myös suojelluista arvokkaita kasviyksilöitä, mutta on kokonaisuutena hyödyksi lajiston monimuotoisuudelle. Ennallistamisen ja luonnonhoidon positiiviset vaikutukset luontotyypeille ja lajistolle arvioidaan huomattavasti suuremmiksi kuin niiden aiheuttamat haitat. Virkistyskäytöllä ja luontomatkailutoiminnalla voi olla vaikutuksia alueen luontotyypeihin ja lajeihin maaston kulumisen ja eläimiin kohdistuvan häiriön muodossa. Vaikutukset pystytään pitämään vähäisinä puiston vyöhykejaon ja kävijöiden ohjaamisen sekä tarvittaessa reittien kestäväisyyden avulla. Luontotyyppien ja lajiston puolesta häiriöherkille kohteille ei ohjata kävijöitä. Edunvalvonnalla varmistetaan, että kansallispuiston läheisyyteen suunniteltuja hankkeita ei toteuteta siten, että puiston luontotyypeille ja lajistolle aiheutuu merkittävää haittaa. Puiston palvelutarjonnalla ja kehittämisellä tähdätään siihen, että palvelut vastaavat asiakkaiden kysyntään, alueen matkailuyrittäjät hyötyvät niistä ja palvelujen ylläpito on kustannustehokasta. Osa asiakkaista voi kokea kävijämäärän kasvun tai eri käyttömuotojen keskittämisen samoille reiteille häiritseväksi. Käytön ohjauksella ja opastuksella varmistetaan, että reittien käyttö on turvallista ja sujuvaa. Alueella säilytetään ja kehitetään myös erämaisia retkeilypalveluja.

Tavoite	Toimenpide	Vaikutusten arviointi	Ekologinen vaik.	Sosiaalinen vaik.	Taloudellinen vaik.	Riskien torjunta
Kansallispuiston matkailutoimintaa kehitetään osana kansainvälistä European Charter -verkostoa.	Osallistutaan kansallispuiston näkökulmasta hyödyllisiin kansainvälisiin hankkeisiin.	Kansainvälinen verkostoituminen mahdollistaa osallistumisen kansainvälisiin kehittämishankkeisiin, joiden kautta voidaan saada lisäresursseja ja uusia hyviä käytäntöjä alueen kehittämiseen.		x	x	Kansainvälisessä hankeyhteistyössä on tärkeää tunnistaa oikeat asiat, joihin kannattaa hankkeen kautta panostaa. Hankeyhteistyö ja -hallinnointi on aikaa ja resursseja vievää, joten mukana kannattaa olla vain sellaisissa hankkeissa, jotka merkittävästi hyödyttävät alueen kehittämistä.
	European Charter -veroston jäsenenä hyödynnetään kansainvälisen suojelualueveroston tarjoamat mahdollisuudet luontomatkailun kehittämisessä. Kansallispuiston jäsenyys Charter-	Charter-ohjelman periaatteiden mukaan matkailun tulee olla ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä, ja ohjelma edellyttää jäseniltään jatkuvaa kehittämistä ja parantamista alueen matkailutoiminnassa. Ohjelmaan hyväksyttävillä suojelualueilla tulee olla kestävä matkailun strategia sekä sen toteuttamiseen tähtäävä toimenpidesuunnitelma.	x	x	x	Metsähallituksen omat toimintaperiaatteet pohjautuvat siihen, että matkailua kehitetään ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä tavalla. Charter-jäsenyyden riskinä on, että siitä ei saada alueen matkailun kehittämiseen

	verkostossa pidetään voimassa hakemalla jäsenyyttä uudelleen Charter-ohjelman edellyttämin määräajoin (5 vuoden välein).	telma. Tavoitteiden eteenpäin vieminen on jatkuva prosessi, jonka toteutumista arvioidaan säännöllisin väliajoin jäsenyyden uudelleen hakemisen yhteydessä. Tavoitteellisuus ja seuranta motivoivat toimenpiteiden tehokkaampaan toteuttamiseen.				todellista lisäarvoa, vaan jäsenyyttä pidetään voimassa vain muodollisesti. Oleellista on toimia Charter-verkostossa sen aktiivisena jäsenenä ja pyrkiä hyödyntämään kansainvälisen verkoston tarjoamat mahdollisuudet alueen matkailun kehittämisessä ja markkinoinnissa.
Kansallispuiston yhteydessä toimivat matkailuyritykset hyötyvät toiminnassaan European Charter -ohjelman jäsenyydestä.	European Charter -ohjelman II-vaihetta, joka koskee kansallispuiston yhteydessä toimivien matkailuyritysten toimintaa, kehitetään Syötteellä sisällöllisesti. Tehdään selvitys, mitä hyötyjä alueen matkailuyritykset voivat saada Charter-ohjelman jäsenenä, ja tarjotaan yrittäjille selkeä toimintaohje jäsenyyden hakemiseen.	Matkailuyrittäjien jäsenyyden Charter-verkostossa varmistaa osaltaan sen, että yritystoiminta on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä ja vastuullista. Charter-ohjelman periaatteiden mukaisesti jäsenyyden edellyttää yrityksiltä tavoitteellisuutta yritystoiminnan kestävässä kehittämisessä. Jäsenyyden myötä matkailuyrittäjät voivat hyötyä kansainvälisen verkoston tarjoamista yhteyksistä ja muista mahdollisuuksista toiminnan kehittämisessä ja markkinoinnissa.	x	x	x	Charter-ohjelmasta ei välttämättä saada kaikkia taloudellisia, sosiaalisia ja ekologisia hyötyjä irti, mikäli se jää alueen matkailuyrittäjille liian vieraaksi, eikä sitä osata käyttää työkaluna matkailuyrittäjien oman yritystoiminnan kehittämisessä. Keskeistä on kehittää Charter-ohjelman toteutusta paikallisesti niin, että jäsenyyden hakeminen ei ole matkailuyrittäjille liian iso kynnys, ja jäsenyydestä koetaan saatavan aidosti hyötyä.
Lasten ja nuorten luontokasvatustoimintaa toteutetaan yhdessä kumppaneiden kanssa.	Kumppaneiden kanssa suunnitellaan yhdessä vuositaita luontokasvatustoimintaa.	Säännöllinen yhteistyö ja toiminnan suunnittelu alueen muiden luontokasvatustoimintaa toteuttavien tahojen kanssa edistää toiminnan kehittymistä ja mahdollistaa voimavarojen tehokkaan hyödyntämisen luontokasvatustyössä.	x	x	x	
	Lähikuntien kasvatusalan ammattilaiset pidetään ajan tasalla kansallispuiston tarjoamista mahdollisuuksista luontokasvatustoimintaan.	Luontokasvatuksen vaikutuspiiriin voidaan saada enemmän lapsia ja nuoria markkinoimalla kansallispuiston tarjoamia opetusmahdollisuuksia kasvatusalan ammattilaisille.	x	x		
Hyvinvointisektorin toimijat hyödyntävät kansallispuistoa toiminnassaan.	Kansallispuistoa markkinoidaan hyvinvointisektorin toimijoille.	Hyvinvointisektorin toimijoille suunnattu markkinointi edesauttaa tiedon leviämistä kansallispuiston tarjoamista mahdollisuuksista hyvinvoinnin ylläpitäjänä ja edistäjänä. Kansallispuiston houkuttelevuus toimintaympäristönä tuo myös mahdollisia uusia asiakasryhmiä Syötteen matkailualueelle.		x	x	
Tunnistetaan ja kehitetään mahdollisuuksia	Edistetään teemaan liittyvää hanketoimintaa.	Hanketoiminnalla voidaan lisätä kansallispuiston näkyvyyttä ja merkittävyyttä ihmisten hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja edistämässä. Hanketoiminta voi lisätä uusien		x	x	

hyödyntää kansallispuisto- toa terveyden edistämistyössä.		hyvinvointiin perustuvien palvelujen muodostumista alueelle ja kasvattaa tällä tavoin alueen matkailutuloja.				
Kansallispuiston palvelukonsepti suunnitellaan yhteistyössä kumppaneiden kanssa myös kansainvälisen matkailun tarpeita silmällä pitäen.	Uudistetaan opastusmateriaali palvelemaan kotimaisia ja kansainvälisiä asiakkaita entistä paremmin.	Kansallispuiston opastusmateriaalin uudistaminen huomioiden erityisesti matkailun kansainvälistyminen ja yritystoiminnan tarpeet edistää Syötteen alueen näkyvyyttä laadukkaana matkailukohteena.		x	x	
	Edistetään aktiivista yhteistyötä Oulun seudun matkailutoimijoiden kesken.	Tiivis yhteistyö Oulun seudun matkailutoimijoiden välillä yhdenmukaistaa aluekokonaisuuden markkinointia ja mahdollistaa monipuolisemman palvelutarjonnan markkinoinnin kotimaisille ja ulkomaisille asiakkaille, mikä tuo hyötyä kaikille osapuolille.		x	x	
	Tuotetaan kansallispuiston viestintämateriaaleista puiston esittelykonsepti, joka voidaan ottaa käyttöön alueen matkailuyrityksissä.	Tieto kansallispuiston luontoarvoista ja virkistyskäyttömahdollisuuksista välittyy yritysten asiakkaille helposti ja laadukkaasti esittelykonseptin kautta. Matkailuyrityksille kansallispuiston näkyminen omassa yrityksessä on lisävahvuus markkinointiin ja asiakkaille tarjottaviin palveluihin.		x	x	
	Syötteen luontomatkailusuunnitelma päivitetään huomioiden erityisesti yritystoiminnan mahdollisuuksien monipuolistaminen.	Luontomatkailusuunnitelman päivittäminen edistää puiston palvelujen uudistamista kysynnän mukaisiksi ja luo mahdollisuuksia yritystoiminnan kehittämiseen ja puiston matkailuimagon vahvistamiseen. Suunnitelman työstäminen yhdessä alueen matkailuyrittäjien kanssa vahvistaa sitä, että yritystoiminnan tarpeet saadaan aidosti näkyviin ja eri osapuolet myös sitoutuvat suunnitelman periaatteisiin. Luontomatkailusuunnitelman avulla puiston palveluja voidaan uudistaa hallitusti luontoarvojen turvaaminen ja palvelujen kokonaisuus huomioiden.	x	x	x	
Autiotupaverkoston hyödynnetään erämaisen retkeilyn kehittämisessä.	Tuotteistetaan useamman päivän erävaellusreitit, jotka hyödyntävät puiston autiotupaverkoston.	Tuotekuvauksista asiakkaat saavat helposti tietoa kansallispuiston tarjoamista erävaellusmahdollisuuksista ja valmiita ideoita oman retkensä toteuttamiseen. Myös alueen matkailuyrittäjät voivat hyödyntää tuotekuvauksia omassa markkinoinnissaan.		x	x	
	Talviaikaista eräretkeilyä helpotetaan tarjoamalla asiakkaille pohjustettu eräreitti.	Valmiiksi pohjustettu reitti madaltaa kokemattomampien retkeilijöiden kynnystä lähteä pidemmille talviretkille puistoon. Pohjustetut reitit myös lisäävät mahdollisuuksia erilaisiin talviaikaisiin liikuntamuotoihin puistossa, kuten talvi- pyöräilyyn.	x	x	x	Osaa eräretkeilijöistä voi häiritä se, että alueella on valmiiksi pohjustettuja reittejä. Reittien pohjustaminen moottorikelkalla aiheuttaa myös jonkin verran päästö- ja meluvaikutuksia alueelle. Näitä vaikutuksia pystytään kuitenkin vähentämään suunnittelemalla pohjustustyö muiden puistossa tehtävien

						huoltotöiden yhteyteen. Eräreittejä ei ole myöskään tarkoitus ajaa kelkalla kuin muutamia kertoja talvessa.
Kansallispuiston palvelut tukevat osaltaan Syötteen alueen houkuttelevuutta erinomaisena maastopyöräilykohteena.	Osa kansallispuiston retkeilyreiteistä kunnostetaan pyöräilyyn soveltuviksi. Puistoon osoitetaan tarvittaessa uusia reittilinjauksia pyöräilyyn.	Retkeilyreitit kestäväntä ja osittain uudelleen linjaaminen pyöräilyyn soveltuvaksi varmistaa sen, että pyöräily ei kulu maastoa liikaa. Tarjoamalla uusia reittejä pyöräilyyn vastataan pyöräilyä harrastavien kävijöiden kasvavaan kysyntään. Monipuolisemmat pyöräilymahdollisuudet kansallispuiston alueella nostavat Syötteen alueen arvoa houkuttelevana pyöräilykohteena ja edistävät näin alueen matkailullista kysyntää.	x	x	x	Pyöräily voi paikoin kuluttaa retkeilyreittejä enemmän kuin patikointi, mistä syystä pyöräilyyn käytettävä reitti on rakennettava kestävämmän voimakkaampaa kuluusta. Osa jalkaisin liikkuvista retkeilijöistä voi pitää voimakkaampaa reitin rakentamista ja sen pyöräilykäyttöä häiritsevänä. Pyöräilyn vaikutuksia pystytään hallitsemaan osoittamalla pyöräilyyn vain siihen parhaiten soveltuvat reitit, joilla pystytään myös estämään pahat kulumisvauriot.
Kansallispuiston brändistä viestitään laadukkaasti.	Tuotetaan kansallispuistosta laadukasta ja ajantasaista sisältöä Metsähallituksen ja kumppaneiden markkinointi- ja viestintäkansiin.	Kansallispuiston näkyminen laadukkaasti eri toimijoiden viestintäkanavissa vahvistaa kansallispuiston ja koko Syötteen matkailualueen myönteistä näkyvyyttä ja houkuttelevuutta käyntikohteena.		x	x	
	Luontomatkailusuunnitelman päivityksen yhteydessä kansallispuiston brändiä uudistetaan yhdessä kansallispuiston kumppaneiden kanssa.	Yhdessä kumppaneiden kanssa toteutettu brändin rakentaminen varmistaa sen, että kansallispuiston brändi muodostuu alueen yhteisen ja yhteisesti määritellyn identiteetin pohjalta, jossa asiakasnäkökulma on vahvasti mukana. Yhteisesti hyväksytty, todellisiin näkemyksiin perustuva brändi on toimiva väline alueen matkailumarkkinoinnissa.		x	x	
Kumppanit hyödyntävät kansallispuiston brändiä.	Laaditaan kumppaneille ohjeistus brändin hyödyntämiseen ja järjestetään brändin käyttöön liittyvää perehdytystä.	Yhteisesti rakennetusta brändistä saadaan paras hyöty irti, kun kaikki alueen matkailutoimijat osaavat hyödyntää sitä markkinoinnissaan. Ohjeistus ja koulutus brändin käyttömahdollisuuksista edesauttaa brändin jalkautumista alueelle ja markkinointihyödyn saavuttamista.		x	x	
Kansallispuiston perinnemaisemakohteet säilyvät.	Kansallispuiston perinnemaisemakohteita hoidetaan säännöllisesti. Hoito voidaan toteuttaa niittämällä tai laiduntamalla. Rytyvaarassa puiston kävijöillä on mahdol-	Perinnemaisemakohteiden niittäminen tai laiduntaminen mahdollistaa elinolosuhteiden säilymisen suotuisina niittyjen kasvilajistolle, joka muutoin häviäisi kilpailussa heinille ja pensaille. Hoitotoimenpiteillä säilytetään ja lisätään perinnebiotooppien lajistoa ja lisätään näin kansallispuiston luonnon monimuotoisuutta. Kansallispuiston kävijöille pe-	x	x		Hoitotoimenpiteet voivat vähentää tilapäisesti myös suojellisesti arvokkaita kasviyksilöitä, mutta ovat kokonaisuutena hyödyksi lajiston monimuotoisuudelle. Hoidettavien kohteiden lajisto tunnetaan hyvin, jolloin voidaan tarvittaessa rajata

	lisuus osallistua perinnemaiseman hoitoon vuokraamalla Rytivaaran varaus-tupa ja hoitamalla kohteella laiduntavia lampaista (asiakkaille tarjottavat lammaspaimenlomat).	rinnemaisemat ovat mielenkiintoisia virkistys- ja kulttuurikäyntikohteita. Lammaspaimenlomat tarjoavat kävijöille mahdollisuuden osallistua perinnemaisemien hoitoon.				uhanalaisten lajien esiintymät hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle. Laidunnuksen osalta laidunpainetta seurataan ja tarvittaessa painetta lisätään tai vähennetään sopivan hoitotuloksen saavuttamiseksi.
Kävijän on helppo saada tietoa kansallispuiston kulttuuriarvoista ja -nähtävyyksistä.	Kansallispuiston kulttuuriperintöä tuodaan näkyvästi ja kiinnostavasti esille puiston verkkosivuilla, luontokeskuksessa ja maasto-oppaateissa.	Kävijöiden tieto alueen kulttuuriperintöarvoista lisääntyy ja kohteen houkuttelevuus monipuolisena luonto- ja kulttuurikäyntikohteena kasvaa.		x	x	
Rytivaara on laadukas kulttuuriperintökohde, jossa puiston kävijät vieraillevat ja jota matkailuyrittäjät voivat hyödyntää ohjatuissa palveluisaan.	Rytivaaran rakennusten kunto tarkastetaan vuosittain ja tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet.	Rytivaaran rakennuskokonaisuuden pysyminen hyvässä kunnossa on edellytys kohteen houkuttelevuudelle ja kehittämiselle puiston käyntikohteena.		x	x	Mahdolliset korjaustoimenpiteet toteutetaan rakennusten kulttuuriperintöarvot huomioiden.
	Rytivaaran rakennuksia ja päiväreitikkokokonaisuutta kehitetään virkistys- ja luontomatkatilakäytön tarpeisiin.	Rytivaaran kulttuurikäyntikohteen kehittäminen lisää sen houkuttelevuutta käyntikohteena ja parantaa sen hyödyntämismahdollisuuksia luontomatkatilatoiminnassa.		x	x	Rytivaaran kokonaisuuden kehittämisessä tulee huomioida, että paikan alkuperäinen luonne ja arvo kulttuurikohteena säilyy, vaikka sen yhteyteen rakennettaisiin uutta palveluvarustusta.
Direktiivilajien tila alueella tunnetaan, ja tarvittaessa lajien elinolosuhteita parannetaan.	Direktiivilajien menestymistä alueella seurataan; ensisijaisia seurantakohteita ovat uhanalaiset lajit. Havaintotietoja päivitetään säännöllisin väliajoin liittyen EU:n luontodirektiivin raportointiin. Lettorikon kasvupaikkoja parannetaan tarvittaessa hoitotoimenpitein. Liito-oravan elinolosuhteiden parantamiseksi haetaan valtakunnallisen Life-hankkeen yhteydessä selvitetään mahdollisuuksia alueen lehtipuujatkumon parantamiseksi.	Direktiivilajien säännöllisellä seurannalla varmistetaan, että tieto lajiston tilasta on selvillä ja lajien suojelun taso alueella säilyy suotuisana. Mikäli seurannassa ilmenee tarvetta, voidaan ryhtyä hoitotoimenpiteisiin lajien tilan parantamiseksi.	x			

Kansallispuiston läheisyyteen mahdollisesti perustettavat kaivos- tai tuulivoimahankkeet eivät aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia puiston luontotyypeille ja lajeille.	Hankkeisiin, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia kansallispuiston luontotyyppeihin ja lajeihin, vaikutetaan aktiivisesti niiden suunnittelu- ja lupaprosessien kautta.	Edunvalvonnalla varmistetaan, että kansallispuiston läheisyyteen suunniteltuja hankkeita ei toteuteta siten, että puiston luontoarvoille aiheutuu merkittäviä haittoja.	x			Edunvalvonnassa riskinä on, että lausunnoilla ja neuvottelulla ei saada aikaan tarpeellisia muutoksia hankkeisiin. Edunvalvonnan vaikuttavuutta pyritään lisäämään ottamalla hankkeisiin kantaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jolloin hankkeiden toteutukseen on yleensä helpointa vaikuttaa.
Kansallispuistossa on myös nuoria luonnonmetsiä ja elinympäristöjä palanutta puuta vaativille lajeille.	Kansallispuisto kuuluu palojatkumoalueisiin, joissa poltetaan säännöllisesti metsää palanutta puuta vaativien lajien elinympäristöjen lisäämiseksi. Kansallispuistossa poltot kohdennetaan entisiin talousmetsiin, joita ennallistamalla lisätään nuorten luonnonmetsien pinta-alaa.	Metsien ennallistaminen polttamalla tuottaa elinympäristöjä monille palanutta puuta vaativille harvinaistuneille ja uhanalaisille lajeille. Samalla mahdollistetaan metsien luontaisen kaltainen uudistuminen ja tuotetaan nuoria, lehtipuuvaltaisia luonnonmetsiä, jotka lisäävät elinympäristöjen monimuotoisuutta. Ennallistamispoltot kohdistetaan aiemmin talouskäytössä olleisiin metsäkuviioihin, joten polttaminen myös lisää boreaalisten luonnonmetsien pinta-alaa.	x			Ennallistamistoimenpiteet voivat aiheuttaa lyhytkestoisia haittoja, joita ovat esim. työkoneiden maastoon jättämät jäljet ja ravinteiden huuhtoutuminen vesistöihin. Tarkalla suunnittelulla haittavaikutukset pystytään minimoimaan. Ennallistamisen positiiviset vaikutukset luontotyypeille ja lajistolle arvioidaan huomattavasti suuremmiksi kuin niiden aiheuttamat haitat.
Kansallispuiston palvelujen ylläpito ja kehittäminen vastaavat palvelujen kysyntään.	Uusien käyttömuotojen tai kasvavan kysynnän tarpeesta palveluvarustusta kehitetään.	Kasvava kysyntä voi luoda tarpeen ohjata alueen käyttöä uusilla rakenteilla, jotta suojeltaville luontoarvoille ei aiheudu liikaa häiriötä. Kehittämällä aluetta kysyntälähtöisesti vastataan parhaiten asiakkaiden tarpeisiin ja kohdistetaan käytössä olevat resurssit niihin palveluihin, joilla on aidosti käyttöä ja jotka tuottavat taloudellista hyötyä alueen yrittäjille.	x	x	x	Joskus kysyntä voi kohdistua sellaisiin aktiviteetteihin, joista aiheutuu liikaa häiriötä alueen luontoarvoille tai alueen muille virkistyskäyttäjille. Palveluvarustuksen kehittämisen tulee aina tapahtua siitä lähtökohdasta, että sillä ei heikennetä merkittävästi luontoarvoja tai muiden käyttäjien luontokokemusta.
	Taukopaikkojen ylläpito säilytetään hyvällä tasolla. Kansallispuiston reittien ylläpidon taso määräytyy reittien käyttöluokituksen mukaan. Retkeily- ja luontomatkoiluvyöhykkeillä reittien ylläpidon taso pidetään korkeana.	Kansallispuiston suosituimmilla käyntikohteilla reittien ylläpitoon panostetaan eniten, jolloin voidaan välttää tai tarvittaessa korjata maaston kulumisvauriot mahdollisimman hyvin. Hyvässä kunnossa olevat reitit ja rakenteet lisäävät kävijätyytyväisyyttä ja edesauttavat matkailuyrittäjien toimintaa alueella. Syrjäisemmillä erämaareiteillä maaston kulumisen ei ole voimakasta vähemmän käytön vuoksi, ja niiden ylläpito voidaan hoitaa kevyemmin toimenpitein ja pienemmillä kustannuksilla.		x	x	x

	Luovutaan tarvittaessa reiteistä tai rakenteista, jotka eivät ole merkittäviä kansallispuiston ja Syötteen matkailualueen palvelukokonaisuuden kannalta.	Kansallispuiston tarjoamia palveluja pystytään tuottamaan ja ylläpitämään tehokkaammin ja alhaisemmin kustannuksin, mikäli palveluista karsitaan reitit tai rakenteet, joiden kysyntä on hyvin vähäistä. Näin pystytään myös panostamaan enemmän suosittujen kohteiden laadukkaaseen ylläpitoon.		x	x	Vähän käytetyilläkin rakenteilla tai reiteillä voi olla suuri merkitys yksittäiselle pienemmälle käyttäjäryhmälle. Joidenkin rakenteiden tai reittien käyttöarvo voi nousta myöhemmin esim. uusien liikuntamuotojen myötä. Puiston palveluja poistetaan ainoastaan tarkan harkinnan seurauksena ja palvelukokonaisuuden toimivuus huomioiden.
Kansallispuiston reitit palvelevat monia eri käyttömuotoja ympäristöisesti.	Kansallispuiston opasteviitoitus uusitaan kestäviä materiaaleja käyttäen.	Opasteviitoituksen uusimisessa pyritään löytämään pitkäikäinen ratkaisu, joka vähentäisi opasteiden uusimistarvetta ja pienentäisi näin myös ylläpidon kustannuksia.		x	x	Erilaiset materiaalit opasteissa vaikuttavat paitsi niiden kestävyteen myös siihen, miten alueen retkeilijät kokevat ne. Opastuksen suunnittelussa kokonaisuus tulee harkita huomioiden kustannustehokkuuden lisäksi myös opasteiden soveltuvuus luontoon ja maisemaan.
	Talviretkeilyn opastusta maastossa kehitetään. Tähän sisältyy kesäretkeilyreittien merkintätavan kehittäminen niin, että reitit palvelevat myös talviaikaista retkeilyä.	Maastomerkinneen kehittäminen mahdollistaa reittien helpon ja turvallisen käytön monipuolisemmin eri vuodenaikoina.		x	x	Maastomerkinneen tulee olla toimiva sekä kotimaisten että kansainvälisten asiakkaiden käyttöön, mihin tulee kiinnittää merkinnän suunnittelussa erityistä huomiota.
	Kansallispuiston talvireittejä käytetään talviretkeilyyn, puiston huoltoon ja luontomatkailutoimintaan. Käytön ohjauksella varmistetaan, että eri käyttömuodot saadaan sovitettua samoille reiteille mahdollisimman sujuvasti.	Eri käyttömuotojen keskittäminen samoille reiteille vähentää useampien reittien ylläpitotarvetta, ja samalla moottorikelkalla tapahtuvasta ylläpidosta aiheutuvia päästö- ja meluvaikutuksia sekä ylläpidon aiheuttamia kustannuksia. Huoltoreitistön käyttäminen talviretkeilyssä mahdollistaa monipuolisemman valikoiman talviaikaisia liikkumismuotoja puistossa, mm. talvipyöräilyn ja ohjatun koiravaljakkoajelun.	x	x	x	Eri käyttömuotojen keskittäminen samalle reitille voi aiheuttaa ongelmia käyttäjien kohdatessa reitillä, mikäli riskejä ei osata ennakoida riittävän hyvin. Eri käyttäjäosapuolilla tulee olla selvillä, mitä toimintaa reitillä voi olla ja miten toimitaan kohtaamistilanteissa. Riittävä informaatio reittien käytön opastuksessa ja markkinoimisessa sekä toimiva yhteistyö reittejä käyttävien matkailuyrittäjien kanssa on tärkeää reittien käytön sujuvuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi.

Hankeyhteistyö tuo lisämahdollisuuksia kansallispuiston luontomatkailun ja virkistyskäytön kehittämiseen.	Muiden alueen toimijoiden kanssa tehdään aktiivisesti yhteistyötä alueen virkistyskäyttöä ja luontomatkailua edistävien hankkeiden aikaansaamiseksi.	Yhteistyö muiden alueen matkailutoimijoiden kanssa vahvistaa markkinointiin käytettäviä resursseja ja parantaa markkinoinnin yhtenäisyyttä ja laatua. Yhteistoiminta edesauttaa olemassa olevien markkinoiden laajempaa hyödyntämistä ja mahdollistaa monipuolisemman palvelutarjonnan asiakkaille.		x	x	
Kansallispuistoa hyödyntävät matkailuyrittäjät toimivat alueella kestävän luontomatkailun periaatteiden mukaisesti.	Kansallispuistoa toiminnassaan hyödyntävien matkailuyrittäjien kanssa solmitaan luontomatkailun yhteistyösopimus, jolla sovitaan alueen ja sen palvelujen käytöstä ja markkinoimisesta Metsähallituksen kestävän luontomatkailun periaatteiden mukaisesti.	Matkailuyrittäjien sitoutuminen Metsähallituksen kestävän luontomatkailun periaatteisiin edistää puiston palvelujen käyttöä kestävästi ja luontoarvoja kunnioittaen. Yhteistyösopimuksilla edistetään myös luontomatkailutuotteiden laadukasta ja yhdenmukaista markkinointia. Asiakkaille toimiva yhteistyö näyttäytyy laadukkaina luontomatkailutuotteina, jotka lisäävät alueen kävijätyytyväisyyttä ja vahvistavat kansallispuiston imagoa vetovoimaisena luontomatkailukohteena.	x	x	x	Toimimaton yhteistyö Metsähallituksen ja matkailuyrittäjän välillä voi aiheuttaa välinpitämättömyyttä sopimuksen periaatteiden noudattamiseen ja vaikeuttaa yhteisiä viestintä- ja markkinointitavoitteita. Yhteydenpito matkailuyrittäjien kanssa on säännöllistä yhteistyön toimivuuden varmistamiseksi.
Kansallispuiston reitit ohjaavat virkistyskäyttöä ja luontomatkailua siten, että puiston suojeltavat luontoarvot eivät vaarannu.	Puiston reittejä kestäväidään tarvittaessa.	Reittien kestäväointi estää kulumisvaurioiden leviämisen polkujen ulkopuolelle. Hyvässä kunnossa olevat reitit edistävät kävijätyytyväisyyttä ja käytön turvallisuutta sekä vahvistavat alueen imagoa laadukkaana luontomatkailukohteena.	x	x	x	
	Palveluvarustus sijoitetaan kulutusta hyvin kestäville alueille. Kävijöitä ei ohjata lajistonsa puolesta herkille kohteille.	Reiteillä ja opasteilla kävijöiden aiheuttama häiriö ja kulutus saadaan rajattua suurimmaksi osaksi tietyille kohteille. Näin varmistetaan, että herkille luontokohteille kohdistuu mahdollisimman vähän häiriötä.	x			Uusien reittien ja rakenteiden sijoittamisessa huomioidaan kulutuskestävyys ja riittävä etäisyys herkästi häiriintyvistä tai uhanalaisista lajeista.
Kansallispuiston alueella ei harrasteta luvantonta moottorikelkkailua.	Alueelle kohdennetaan tehostettua maastoliikenteen valvontaa moottorikelkkailukauden aikana.	Tehostetut valvontaiskut ehkäisevät laittoman maastoliikenteen yleistymistä alueella ja edesauttavat puiston säilymistä erämaisena ja äänimaisemaltaan hiljaisena virkistyskäyttökohteena.	x	x		Laajalla alueella maastoliikenteen valvonta on erittäin haastavaa. Toimiva yhteistyö paikallisen poliisin kanssa, valvonnan tehokas kohdentaminen ja tiedotusvälineiden hyödyntäminen auttavat valvonnan tavoitteiden saavuttamisessa.
Kansallispuiston läheisyyteen mahdollisesti perustettavat kaivos- tai tuulivoimahankkeet eivät merkittävästi vähennä puiston maisema-arvoja ja luonnonrauhaa.	Hankkeisiin, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia kansallispuiston maisemaan ja luonnonrauhaan, vaikutetaan aktiivisesti hankkeiden suunnittelu- ja lupaprosessien kautta.	Edunvalvonnalla varmistetaan, että kansallispuiston läheisyyteen suunniteltuja hankkeita ei toteuteta siten, että puiston maisema-arvoille, erämaisuuksille ja imagolle luonnonnähtävyytenä aiheutuu merkittäviä haittoja.		x	x	Edunvalvonnassa riskinä on, että lausunnoilla ja neuvottelulla ei saada aikaan tarpeellisia muutoksia hankkeisiin. Edunvalvonnan vaikuttavuutta pyritään lisäämään ottamalla hankkeisiin kantaa mahdollisimman varhaisessa vai-

						heessa, jolloin hankkeiden toteutukseen on yleensä helpointa vaikuttaa.
Kansallispuiston palveluvarustus tukee erämaista retkeilyä.	Suosittujen palvelurakenteiden lisäksi pidetään yllä myös erämaista retkeilyä tukevia rakenteita.	Erämaisuus on yksi puiston keskeisistä arvoista, ja erämaista retkeilyä tukevilla rakenteilla (esim. autiotuvat) on tärkeä merkitys puiston palvelukokonaisuudessa. Rakenteet madaltavat kynnyksiä lähteä pidemmille eräretkille kansallispuistoon kokemaan alueen erämaista tunnelmaa. Ne tarjoavat myös mahdollisuuksia ohjattujen erämaisyyteen perustuvien luontomatkailupalvelujen kehittämiseen alueella.		x	x	

Toimenpiteiden toteutumisen ja vaikuttavuuden seuranta: käytettävät mittarit, niiden nyky- ja tavoitearvot

Toimenpiteiden toteutumisen seuranta (Seurantamittari on määritetty vain osalle suunnitelman toimenpiteistä.)

Toimenpide	Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
12 - Metsän ennallistaminen	Ennallistettujen ja hoidettujen kohteiden toteutuneet pinta-alat metsät (ha)	Suunnitelmakaudella poltettujen metsien pinta-ala		0		10		ha	
18 - Avoimen perinneympäristön hoito	Ennallistettujen ja hoidettujen kohteiden toteutuneet pinta-alat perinnebiotoopit (ha)	Puiston hoidettujen perinnebiotooppien pinta-ala		2,50		2,50		ha	
56 - Ympäristökasvatus	Koululaisten määrä opastetuissa ryhmissä / vuosi (kpl)	Kansallispuistossa vierailevien opastettujen koululais- /opiskelijaryhmien määrä / vuosi		24				kpl	
60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	European Charter -verkon jäsenmäärä	Charter-verkostossa jäsenenä olevien matkailuyritysten lukumäärä Syötteellä		2					
65 - Luontomatkailun yhteistyösopimusten laatiminen ja ylläpito	Laadittujen yhteistyösopimusten lkm (kpl)	Voimassa olevien luontomatkailun yhteistyösopimusten lukumäärä		15				kpl	
97 - Edunvalvonta	Edunvalvontaan liittyvien lausuntojen lkm (kpl)	Suunnitelmakaudella annettujen lausuntojen määrä koskien tuulivoima-, kaivos- tai muita vastaavia kansallispuistoon vaikuttavia hankkeita		0					

Vaikuttavuuden seuranta (Vaikuttavuusmittarit on määritetty suunnitelman päämäärille.)

Kansallispuiston kulttuuriperintökohteet säilyvät ja ne on kytketty osaksi alueen virkistyskäyttöä ja luontomatkailua.

Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Palvelurakenteiden kuntoluokan muutos (kuvaus)	Rytivaaran ja Latolammen rakenteiden kuntoluokan hyvä kuuluvien rakenteiden osuus (asteikolla huono, keskinkertainen, hyvä)		100		100		%	

Luontomatkailua ja virkistyskäyttöä kehitetään kestävin periaattein yhdessä kansallispuiston toimintaympäristön kanssa.

Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Matkailuyhteistyö suoje-lualueilla	Syötteellä toimivien matkailuyrittäjien yhteistyösopi-musten lukumäärä		15				kpl	

Retkeilijällä on kansallispuistossa hyvä mahdollisuus kokea aitoa erämaista tunnelmaa.

Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Kävijävaikutusten häirit-sevyys(indeksi)	Kävijöiden mielipide eri tekijöiden häiritsevyydestä käynnillään kansallispuistossa, perustuen puiston kä-vijätutkimukseen. Häiritsevyystekijät ovat: luonnon- ympäristöjen käsittely, maaston kuluneisuus, liiken- teen melu, maaston roskaantuneisuus, liiallinen kävi- jämäärä, muiden kävijöiden käyttäytyminen. Mittarin arvo on niiden vastaajien osuus, jotka ovat arvioineet em. tekijöiden häirinneen melko vähän tai ei lainkaan (keskiarvo).		93				%	

Kansallispuiston palvelurakenteet ja reitit tarjoavat kysynnän mukaisia laadukkaita ja monipuolisia mahdollisuuksia alueen luontoon tutustumiseen.

Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Kävijätyytyväisyys(in- deksi) suoje-lu- ja virkis- tysalueilla	Syötteen kansallispuiston kävijätyytyväisyysindeksi puiston kävijätutkimukseen pohjautuen (asteikolla 1– 5: 1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä)		4,30					

Kansallispuisto on luonto- ja seikkailukasvatuksen aktiivinen toimintakenttä.								
Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Käynnit luontokeskuksissa ja muissa asiakaspalvelupisteissä / vuosi (kpl)	Syötteen luontokeskuksen vuosittainen käyntimäärä		27 344		30 000			
Kansallispuiston luontotyyppien luonnontila ja lajiston elinolosuhteet paranevat.								
Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Erityislajien pesintöjen määrän muutos (kannan kehitys) (kpl, %)	Alueella pesivien lintudirektiivin liitteen I suurten petolintujen minimiparimäärä		3		3		p.	
Kansallispuisto tarjoaa mahdollisuuksia yritystoiminnan kasvuun ja palvelujen kehittämiseen.								
Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Tulovaikutus, virkistyskäytön paikallistaloudelliset vaikutukset	Syötteen kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset (kokonaistulovaikutus) puiston kävijätutkimukseen pohjautuen		3309362				€	
Kansallispuisto tarjoaa luonnonkauniin ja erämaisen toimintaympäristön kuntouttavalle ja työkykyä ylläpitävälle toiminnalle.								
Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Luonnon virkistyskäytön terveysvaikutukset kävijän kokemana (kuvaus)	Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset kävijätutkimukseen perustuen (sosiaalisen, fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin keskiarvo yhteensä). Arvioitu asteikolla 1–5 (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä).		4,41					
Kansallispuisto tarjoaa ympärivuotisesti mahdollisuuksia ja puitteita uusiin luontoliikunta-aktiiviteetteihin.								
Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Kävijöiden harrastukset suojelualueilla	Alueella maastopyöräilyä harrastavien kävijöiden osuus kesä- ja talviaikana kävijätutkimukseen pohjautuen	Kesäkauden kävijät: 14 % Talvikauden kävijät: 5 %					%	

Kansallispuiston brändin näkyminen monipuolisesti Metsähallituksen ja kumppaneiden verkkoviestinnässä vahvistaa Syötteen alueen vetovoimaisuutta matkailukohteena.								
Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Käynnit suojelu- ja virkistysalueilla / vuosi (kpl)	Syötteen kansallispuiston vuosittainen käyntimäärä		40 319		40 000		kpl	
Kansainvälisestä yhteistyöstä saadaan lisäarvoa kansallispuiston hoitoon ja kehittämiseen.								
Mittari	Mittarin tarkennus	Nykytaso (teksti)	Nykytaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
European Charter -verkoston jäsenmäärä	Alueella toimivien Charter-sertifioitujen matkailuyrittäjien lukumäärä (yrittäjät jotka ovat jäseniä European Charter -kestävän matkailun kehittämissuunnitelmassa)		2				kpl	

13A Vyöhykejako: Retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke				
Vastuuprosessi	Alueiden hallinta			
Selite	Suunnittelualueen yleisökäyttöpaineita ohjataan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeelle. Korkean kävijätiheyden lähtökohta asettaa erityisiä vaatimuksia vyöhykkeen sisällä mm. aktiivisella opastuksella ja palvelurakenteilla tehtävälle käytön ohjaukselle, jonka tehtävänä on varmistaa käytön kestävyys ja kävijöiden turvallisuus			
Retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke	Yleismääräys: Vyöhyke on retkeily- ja luontomatkailukäytön kannalta vetovoimainen alue, jonne ohjataan kävijöitä aktiivisesti opastuksella ja palvelurakenteilla. Vyöhykkeelle voidaan sijoittaa uusia palvelurakenteita ja retkeilyreittejä. Kartta vyöhykejaosta on esitetty liitteessä 5.			
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Kävijämääräennuste:	2 000	
Pyhitys	Päiväretkeily, näköalakohde			
	Ohje	Pinta-ala (ha):	384,64	
	Kävijöitä houkuttelee kohteelle Pyhitysvaaran laelta aukeava maisema. Näköalapaikalle johtaa merkitty polku, jonka varrella on laavu. Vyöhykkeen palveluvarustusta voidaan kehittää tarpeen ja kysynnän mukaan.			
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Kävijämääräennuste:	3 500	
Rytivaara	Retkeily, nähtävyysskohte, luontomatkailu			
	Ohje	Pinta-ala (ha):	828,39	
	Vyöhykkeellä on Rytivaaran entisöity kruununmetsätorppa, joka perinnemaisemineen muodostaa kansallispuiston kulttuuriperintöä esittelevän nähtävyysskohteen. Vyöhykkeen palveluvarustusta kehitetään virkistyskäytön ja luontomatkailun tarpeet huomioiden.			
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Kävijämääräennuste:	45 000	
Teerivaara– Ahmavaara	Retkeily, luontomatkailu, luontokasvatus			
	Ohje	Pinta-ala (ha):	3 138,25	
	Vyöhykkeelle sijoittuu merkittävä osa kansallispuiston palveluvarustuksesta, mm. hiihtolatuja, retkeilyreittejä, lumikenkäily- ja talvipyöräilyreittejä, luontopolkuja, autio- ja varaustupa ja useita päivätupia. Suurin osa kansallispuiston kävijöistä vierailee juuri tässä osassa puistoa. Vyöhykkeen palveluvarustusta voidaan kehittää tarpeen ja kysynnän mukaan.			
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Kävijämääräennuste:	5 000	
Vattukuru	Päiväretkeily, luontokasvatus			
	Ohje	Pinta-ala (ha):	394,84	
	Vyöhykkeen kävijät vierailevat pääosin Vattukurun luontopolulla ja laavulla, jotka ovat helposti saavutettavissa Syötekytjän läheisyydessä. Vyöhykkeelle ohjautuu myös suunnistustoimintaa ja talviaikaan hiihtoa ja lumikenkäilyä. Vyöhykkeen palveluvarustusta voidaan kehittää tarpeen ja kysynnän mukaan.			
Pinta-ala yhteensä (ha), osuus suunnittelualueesta (%)			4 746,12	15,8

Yksityiset suojelalueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet

Suunnittelualueella ei ole yksityisomistuksessa olevia alueita.

13B Vyöhykejako: Syrjävyöhyke			
Vastuuprosessi	Alueiden hallinta		
Selite	Syrjävyöhyke on alhaisen kävijätiheyden ja pinta-alaan nähden pienen käyntimäärän aluetta, missä käytön ohjaus suunnitellaan toteuttamaan tätä tavoitetta. Sinne soveltuvat erityisesti sellaiset käyttömuodot, joille alhainen kävijätiheys on erityinen arvo ja jopa edellytys. Vyöhykkeen käytön ohjauksessa huomioidaan erityisesti paikallisen väestön tarpeet alueen käyttöön.		
Syrjävyöhyke	Yleismääräys: Syrjävyöhyke on alue, jonne ei ohjata kävijöitä aktiivisesti eikä rakenneta uutta palveluvarustusta. Aluetta voidaan käyttää erikseen määriteltujen luontaiselinkeinojen tarpeisiin ja alueen erämaaluonteeseen soveltuviin matkailupalveluihin, kuten opastettuihin retkiin. Muilla kuin luonnonsuojelualueilla vyöhykkeelle voi sijoittaa myös luonnonvarojen hyödyntämiseen tähtäviä toimintoja. Syrjävyöhykkeellä liikkuminen on sallittua jokamiehenoikeuksien mukaisesti. Kartta vyöhykejaosta on esitetty liitteessä 5.		
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Pinta-ala (ha):	25 380,58
Syrjävyöhyke (retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeitä lukuun ottamatta puisto on syrjävyöhykettä)	Syrjävyöhyke säilytetään mahdollisimman luonnontilaisena ja erämaisena.		
	Ohje	Vyöhykkeen nykyisiä palvelurakenteita (retkeilyreitit, laavut, autiotuvat) voidaan pitää yllä. Pääsääntöisesti uutta palveluvarustusta ei rakenneta, mutta vyöhykkeelle on mahdollista tarpeen mukaan sijoittaa uusia erämaista retkeilyä palvelevia rakenteita. Omatoimiretkeilyn lisäksi vyöhykkeelle soveltuvat myös erämaiset luontomatkailupalvelut.	
Pinta-ala yhteensä (ha), osuus suunnittelualueesta (%)		25 380,58	84,2
Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet			
Suunnittelualueella ei ole yksityisomistuksessa olevia alueita.			

13C Vyöhykejako: Rajoitus- ja luonnonarvovyöhykkeet

Vastuuprosessi	Luonnonsuojelu
Selite	Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on kiellettyä. Rajoituksella turvataan alueen luontoarvoja. Rajoitukset voivat olla myös määräaikaista. Perustettujen suojelualueiden ulkopuolisille maa- ja vesialueille ei voida hoito- ja käyttösuunnitelmassa määrittää liikkumisrajoituksia. Näille alueille on kuitenkin joskus tarpeen määrittää suosituksia liikkumisen tai mairinnousun rajoittamiseksi, jotta alueen erityiset luontoarvot pystyttäisiin turvaamaan
Rajoitusvyöhykkeet	<p>Rajoitusvyöhyke, yleismääräys: "Vyöhyke säilyttää alueen luonnonsuojelulliset arvot liikkumis- tai muilla kävijöitä koskevilla rajoituksilla. Rajoitusvyöhykkeet toteutetaan luonnonsuojelulakiin (1096/1996) perustuvalla järjestyssäännöllä, alueen perustamissääöksellä tai yksityisten suojelualueiden rauhoituspäätöksellä. Luonnonsuojeluyistä annettu rajoitus perustuu siihen, että eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sitä vaatii (luonnonsuojelulaki 18 ja 24 §:t). Rajoitusvyöhykkeitä ovat myös Puolustusvoimien liikkumiskieltovyöhyke ja rajavyöhyke."</p> <p>Luonnonarvovyöhyke, yleismääräys: "Vyöhyke koskee perustettujen suojelualueiden ulkopuolisia maa- ja vesialueet, joilla on erityisiä luontoarvoja ja joiden turvaamiseksi liikkumista tai mairinnousua suositellaan vältettävän tiettyinä aikoina. Tarvittaessa ELY-keskus voi Maastoliikennelain 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää tai rajoittaa moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttöä tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella."</p>

Suunnittelualueella ei ole rajoitus- tai luonnonarvovyöhykkeitä.

Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet

Suunnittelualueella ei ole yksityisomistuksessa olevia alueita.

TOTEUTUS

14 Luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelu	
Vastuuprosessi	Luonnonsuojelu
Selite	Lomakkeella täsmennetään tavoitteenasettelun yhteydessä mainittuja toimenpiteitä siten, että toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti tulevat määritettyä riittävällä tarkkuudella. Toimenpiteiden teknisen toteutuksen kuvaus ja tarkempi ohjeistus tapahtuu toimenpidesuunnitelmissa. Luonnonsuojelun toimenpiteet kohdistuvat luontotyyppeihin ja lajeihin, esimerkiksi ennallistamisen tai perinnebiotooppien hoidon muodossa.

Luonnonsuojelu						
Tunniste	Toimenpide	Kiireellisyys	Määrä	Yksikkö	Kustannus (€)	Kuvaus
11857	12 - Metsän ennallistaminen	Kiireellinen (3–5 v)	10	ha	15 000	Kansallispuisto kuuluu palojatkumoa-alueisiin, joissa poltetaan säännöllisesti metsää palanutta puuta vaativien lajien elinympäristöjen lisäämiseksi. Kansallispuistossa poltot kohdennetaan entisiin talousmetsiin, joita ennallistamalla lisätään nuorten luonnonmetsien pinta-alaa.
11859	18 - Avoimen perinneympäristön hoito	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	2,50	ha	27 000	Kansallispuiston perinnemaisemakohteita hoidetaan säännöllisesti. Hoito voidaan toteuttaa niittämällä tai laiduntamalla. Rytivaarassa puiston kävijöillä on mahdollisuus osallistua perinnemaiseman hoitoon vuokraamalla Rytivaaran varaustupa ja hoitamalla kohteella laiduntavia lampaita (asiakkaille tarjottavat lammaspaimenlomat).
11871	34- Seuranta	Erittäin kiireellinen (1–2 v)			15 000 (vain seuranta)	Direktiivilajien menestymistä alueella seurataan; ensisijaisia seurantakohteita ovat uhanalaiset lajit. Havaintotietoja päivitetään säännöllisin väliajoin liittyen EU:n luontodirektiivin raportointiin. Lettorikon kasvupaikkoja parannetaan tarvittaessa hoitotoimenpitein. Liito-oravan elinolosuhteiden parantamiseksi haettavan valtakunnallisen Life-hankkeen yhteydessä selvitetään mahdollisuuksia alueen lehtipuujatkumon parantamiseksi.

Kulttuuriperinnön suojelu						
Tunniste	Toimenpide	Kiireellisyys	Määrä	Yksikkö	Kustannus (€)	Kuvaus
12177	43 - Rakennusperinnön kunnostaminen ja entisöinti	Erittäin kiireellinen (1–2 v)				Rytivaaran rakennusten kunto tarkastetaan vuosittain ja tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Luonnonsuojelu: yksityiset maat ja YSA-alueet	
Alueella ei ole yksityismaita.	
Kulttuuriperinnön suojelu: yksityiset maat ja YSA-alueet	
Alueella ei ole yksityismaita.	

15 Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet

Vastuuprosessi	Luonnon virkistyskäyttö
Selite	Lomakkeella täsmennetään luonnon virkistyskäyttöä, lähinnä retkeilyä ja luontomatkailua, koskevia tavoitteenasettelun yhteydessä nimettyjä toimenpiteitä. Toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti määritellään riittävällä tarkkuudella. Toimenpiteiden teknisen toteutuksen kuvaus ja tarkempi ohjeistus tapahtuu toimenpidesuunnitelmissa.

Käyntimääräennuste	60 000	Vuosi	2030
--------------------	--------	-------	------

Kysynnän kuvaus (tavoitetilassa) ja muutos nykytilaan

Suunnitelmakauden aikana kansallispuiston palveluja tullaan kehittämään entistä vahvemmin alueeseen kohdistuvaan kysyntään pohjautuen. Erilaisten luonnossa harrastettavien liikunnallisten aktiviteettien, kuten maastopyöräilyn, suosio on kasvussa, mikä näkyy Syötteen alueella pyöräilyä tukevien palvelujen kehittämisenä. Kansainvälisten matkailijoiden määrä alueella on kasvamassa, mikä huomioidaan entistä vahvemmin puiston opastuksessa ja viestinnässä.

Tulevaisuuden matkailutrendeissä näkyy myös mm. hyvinvointipalvelujen kysynnän kasvu ja ympäristö- ja laatu-tietoisien matkailijoiden lisääntyminen. Väestön ikärakenteen muuttuminen nostaa ikääntyneiden matkailijoiden määrää, samalla kun luonnosta vieraantuminen yleistyy ja ihmisten erätaidot heikkenevät. Luontoon lähtemisestä pitää tehdä yhä helpompaa, mihin tarvitaan esim. laadukkaita opastettuja palveluja. (45, 46)

Viestinnän ja opastuksen toimenpiteet

Tunniste	Toimenpide	Kiireellisyys	Kustannus (€)	Kuvaus
11860	51 - Opastusaineiston laatiminen ja ylläpito (painettu aineisto, verkkosivut)			Kansallispuiston kulttuuriperintöä tuodaan näkyvästi ja kiinnostavasti esille puiston verkkosivuilla, luontokeskuksessa ja maasto-opasteissa.
12181	55 - Opastus maastossa/palvelupisteessä	Kiireellinen (3–5 v)	50000	Talviretkeilyn opastusta maastossa kehitetään. Tähän sisältyy kesäretkeilyreittien merkintätavan kehittäminen niin, että reitit palvelevat myös talviaikaista retkeilyä.
30817	55 - Opastus maastossa/palvelupisteessä	Kiireellinen (3–5 v)	70000	Kansallispuiston opasteviitoitus uusitaan kestäviä materiaaleja käyttäen.
26588	55 - Opastus maastossa/palvelupisteessä	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	10000	Uudistetaan opastusmateriaali palvelemaan kotimaisia ja kansainvälisiä asiakkaita entistä paremmin.
26592	56 - Ympäristökasvatus			Lähikuntien kasvatustalon ammattilaiset pidetään ajan tasalla kansallispuiston tarjoamista mahdollisuuksista luontokasvatustoimintaan.
27537	56 - Ympäristökasvatus			Kumppaneiden kanssa suunnitellaan yhdessä vuosittaista luontokasvatustoimintaa.

Retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet

Tunniste	Toimenpide	Kiireellisyys	Kustannus (€)	Kuvaus
13148	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen			Rytivaaran rakennuksia ja päiväreitikkonaisuutta kehitetään virkistys- ja luontomatkailukäytön tarpeisiin.

13150	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen			Muiden alueen toimijoiden kanssa tehdään aktiivisesti yhteistyötä alueen virkistyskäyttöä ja luontomatkailua edistävien hankkeiden aikaansaamiseksi.
32994	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	45 000	European Charter -verkoston jäsenenä hyödynnetään kansainvälisen suoje-lualueverkoston tarjoamat mahdollisuudet luontomatkailun kehittämässä. Kansallispuiston jäsenyys Charter-verkostossa pidetään voimassa hakemalla jäsenyyttä uudelleen Charter-ohjelman edellyttämin määräajoin (5 vuoden vä-lein).
32996	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen			Osallistutaan kansallispuiston näkökulmasta hyödyllisiin kansainvälisiin hank-keisiin.
26586	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	8 000	European Charter -ohjelman II-vaihetta, joka koskee kansallispuiston yhtey-dessä toimivien matkailuyritysten toimintaa, kehitetään Syötteellä sisällölli-sesti. Tehdään selvitys, mitä hyötyjä alueen matkailuyritykset voivat saada Charter-ohjelman jäsenenä, ja tarjotaan yrittäjille selkeä toimintaohje jäsenyy-den hakemiseen.
27231	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen			Edistetään aktiivista yhteistyötä Oulun seudun matkailutoimijoiden kesken.
26591	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen			Edistetään teemaan liittyvää hanketoimintaa.
26590	60 - Virkistys- ja luontomatkailukäytön edistäminen			Kansallispuistoa markkinoidaan hyvinvointisektorin toimijoille.
27230	62 - Virkistyskäytön edistäminen (markki-nointi)	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	10 000	Laaditaan kumppaneille ohjeistus brändin hyödyntämiseen ja järjestetään brändin käyttöön liittyvää perehdytystä.
27228	62 - Virkistyskäytön edistäminen (markki-nointi)			Tuotetaan kansallispuistosta laadukasta ja ajantasaista sisältöä Metsähalli-tuksen ja kumppaneiden markkinointi- ja viestintäkanaviin.
26589	62 - Virkistyskäytön edistäminen (markki-nointi)	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	8 200	Tuotetaan kansallispuiston viestintämateriaaleista puiston esittelykonsepti, joka voidaan ottaa käyttöön alueen matkailuyrityksissä.
27229	63 - Luontomatkailusuunnitelman laatimi-nen/päivitys	Erittäin kiireellinen (1–2 v)		Luontomatkailusuunnitelman päivityksen yhteydessä kansallispuiston brändiä uudistetaan yhdessä kansallispuiston kumppaneiden kanssa.
26585	63 - Luontomatkailusuunnitelman laatimi-nen/päivitys	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	50 000	Syötteen luontomatkailusuunnitelma päivitetään huomioiden erityisesti yritys-toiminnan mahdollisuuksien monipuolistaminen.
13778	64 - Luontomatkailun tuotekehittäminen	Kiireellinen (3–5 v)	3 000	Tuotteistetaan useamman päivän erävaellusreittejä, jotka hyödyntävät puis-ton autiotupaverkostoa.
27227	64 - Luontomatkailun tuotekehittäminen	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	15 000	Talviaikaista eräretkeilyä helpotetaan tarjoamalla asiakkaille pohjustettu erä-reitti.

11217	65 - Luontomatkailun yhteistyösopimusten laatiminen ja ylläpito	Erittäin kiireellinen (1–2 v)		Kansallispuistoa toiminnassaan hyödyntävien matkailuyrittäjien kanssa solmitaan luontomatkailun yhteistyösopimus, jolla sovitaan alueen ja sen palvelujen käytöstä ja markkinoimisesta Metsähallituksen kestävän luontomatkailun periaatteiden mukaisesti.
12182	66 - Palveluvarustuksen (uudis)rakentaminen			Uusien käyttömuotojen tai kasvavan kysynnän tarpeesta palveluvarustusta kehitetään.
13152	66 - Palveluvarustuksen (uudis)rakentaminen	Erittäin kiireellinen (1–2 v)	90 000	Osa kansallispuiston retkeilyreiteistä kunnostetaan pyöräilyyn soveltuviksi. Puistoon osoitetaan tarvittaessa uusia reittilinjauksia pyöräilyyn.
11872	67 - Palveluvarustuksen ylläpito ja kunnostus			Taukopaikkojen ylläpito säilytetään hyvällä tasolla. Kansallispuiston reittien ylläpidon taso määräytyy reittien käyttöluokituksen mukaan. Retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeillä reittien ylläpidon taso pidetään korkeana.
12178	67 - Palveluvarustuksen ylläpito ja kunnostus			Puiston reittejä kestäväidään tarvittaessa.
13151	67 - Palveluvarustuksen ylläpito ja kunnostus			Suosittujen palvelurakenteiden lisäksi pidetään yllä myös erämaista retkeilyä tukevia rakenteita.
12180	68 - Palveluvarustuksen purkaminen			Luovutaan tarvittaessa reiteistä tai rakenteista, jotka eivät ole merkittäviä kansallispuiston ja Syötteen matkailualueen palvelukokonaisuuden kannalta.
Yksityiset maat ja YSA-alueet				
Alueella ei ole yksityismaita.				

16 Erätalouden toimenpiteet

Vastuuprosessi	Erä			
Selite	Lomakkeella määritellään erätalouteen liittyvät toimenpiteet, ohjeet ja määräykset. Lomakkeen tarkoituksena on täsmentää tavoitteenasettelun yhteydessä mainittuja toimenpiteitä siten, että toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti tulevat määritettyä riittäväällä tarkkuudella.			
Metsästys ja riistanhoito				
Kuvaus alueen metsästyskäytön muutoksesta				
Ei muutoksia.				
Riistakantojen kestävä hyödyntämisen suunnittelu				
Alueen riistakantoja hyödynnetään riistalajien normaalien kannanvaihtelujen mukaisesti lainsäädännön keinoin. Pienriistan osalta tämä tarkoittaa metsästysaikojen säätelyä ja hirven osalta kannan verotuksen suunnittelua.				
Riistanhoitotyöt ja rakenteet sekä valvonta				
Erävalvontaa toteutetaan alueella Metsähallituksen normaalien käytäntöjen mukaisesti. Tarvittaessa voidaan tehdä tehostettua valvontaa.				
Metsästys metsästyslain 8§ perusteella valtion alueilla				
	Muutos	Syy	Pinta-ala (ha)	Kuvaus
Metsästyslain 8§ aluetta (kunnan asukkailla vapaa metsästysoikeus)	Ei muutoksia.		30 126,69	Metsästys on sallittua paikallisille asukkaille metsästyslain (615/93) mukaisesti, lukuun ottamatta kansallispuiston Syötteen osa-alueen Lomaojan eteläpuoleisia alueita, joilla metsästys on kokonaan kielletty.
Muutos metsästyksen maanomistajan luvalla (metsähallituksen maat)				
	Muutos	Syy	Pinta-ala (ha)	Kuvaus
Metsähallituksen hirvieläimen metsästysalue	Ei muutoksia.		24 834,99	Kansallispuisto on mukana hirvenmetsästysalueissa, lukuun ottamatta puiston metsästyskieltoaluetta. Paikalliset ja paikallisiin metsästysseuroihin kuuluvat ulkopaikkakuntalaiset saavat metsästää alueella hirveä.
Kalastus				
Kalaveden ja kalakantojen hoito				
Alueella ei tehdä kalastonhoitotoimenpiteitä.				
Alueen kalastuskäytön muutos				
Ei muutoksia.				

Muutos kalastukseen maanomistajan luvalla (metsähallituksen maat)				
	Muutos	Syy	Pinta-ala (ha)	Kuvaus
Metsähallituksen lupakalastus- aluetta	Ei muutoksia.		49,50	Vaarasalmi ja Latvakutinjärvi puiston Salmitunturin osa-alueella kuuluvat Taivalkosken pyydyslupa-alueeseen. Sallittua on koukkukalastus.

Metsästyksen muut alueet (YSA- ja yksityisalueet) ja mahdolliset suositukset
Alueella ei ole yksityisomistuksessa olevia alueita.
Kalastuksen muut alueet (YSA- ja yksityisalueet) ja mahdolliset suositukset
Alueella ei ole yksityisomistuksessa olevia alueita.

17 Muun luonnonvarojen ja alueiden käytön toimenpiteet

Vastuuprosessi	Alueiden hallinta	
Selite	Lomakkeella määritellään ne suunnittelualueen luonnonvarojen ja alueiden käyttömuodot, jotka eivät ole tulleet esille aikaisemmillä lomakkeilla. Näitä ovat marjastus, sienestys, poronhoito, liikenteen ja liikkumisen järjestelyt, urheilutapahtumat, partio- ja muu leiritoiminta, kaivos-toiminta sekä maa-ainesten, polttopuun ja pohjaveden otto.	
Marjastus ja sienestys	Sallittu	
Perustelu	Marjastus ja sienestys on kansallispuistossa sallittu jokamiehenoikeudella.	
Luontaiselinkeinot (sis. metsästys/kalastus/marjastus elinkeinona)		
Kuvaus		
Alueella ei harjoiteta luontaiselinkeinoja (porotaloutta lukuun ottamatta).		
Maastoliikenne ja muu liikenne		
Toiminto	Ohjaus	Peruste
11 - Maastoliikenne lumipeitteiseen aikaan	Ei muutu	Kansallispuistoon ei tehdä uusia moottorikelkkailu-uria tai -reittejä. Erialaisten tapahtumien, luontomatkailutoiminnan ja ammattimaisen luontokuvauksen huoltoajoon voidaan myöntää lupia.
12 - Maastoliikenne sulan maan aikaan	Ei muutu	Sulan maan aikana kansallispuistoon myönnetään maastoliikennelupia vain tarkoin harkiten. Lupien tarkoituksen tulee palvella puiston hoidon ja käytön tavoitteita. Kansallispuiston omissa huoltotöissä vältetään maastoliikennettä sulan maan aikaan.
Liikkuminen		
Toiminto	Ohjaus	Peruste
21 - Maastopyöräily	Laajenee	Kansallispuiston järjestyssääntö sallii polkupyörällä ajamisen vain sitä varten osoitetuilla reiteillä. Maastopyöräilyn kasvavan kysynnän takia kansallispuistosta osoitetaan lisää reittejä pyöräilyyn.
22 - Ratsastus	Ei muutu	Kansallispuiston järjestyssäännön mukaisesti ratsastus on sallittu vain sitä varten osoitetuilla reiteillä. Tällä hetkellä puistossa ei ole ratsastusreittejä, eikä puiston alueelle suuntautuvaan ratsastukseen ole erityistä kysyntää.
23 - Koiravaljakko	Ei muutu	Kansallispuiston järjestyssäännön mukaisesti koiravaljakolla voi liikkua vain sitä varten osoitetuilla reiteillä. Puiston alueella on muutamia luontomatkailukäytössä olevia koiravaljakkosafarireittejä, joiden käytöstä on sopimus yrittäjän kanssa.
24 - Porovaljakko	Ei muutu	Kansallispuiston järjestyssäännön mukaisesti porovaljakolla voi liikkua vain sitä varten osoitetuilla reiteillä. Puiston alueella on tällä hetkellä yksi luontomatkailukäytössä oleva porosafarireitti, jonka käytöstä on sopimus yrittäjän kanssa.
25 - Kiipeily	Ei muutu	Kiipeily on kansallispuistossa sallittu jokamiehenoikeudella. Mikäli kiipeily edellyttää pysyvien pulttien tai vastaavien kiinnikkeiden asentamista, tarvitaan siihen lupa. Jokamiehenoikeudella tapahtuva kiipeily ei myöskään oikeuta poistamaan kallioilta sammalta, jäkälää tai muuta kasvillisuutta.

Urheilutapahtumat ja järjestetty seuratoiminta sekä partio tai muu vastaava toiminta		
Toiminto	Ohjaus	Peruste
31 - Suunnistuskilpailu	Ei muutu	Kansallispuistossa on alueita, joiden käytöstä on sovittu suunnistuksen kiintorastien sijoituspaikkana. Pienimuotoisten suunnistuskilpailujen järjestäminen näillä kohteilla tai muualla puiston alueella on harkinnan mukaan mahdollista, mutta pääsääntöisesti kilpailutoiminta ohjataan puiston ulkopuolelle.
33 - Tapahtumat	Laajenee	Kansallispuistoon voidaan harkinnan mukaan myöntää lupia erilaisille esim. luontoliikuntaan liittyville tapahtumille. Liikunta-tapahtumien kysyntä on ollut kasvussa, ja todennäköisesti myös kansallispuistossa tapahtumia järjestetään jatkossa entistä enemmän. Tapahtumissa pyritään hyödyntämään puiston palvelutarjontaan kuuluvia reittejä ja taukopaikkoja.
33 - Leiriytyminen maastossa	Ei muutu	Kansallispuiston järjestyssäännön mukaisesti leiriytyminen on puiston perusosassa sallittu ainoastaan huolletuilla taukopaikoilla, ja puiston erämaaosassa leiriytymispaikan saa valita vapaasti. Puiston erämaaosa käsittää Syötteen osa-alueen pohjoisosan Latva-Kouvanvaarasta pohjoiseen ja Latva-Korte–Kärppävaaran osa-alueen kokonaisuudessaan. Loput kansallispuiston alueesta kuuluvat perusosaan.
Maa-ainesten otto ja muu käyttö/otto		
Toiminto	Ohjaus	Peruste
41 - Maa-ainesten otto	Ei muutu	Maa-ainesten otto kansallispuiston alueelta on kiellettyä. Poikkeuksena tähän korukivien keräily vähäisessä määrin on sallittu järjestyssääntöön rajatulla alueella Ahmavaarassa.
42 - Polttopuun otto	Ei muutu	Polttopuun otto kansallispuiston alueelta on kielletty. Tulenteko on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen osoitetuilla paikoilla, jotka ovat myös polttopuuhuollon piirissä.
Metsätalous		
Tavoitteet		
Alueella ei ole metsätaloustoimintaa.		
Toimenpiteet (menetelmät ja rajoitukset)		
Metsätalouksen muutos Metsähallituksen hallinnoimilla alueilla		
Mt-käytössä (ha)	Rajoitetussa mt-käytössä (ha)	Muutoksen kuvaus
0,00	0,00	
Toimenpiteet Natura I-t-kuviolla		
Suosituksia yksityismaiden metsäsuunnitteluun		

17B Poronhoidon toimenpiteet

Vastuuprosessi	Alueiden hallinta
Selite	Lomakkeella määritellään ne suunnittelun alueen luonnonvarojen ja alueiden käyttömuodot, jotka eivät ole tulleet esille aikaisemmillä lomakkeilla. Näitä ovat marjastus, sienestys, poronhoito, liikenteen ja liikkumisen järjestelyt, urheilutapahtumat, partio- ja muu leiritoiminta, kaivos-toiminta sekä maa-ainesten, polttopuun ja pohjaveden otto.
Poronhoito	
Toimenpiteet ja käytännöt	Suunnittelun alueella harjoitettavaa poronhoitoa säätelee poronhoitolaki (848/1990). Poronhoidon harjoittajilla on alueella poronhoitolain mukaisia erityisoikeuksia, kuten poronhoitotöihin liittyvä maastoliikenne, leiriytyminen, tulentekeä ja sitä varten polttopuun ottaminen. Poronhoitoon liittyvät rakenteet edellyttävät Metsähallituksen lupaa. Paliskuntain yhdistys, paliskuntaryhmät ja Metsähallitus neuvottelevat ja sopivat säännöllisesti poronhoitoon liittyvistä toimintatavoista valtion mailla. Mahdollisista kansallispuistoon sijoitettavista uusista koiravaljakkosafarireiteistä kysytään alueen paliskuntien kannanotot ennen sopimuksen tekemistä. Myös muista merkittävistä uusista reiteistä ja tapahtumista kysytään paliskuntien kannanotot Metsähallituksen ja paliskuntain yhdistyksen solmiman sopimuksen mukaisesti.
Suosituks	Tarvittaessa Metsähallitus osoittaa paliskunnille puiston alueelta sellaiset luontoarvoiltaan herkäät kohteet, joissa poroja ei tulisi ruokkia.
Saamelaisporonhoidon tavoitteet	

18 Hallinto			
Vastuuprosessi	Alueiden hallinta		
Selite	Lomakkeella määritellään suunnittelualueen hallintaan liittyvät linjaukset, ohjeet ja määräykset. Suojelualueen hallintaan ja hallintoon olennaisesti liittyviä asioita ovat kannanotto suojelualueen mahdolliseen laajentamiseen, järjestyssääntö, turvallisuus, valvonta ja pelastustoiminta sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.		
Suunnittelualueesta vastaavat tahot			
Suunnittelualue on kokonaisuudessaan valtion omistuksessa, ja sen hallinnasta ja hoidosta vastaa Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalvelut.			
Käytön ohjaus ja maankäyttöön vaikuttaminen			
Tunniste	Toimenpide	Kustannus (€)	Kuvaus
11858	97 - Edunvalvonta		Hankkeisiin, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia kansallispuiston luontotyypeihin ja lajeihin, vaikutetaan aktiivisesti niiden suunnittelu- ja lupaprosessien kautta.
11870	97 - Edunvalvonta		Hankkeisiin, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia kansallispuiston maisemaan ja luonnonrauhaan, vaikutetaan aktiivisesti hankkeiden suunnittelu- ja lupaprosessien kautta.
13149	90 - Käytön ohjaus ja maankäyttöön vaikuttaminen		Palveluvarustus sijoitetaan kulutusta hyvin kestäville alueille. Kävijöitä ei ohjata lajistonsa puolesta herkille kohteille.
13147	90 - Käytön ohjaus ja maankäyttöön vaikuttaminen		Kansallispuiston talvireittejä käytetään talviretkeilyyn, puiston huoltoon ja luontomatkoilutoimintaan. Käytön ohjauksella varmistetaan, että eri käyttömuodot saadaan sovitettua samoille reiteille mahdollisimman sujuvasti.
32993	96 - Valvonta (mm. erävalvonta)		Alueelle kohdennetaan tehostettua maastoliikenteen valvontaa moottorikelkkailukauden aikana.
Valmiudet			
Toimenpide	Valmius	Tarkennus	
Palvelurakenteiden turvallisuus			
Toimenpide	Valmius	Tarkennus	
21 - Rakennusten pelastussuunnitelma	On	Luontokeskuksella on pelastussuunnitelma.	
22 - Rakennusten palotarkastus	On	Hoidetaan viranomais määräysten mukaisesti.	
23 - Kohteiden nimi- ja koordinaattimerkinnot	On	Puiston tupien tupatauluissa on koordinaatti- ja nimitiedot.	

Yhteistyö				
Toimenpide	Valmius	Tarkennus		
Muu rakennuskanta (ei retkeily / virkistyskäytössä oleva)				
Toimenpide	Kohde (nimi)	Omistaja	Kpl	Kuvaus
9- Ei toimenpidettä	Kansallispuiston huoltovarasto	Metsähallitus	1	
YSA-alueet ja muut yksityisessä omistuksessa oleva alueet				
Alueella ei ole yksityisomistuksessa olevia alueita.				

19 Resurssit			
Vastuuprosessi	Alueiden hallinta		
Selite	Lomakkeella määritellään toiminnan suunnittelun pohjaksi hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kerta- ja jatkuvaluonteiset kustannukset. Lisäksi määritellään muut alueen hoitoon ja hallintoon liittyvät kustannukset, mikä tukee hoito- ja käyttösuunnitelman kytkemistä vuotuisen toiminnan suunnitteluun. Hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kustannuksista vastaa lähinnä Metsähallitus. Mikäli suunnitelmaan kirjaetaan muita tahoja, kuten ELY-keskusta tai kuntaa koskevia sitoumuksia, myös niiden kustannukset esitetään lomakkeella.		
Vuosi, jonka kustannustasoon arviot perustuvat		2016	
	Jatkuvaluonteiset kulut €/vuosi	Kertaluonteiset menot €	Lisätietoja
11- Rakennukset	57 000		Perushuolto, korjaukset
12- Rakennelmat	40 000		Perushuolto, korjaukset
13- Reitit	40 000		Perushuolto, pitkosten uusiminen ja kestäväointi
13- Reitit	16 000		Latupoolin hoitomaksu
13- Reitit		90 000	Ahmankierroksen rakentaminen pyöräilyyn soveltuvaksi
14- Opastuspalvelut ja opastusviestintä		50 000	Uuden reittimerkintätavan suunnittelu ja käyttöönotto
14- Opastuspalvelut ja opastusviestintä		70 000	Opasteviitoituksen uusiminen
14- Opastuspalvelut ja opastusviestintä	3 000		Opastusmateriaalien uudistaminen (maasto-opastus ja markkinointiviestintä)
14- Opastuspalvelut ja opastusviestintä		10 000	Kansallispuiston kärkikohteita esittelevät tuotekortit
14- Opastuspalvelut ja opastusviestintä		8 200	Kansallispuiston esittelykonsepti matkailuyrityksille
14- Opastuspalvelut ja opastusviestintä	170 000		Luontokeskuksen ylläpito ja asiakaspalvelu
15- Kävijälaskenta, kävijä-, yritys- ym. tutkimukset		60 000	Kävijätutkimukset 5 vuoden välein
Virkistyskäyttö yhteensä	326 000	288 200	
21- Ennallistaminen		15 000	Metsien ennallistaminen/palojatkumo
23- Muu luonnonhoito		27 000	Perinnebiotooppien hoito
24- Luonnonsuojelun seurannat		15 000	Direktiivilajien seuranta
Luonnonsuojelu yhteensä	0	57 000	

43- Muihin kuin virkityskäytössä oleviin rakennuksiin liittyvät kulut	3 500		Kansallispuiston varaston ylläpito	
99- Muut kulut		50 000	Luontomatkaileusuunnitelman päivittäminen (n. 5 vuoden välein)	
99- Muut kulut		10 000	Kansallispuiston brändin käytön ohjeistus ja koulutus	
99- Muut kulut		45 000	Charter-sertifikaatin uusiminen 5 vuoden välein	
99- Muut kulut		8 000	Selvitys Charter-ohjelman hyödyistä alueen yrittäjille	
Hallinto- ja muut kulut yhteensä	3 500	113 000		
Kaikki yhteensä	329 500	458 200	Kaikki kustannukset yhteensä suunnitelmakaudella (15 vuotta)	5 400 700
			€	

20 Osallistaminen			
Vastuuprosessi	Alueiden hallinta		
Selite	Kansalaisten ja sidosryhmien kuuleminen suunnittelussa on Metsähallituksen ja ympäristöhallinnon toimintatapa. Osallistamisen tavoitteena on: saada luonnonsuojeluun liittyville tavoitteille ja toiminnalle yleinen hyväksyntä, vähentää ristiriitoja Metsähallituksen ja eturyhmien välillä sekä eri eturyhmien kesken, saada mahdollisimman paljon tietoa, taitoa ja näkemyksiä ratkaisuille pohjaksi, saada yhteistyötahot sitoutumaan suunnitelman tavoitteisiin ja keskeisiin ratkaisuihin sekä luoda pysyvä yhteistyö alueen eri toimijoiden kesken.		
Kohdennettu osallistaminen	Osallistetut tahot	Nimetty edustaja	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Pudasjärven kaupunki	Tomi Timonen	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Taivalkosken kunta	Jukka Mikkonen	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Syötteen alueen matkailuyrittäjät	Juha Kuukasjärvi/Hotelli Iso-Syöte	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Syötteen matkailuyhdistys	Soile Pitkänen	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Taivalkosken matkailuyhdistys	Helena Karppinen	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Pudasjärven luonnonsuojeluyhdistys	Pirkko-Liisa Luhta	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Porotalous	Mika Käsmä/Taivalkosken paliskunta	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Syötteen kyläyhdistys	Mirjami Särkelä	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Sarakylän kyläseura	Kaisa Nivala	
Syötteen yhteistoimintaryhmä	Syötteen mökkiläisyhdistys	Katri Virtanen	
Yksityisten maanomistajien osallistaminen (Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisalueet)			
Suunnittelualueeseen ei sisälly yksityisiä alueita.			
Avoimet osallistamistilaisuudet	Paikka	Pvm	Osallistajat (lkm)
Yleisötilaisuus suunnitelman luonnoksen valmistuttua	Syötteen luontokeskus	2.11.2016	19
Yleisötilaisuus suunnittelun aloitusvaiheessa	Syötteen luontokeskus	10.03.2015	7
Yhteenveto osallistamisen vaikutuksesta suunnitelmaan			
Suunnittelun tukena on toiminut alueen keskeisistä toimijoista koostuva Syötteen yhteistoimintaryhmä. Suunnitelman tavoitteista on keskusteltu yhteistoimintaryhmän kanssa suunnittelun alkuvaiheessa ja suunnitteluprosessin kuluessa. Suunnitteluprosessin aikana on järjestetty myös kaksi avointa yleisötilaisuutta, joissa on voinut esittää näkemyksiään suunnitelman tavoitteista. Metsä.fi-sivuilla on suunnitteluprosessin aikana ollut tieto tekeillä olevasta hoito- ja käyttösuunnitelmasta, ja palautetta on ollut mahdollisuus antaa koko prosessin ajan.			
Lausunnot ja palaute			
Pyydetyt lausunnot (kpl)	24	Saadut lausunnot (kpl)	11

Lausuntokooste			
Lausunto ja lausuja	Suunnitelman osa/lomake	Metsähallituksen vastine	Aiheutunut toimenpide
Lapin ELY-keskus			
Lapin ELY-keskuksen ja Posion Lapin ELY-keskuksen ja Posion kunnan alueelle Anetjärven kylän länsipuolelle sijoittuu Syötteen kansallispuiston HKS-suunnitelma-alueesta 12 %, joka on kokonaisuudessaan syrjävyöhykettä. Lausunnossa ei rajoituta käsittelemään vain Lapin ELY-keskuksen toiminta-aluetta koskevia asioita, koska Lapin aluetta koskevan tiedon paikantaminen on haasteellista. Reiteistä ja reittiturvallisuudesta lausutaan myös laajemmin koko HKS-suunnitelman osalta. Lapin ELY-keskus pitää HKS-suunnitelmaa hyvin laadittuna asiakirjana, jossa on käsitelty luonto, virkistyskäyttö ja luontomatkatilu systemaattisesti uhkien, päämäärien, tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta hyvin johdonmukaisesti. Hyvin laadittu tiivistelmä helpottaa asiakirjan luettavuutta ja kokonaisnäkömyksen muodostamista.	Koko suunnitelma		Ei muutoksia suunnitelmaan.
Maakuntakaava: Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotuksessa (pidetty nähtävillä 15.8.–14.9.2016) Syötteen kansallispuisto on merkitty kaavaan luonnonsuojeluna SL 3014 (luonnonsuojelulla suojeltu alue). Suojelualueelle on merkitty ulkoilureitti. Ekologinen yhteystarve on merkitty välille Syötteen kansallispuisto–Korouoma (SL). Merkinällä osoitetaan ekologiseen verkostoon liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia yhteyksiä.	Suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne	Maakuntakaavoitusta koskevia kirjauksia tarkennetaan suunnitelmaan.	Tekstiä muutettu (lomake 1: suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne / kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu).
Uhat: Syötteen kansallispuiston uhkiksi on tunnistettu puiston ulkopuolelle sijoittuvat kaivos- ja tuulivoimapuistohankkeet, joiden vaikutus voi kohdistua vesistövaikutuksina, meluna ja maisemavaikutuksena erämaiselle Syötteen kansallispuiston alueelle. Vaikutuskeinona nähdään lausuntojen ja muun vaikuttamisen mahdollisuudet. Myös luvaton moottorikelkkailu on tunnistettu uhkana, johon puututaan tehostetun valvonnan keinoin. Luvaton moottorikelkkailua kansallispuistossa tulee tarkastella tiukemmin kuin maastoliikenneurikkomuksena perustuen mm. lintudirektiivilain pesimisen turvaamiseen.	Keskeiset arvot ja uhat	Metsähallituksen erävalvonnassa tarkastellaan tiukemmin kriteerein kansallispuistoissa tai muilla luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla tapahtuvaa luvaton maastoliikennettä. Näillä kohteilla huomioidaan erityisesti luonnonsuojelullinen näkökulma, ja luvattoman maastoliikenteen yhteydessä käsitellään lisäksi aina myös luonnonsuojelurikkomus.	Ei muutoksia suunnitelmaan.

<p>Luonnonsuojelu: Lettorikko, liito-orava ja korpikolva sekä lintudirektiivin liitteen 1 suuren petolinun reviiirit ovat merkittävimmät alueen suojeluperusteet. Sen lisäksi on 15 vuoden aikana tehdyissä kattavissa luontoselvityksissä löydetty runsaasti uhanalaisia kääpiä ja muuta arvokasta lajistoa. Lapin ELY-keskus pitää tärkeänä, että Syötteen kansallispuiston liito-oravakanta säilyy vahvana, koska puistossa on merkittävä liito-oravan lähtö-aluepopulaatio, josta lajin kanta voi laajentua ja vahvistua pohjoiseen Korouoman suuntaan. Suunnitelmassa on esitetty hoitotoimenpiteitä kuten puiston talousmetsien polttamista 10 hehtaarin alalta kulosta hyötyvien eliölajien elinolosuhteiden parantamiseksi ja erirakenteisen metsän palauttamiseksi (palojatkumo). Perinnebiotooppeja hoidetaan lampaita laiduntamalla kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kohteen Rytivaaran kruununmetsätorpan niityillä. Hoitotoimenpiteet ovat kannatettavia.</p>	<p>Luonnon- ja kulttuuriperinnön suojelun toimenpiteet</p>		<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Virkistyskäyttö, reittien käyttötarkoitus ja reittiturvallisuus: Suunnitelmassa todetaan, että kansallispuiston talvireittejä käytetään talviretkeilyyn, puiston huoltoon ja luontomatkailutoimintaan. Käytönohjauksella varmistetaan, että eri käyttömuodot saadaan sovitettua samoille reiteille mahdollisimman sujuvasti. Lapin ELY-keskus pitää hyvänä talvireittien monipuolista hyödyntämistä, joka luo turvallisuutta ja pelastustoimintaan nopeutta, kun reitillä liikkuu muitakin.</p> <p>Suunnitelmassa todetaan: "Autiotupaverkostoa hyödynnetään erämaisen retkeilyn kehittämisessä. Tuotteistetaan useamman päivän erävaellusreittejä, jotka hyödyntävät puiston autiotupaverkostoa. Tuotekuvauksista asiakkaat saavat helposti tietoa kansallispuiston tarjoamista erävaellusmahdollisuuksista, ja valmiita ideoita oman retkensä toteuttamiseen. Myös alueen matkailuyrittäjät voivat hyödyntää tuotekuvauksia omassa markkinoinnissaan. Talviaikaista eräretkeilyä helpotetaan tarjoamalla asiakkaille pohjustettu eräreitti. Valmiiksi pohjustettu reitti madaltaa kokemattomampien retkeilijöiden kynnystä lähteä pidemmille talviretkille puistoon. Pohjustetut reitit myös lisäävät mahdollisuuksia erilaisiin talviaikaisiin liikuntamuotoihin puistossa, kuten talvipyöräilyyn." Lapin ELY-keskus pitää juuri eräretkeilyn kynnyksen alentamista ja eräretkeilyhenkeen sopivaa tuotteistamista tärkeänä kansallispuiston virkistyskäytön tarjontaa kehitettäessä.</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet</p>		<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Virkistyskäyttö, reittien käyttötarkoitus ja reittiturvallisuus: Suunnitelmassa todetaan, että maastopyöräilyreittejä lisätään kysynnän kasvun seurauksena, jota myös Lapin ELY-keskus pitää oikeana toimenpiteenä. Osa ulkoilijoista ei halua liikkua kävellen ja varsinkaan kytketyn koiran kanssa reiteillä, jossa liikkuu runsaasti pyöräilijöitä. Maastopyöräilijät ovat viime vuosina saaneet oikeutetusti aseman ulkoilureiteillä ja maastopoluilla liikumiseen, mutta missä laajuudessa on tarpeellista vapauttaa patikointirei-</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet</p>	<p>Pyöräily ohjataan puistossa reiteille, jonne se soveltuu parhaiten (järjestyssääntö sallii pyöräilyn vain sitä varten osoitetuilla reiteillä). Ohjauksella pyritään minimoimaan mahdolliset vaaratilanteet muiden retkeilijöiden kanssa. Kysynnän pohjalta puistoon osoitetaan lisää reittejä pyöräilyyn, mutta valtaosa pyöräilyreitiverkostosta sijaitsee puiston ulkopuolella. Pyöräilyä ei osoiteta reiteille, joilla patikointi on vilkasta.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>

<p>tit pyöräilijöiden käyttöön (14 % eli 6000 pyöräilijää kesäkävijöistä)? Reittien valinta käyttötarkoituksen mukaan (vain patikointiin) ja uusien reittien perustaminen erityisesti pyöräilyn käyttöön lienee oikea toimenpide.</p>			
<p>Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) 5 § huolellisuusvelvollisuus koskee reitinpitäjää, 6 § ilmoitusvelvollisuus koskee reitinkäyttäjää ja -pitäjää ja 7 § turvallisuusasiakirjan laatiminen omaan käyttöön olisi hyvä laatia siltäkin varalta, että ulkoilureiteillä ja muilla sallituilla väylillä ajaminen johtaa onnettomuuteen, josta mahdollisesti seuraa oikeudenkäynti ja korvausvaatimuksia. Reittiturvallisuuden ohjausta tulisi tarkastella kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) velvoitteisiin nähden, vaikka kuluttajaturvallisuuslain 7 §:n turvallisuusasiakirja tehdään nimenomaan omaan käyttöön, jota ei tarvitse hyväksyttäväksi Turvallisuus- ja kemikaalivirastossa (TUKES). Asiakirjan laatiminen on osoitus ennalta varautumisesta ja turvallisuusriskien tunnistamisesta.</p> <p>Ulkoilureitin pitäjä on osoittanut ja merkinnyt reitin ja on siitä vastuussa. Pyöräily maastossa ja ulkoilureitilläkin on niitä liikuntalajeja, joista ajajalle koituu vastuu ajotavasta, lajin hallitsemisesta ja väistämismenettelyistä muiden ulkoilijoiden kohtaamistilanteissa. Vauhdikkaat alamäet voivat olla vaarallisia, jos pyöräilyreitillä liikkuvat myös polkujuoksijat, patikoijat, poke-mon-ulkoilijat ja erityisesti kytkeytyvät koiran kanssa ulkoilijat. Maastopyöräilyreittien yksisuuntaisuus on keino parantaa viihtyvyyttä ja turvallisuutta.</p> <p>Kansallispuiston järjestyssäännössä voi olla hyvä mainita, että kansallispuiston reittien turvallisuusasiakirja on laadittu.</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet</p>	<p>Metsähallituksen asiakasturvallisuutta koskevan ohjeistuksen mukaisesti Metsähallituksen ei tarvitse tehdä kuluttajaturvallisuuslain 6 §:n mukaista ilmoitusta eikä 7 §:ssä tarkoitettua turvallisuusasiakirjaa retkeilyn infrastruktuuripalveluistaan. Metsähallituksen hallinnoimien alueiden ja kohteiden retkeilyä tukevien palvelurakenteiden tapauksessa kyse ei ole Metsähallituksen retkeilijöille tarjoamasta ohjelmapalvelusta tai omatoimisesta ohjelmapalvelusta vaan kuluttajapalvelusta, johon sisältyvän vahinkotapahtuman riskin voidaan yleisesti katsoa olevan vähäinen. Ylläpitäessään retkeilyä ja luonnossa liikkumista tukevia rakennelmia Metsähallitus ei myöskään ole jokamiesretkeilijän turvallisuudesta samanlaisessa vastuussa kuin esim. ohjelmapalveluyrittäjä asiakkaistaan. Metsähallituksen kuluttajaturvallisuuslain mukaiset velvoitteet rajoittuvat joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta huolellisuusvelvollisuuteen ja ennakkoinformointiin palveluista. Turvallisuusriskit reiteillä pyritään minimoimaan käytön ohjauksella ja reittien huolto- ja kunnostustoimenpiteillä.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Virkistyskäyttö, reittien käyttötarkoitus ja reittiturvallisuus: Syötteen matkailukeskuksen ja maaston pelastussuunnitelma ja harjoitettu toimintatapa ovat varmaankin osa käytännön pelastuspalvelua, josta on ilmeisesti laadittu omat asiakirjat.</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet</p>	<p>Pelastusviranomaisen vastaa alueella pelastustehtävistä.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Virkistyskäyttö, reittien käyttötarkoitus ja reittiturvallisuus: HKS-suunnitelmasta ei välity karttojen lisäksi juurikaan tietoa, miten suunnittelualueen erillisten osa-alueiden välillä reittiyhteydet jatkuvat yksityisten maanomistajien ja valtion maa-alueilla. Miten yksityismaalle sijoittuvat reitit ja palvelurakenteet tukevat luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kehittämistä mm. eräretkeilyn ja pitkien patikointireittien käyttäjiä ja yritysten palvelujen tuotteistamista.</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet</p>	<p>Syötteen alueen reittikonaisuutta ja sen tuotteistamista suunnitellaan tarkemmin Syötteen luontomatkailusuunnitelmassa, joka tehdään alueelle n. 5 vuoden välein.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>

<p>Virkistyskäyttö, reittien käyttötarkoitus ja reittiturvallisuus: Yksi tärkeimmistä päiväkävijän tai huoneensa puoliltapäivin poisluovuttaneen tarvitsemia palveluita on suihkussa käyntimahdollisuus ennen automatkaa. Löytyykö alueelta suihku-saunapalveluita?</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet</p>	<p>Alueella on useita yrittäjiä, jotka tarjoavat kyseisiä palveluja.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Luontomatkailu: Luontomatkailun osalta Metsähallituksen yhteistyö matkailuelinkeinon kanssa vaikuttaa sujuvalta, palvelutarjontaa monipuoliselta ja kävijämääriä lisäävältä.</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet</p>		<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Lapin liitto</p>			
<p>Lapin maakunnan puoleinen kansallispuistoalue sijaitsee Itä-Lapin maakuntakaavan alueella. Maakuntakaava on saanut lainvoiman 25.11.2004. Kansallispuistoalue on maakuntakaavassa merkitty suojelualueeksi (S 3014). Suojelualan yleismerkintää käytetään silloin, kun ei ole kyse selvästi tietyn erityislainsäädännön mukaisesta suojelutarpeesta (kuten luonnonsuojelulain, muinaismuistolain, maa-ainelain ja rakennussuojelulain) tai jos on kyse kokonaisuudesta, joka voidaan toteuttaa useamman lainsäädännön perusteella tai voidaan toteuttaa maankäyttö- ja rakennuslailla ja sen mukaisilla määräyksillä. Maakuntakaavan laatimisprosessissa aluevarausluokka pidettiin suojelualueena, sillä Naturan toteutuskeinoissa perusteena on luonnonsuojelulaki ja maa-ainelaki.</p> <p>Kansallispuistoalue sisältyy kokonaisuudessaan matkailun vetovoima-alueeseen, matkailun ja virkistyskehittämisen kohdealueeseen (mv 8401), jonka merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistyskehittämisen alueidenkäytöllisiä periaatteita. Merkintäkohtaisen kaavamääräyksen mukaan aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena. Kansallispuistoalueen läpi on osoitettu pohjois-eteläsuuntainen ulkoilureitti ja lähelle Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajaa on osoitettu todennäköinen mineraalivara-alue (ek-1).</p>	<p>Suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne</p>	<p>Itä-Lapin maakuntakaavaan liittyviä kirjauksia tarkennetaan suunnitelmaan.</p>	<p>Tekstiä muutettu (lomake 1: suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne / kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu).</p>
<p>Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava on ehdotusvaiheessa. Maakuntakaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 15.8.–14.9.2016. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotuksen kansallispuistoaluetta koskevat merkinnät ovat poikkeavat Itä-Lapin maakuntakaavasta. Maakuntakaavaehdotuksessa Syötteen kansallispuiston alue on merkitty luonnonsuojelualueena (SL 3014). Uusina merkintöinä ovat kansallispuiston sijoittuminen kairavestoinnin kehittämisen vyöhykkeelle pohjoiskärkeä lukuun ottamatta, ekologinen yhteystarve merkintä Syötteeltä Kirvesaavan luonnonsuojelualueelle sekä kansallispuiston läpi menevä paliskunnan raja / esteita.</p>	<p>Suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne</p>	<p>Suunnitelmaan lisätään voimassa olevan maakuntakaavan lisäksi ehdotusvaiheessa oleva Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava, jonka keskeiset suunnittelualueita koskevat kaavamerkinnät tuodaan esiin.</p>	<p>Tekstiä muutettu (lomake 1: suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne / kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu).</p>

<p>Itä-Lapin ja Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavoissa on annettu koko maakuntakaava-alueita koskevia suunnittelumääräyksiä muun muassa porotalouden sekä muiden luontaiselinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamisesta, metsien eri käsittelytoimenpiteiden huolellisesta suunnittelusta maisemallisesti herkillä alueilla sekä malminetsinnän ja siihen liittyvien toimenpiteiden turvaamisesta.</p> <p>Suojelu- ja luonnonsuojelualueilla (S/SL) on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>			
<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmassa käsitellään hyvin suppeasti Itä-Lapin maakuntakaavaa tai hoito- ja käyttösuunnitelman suhdetta maakuntakaavassa suunniteltuun maankäyttöön. Ainakin kaavamerkinnot niihin liittyvine määräyksineen sekä karttaote olisi hyvä tuoda esille. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotusta ei ole mainittu lainkaan.</p>	<p>Suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne</p>	<p>Maakuntakaavoitusta koskevia kirjauksia täydennetään. Suunnitelman liitteeksi lisätään karttaotteet voimassa olevista maakuntakaavoista.</p>	<p>Tekstiä muutettu (lomake 1: suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne / kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu, liite 7: karttaotteet maakuntakaavoista).</p>
<p>Syötteen kansallispuiston Lapin puoleinen alue on hoito- ja käyttösuunnitelmassa merkitty syrjävyöhykkeeksi. Alue kuitenkin kuuluu kokonaisuudessaan matkailun vetovoima-alueeseen, matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealueeseen. Lisäksi Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa merkityillä ulkoilureitillä pyritään kehittämään Syötteen ja Riisitunturin kansallispuistoalueiden virkistyskäyttöä kokonaisuutena. Tämä tulisi ottaa huomioon hoito- ja käyttösuunnitelmassa.</p>	<p>Vyöhykejako</p>	<p>Maakuntakaavoituksen tasolla koko Syötteen kansallispuisto lähialueineen kuuluu matkailun vetovoima-alueeseen myös Pohjois-Pohjanmaan puolella. Suunnitelmassa tehty vyöhykeistäminen ohjaa puiston sisäistä palvelujen kehittämistä ja perustuu vahvasti kysyntään sekä luontoarvojen turvaamiseen. Suunnitelman tavoitteena on kuitenkin tukea myös alueen erämaista retkeilyä pitämällä yllä mm. kattavaa autiotupaverkostoa ja erämaista retkeilyä tukevia reittejä, joita sijaitsee huomattavassa määrin myös suunnittelualueen syrjävyöhykkeellä.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Maankäyttö- ja rakennuslain 24 §:n mukaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottaminen koskee valtion viranomaisia, joiden tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, edistää niiden toteuttamista ja arvioida toimenpiteidensä vaikutuksia aluerakenteen ja alueidenkäytön kannalta. Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan viranomaisten on myös suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Viranomaisvaikutus on voimassa siinä laajuudessa kuin erityislainsäädäntö sen sallii. Hoito- ja käyttösuunnitelmaa tulisi täydentää kuvaamalla sen suhdetta maakuntakaavan sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamiseen.</p>	<p>Suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne</p>	<p>Suunnitelmaan lisätään valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden keskeiset suunnittelualueita koskevat kirjatukset.</p>	<p>Tekstiä muutettu (lomake 1: suunnittelualueen kuvaus ja suunnittelutilanne / kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu).</p>

Edellä esitetty huomioon ottaen Lapin liiton virasto toteaa Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttavan Itä-Lapin sekä Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavojen tavoitteita.	Koko suunnitelma		Tekstiä muutettu / lisätty edellä mainittujen kohtien osalta.
Paliskuntain yhdistys			
Poronhoidon kuvauksessa (s. 39) olevat pinta-alat ("paliskunnan pinta-alasta suunnittelualueella") ovat Taivalkosken ja Pudasjärven Livon osalta liian suuret. Niiden pinta-ala on kasvanut vuonna 2015 tapahtuneiden paliskuntien yhdistymisien myötä. Pudasjärven Livon suurin sallittu eloporomäärä on 2100 poroa, Pintamon 2600, Taivalkosken 2500 ja Posion Livon 1500. Kansallispuistossa on mainittujen kesälaidunten lisäksi muitakin laidunalueita, kuten luppokuusikoita, joissa porot laiduntavat etenkin kevättalvella. Kansallispuistossa on myös lukuisia porojen vasoma-alueita. Kukin paliskunnan toiminnasta riippuen kansallispuiston alueella on ympäri vuoden poroja ja se on yhtenäisyytensä ja erämaisuuksiensa vuoksi paliskunnille erittäin tärkeää laidun- ja poronhoitoaluetta. Alueella käytetään porojen käsittelemiseen tarpeen mukaan rakennettavia siirtoaitoja.	Nykytila	Poronhoidon nykytilan kuvauksen tekstiä korjataan ja tarkennetaan mainituilta osin.	Tekstiä muutettu (lomake 10B: poronhoito)
Kansallispuiston luonnonarvojen eli luontotyyppien, uhanalaisten lajien ja erämaisyyden uhkiksi tunnistetaan mm. kaivostoiminta ja tuulivoima sekä porolaidunnus. Kaikkialla muualla suunnitelmassa korostuva retkeily ja luontomatkailu sen sijaan ei ole uhka mainituille arvoille. Niistä aiheutuva kuluminen nähdään uhkana ainoastaan virkistyskäytölle itselleen. Tämä on nurinkurista ja tulee muuttaa luonnokseen. Alueen perustamistarkoitus kaikkien tuleva ottaa huomioon suunniteltaessa alueen käyttöä.	Keskeiset arvot ja uhat	Vyöhykkeistäminen ym. käytön ohjaus huomioiden virkistys- ja matkailukäytöstä aiheutuvien alueen keskeisiin luontoarvoihin kohdistuvien vaikutusten on arvioitu olevan vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole kirjattu uhka-analyysiin (jossa näkyvät vain puiston keskeisiin arvoihin kohdistuvat kohtalaisen merkittävät tai merkittävät uhat).	Ei muutoksia suunnitelmaan.
Sivu 41: "Porojen laidunnuksen takia haavan ja koivun uudistuminen karsii, mikä voi heikentää mm. liito-oravan menestymistä alueella." Ja sivu 44: "Porojen ylilaidunnus heikentää haavan ja koivun uudistumista, mikä puolestaan voi heikentää liito-oravan menestymistä alueella." Nämä ovat koivia väitteitä, joita pitää perustella. Paliskunnat toimivat alueella poronhoitolain mukaisesti. Paliskuntien poromäärät ovat alle MMM:n määräämän suurimman sallitun poroluvun (Taivalkoski, Posion Livo, Pudasjärven Livo) tai juuri sen suuriset (Pintamo). Porotiheydet täällä eteläisellä poronhoitoalueella ovat huomattavan alhaiset verrattuna pohjoisen metsäpaliskuntiin, eikä niissäkään ole raportoitu ongelmia koivun tai haavan uudistumiselle. Sen sijaan lehtipuuston raivaamista tehdään jatkuvasti esimerkiksi metsänuudistusaloilta. Poro käyttää ravinnokseen yli 300 eri kasvia ja jäkälää vuodenkiertonsa eri vaiheissa. Sillä on kesällä paljon muutakin syötävää kuin juuri kansallispuiston alueen lehtipuut. Kokemusperäisesti tiedetään myös, että poro ei edes syö haapaa mielellään, jos sillä on muuta tarjolla. Hirvet sen sijaan yleisesti syövät haapaa talvella. Lisäksi, jos puhutaan yli-	Keskeiset arvot ja uhat	Suunnitelman uhka-analyysiä tarkennetaan mainituilta osin, ja poistetaan viittaus yksinomaan porojen laidunnuksen aiheuttamasta vaikutuksesta lehtipuuden uudistumiseen.	Tekstiä muutettu (lomake 11: keskeiset suojelu- ja käyttöarvot sekä uhat, yhteenveto: keskeiset arvot ja uhat).

laidunnuksesta, pitää se ensin määritellä: mikä on normaalia luontaista laidunnusta ja mikä menee sen yli. Kaikki laidunnus ei ole ylilaidunnusta vaan osa ekosysteemin luonnontilaa. Poron vaikutuksesta liito-oravan menestymiseen ei ole mitään tieteellistä näyttöä eikä Metsähallitukseen ole sitä pyydettyä toimittanut. Kohdat tulee poistaa suunnitelman luonnoksesta. Taulukossa jäljempänä arvioidaan lettorikon kärsivän kasvupaikkojen umpeen kasvusta. Tällöinhän porojen laidunnusta, luonnollista umpeenkasvun estäjää, voisi itse asiassa alueella jopa lisätä.			
Alue on erämaisuuksensa vuoksi myös maasuorpetojen elinaluetta. Suunnittelualueella on mahdollista maasuorpetojen vahinkoperusteisten poikkeusluvien mukainen petojen poisto. Tätä ei rajoiteta suunnitelmassa. Tämä on tärkeää, sillä poikkeusluvien käyttö on ainoa tapa vähentää suurpetojen porotaloudelle aiheuttamaa taloudellista vahinkoa sekä valtion siihen kohdistuvaa maksutaakkaa. Sivulla 71 linjataan: "Kansallispuistossa poikkeusluvilla tapahtuva suurpetojen metsästys vaatii erityistä valvontaa." Kohta on tarpeeton ja nostaa turhaan epäilyn siitä, että poikkeusluvilla tapahtuva petojen poisto olisi jotenkin valvomatonta tai laitonta. Petojen poistoa valvotaan jo nyt.	Erätalouden toimenpiteet	Suunnitelmasta poistetaan lausunnossa mainittu suurpetojen metsästyksen valvontaan liittyvä kirjaus.	Tekstiä muutettu (lomake 16: erätalouden toimenpiteet).
Sivu 76: "Poronhoidon harjoittajilla on alueella poronhoitolain mukaisia erityisosoituksia, kuten poronhoitotöihin liittyvä maastoliikenne, leiriytyminen, tulenteko ja sitä varten tapahtuva maapuun ottaminen." Poronhoitolain 40§ mukaan kuitenkin "Poronhoitoa varten saadaan valtion metsistä ottaa ilman erityistä lupaa korvauksetta poltto- ja kotapuiksi tarvittavia puita" Poronhoitolaissa ei siis puhuta <i>maapuusta</i> vaan polttopuista yleensä. Kohta tulee muuttaa suunnitelmaan lainmukaiseksi.	Poronhoidon toimenpiteet	Suunnitelman tekstiä korjataan mainituilta osin.	Tekstiä muutettu (lomake 17B: poronhoidon toimenpiteet, yhteenveto: toteutus ja toimenpiteet / poronhoito).
Sivu 76: "Paliskuntain yhdistys ja Metsähallitus neuvottelevat ja sopivat säännöllisesti poronhoitoon liittyvistä toimintatavoista valtion mailla." Paliskuntain yhdistyksellä ja Metsähallituksella on olemassa sopimus, jossa määritellään milloin ja miten paliskuntien kanssa neuvotellaan eri asioista, kuten uusista reiteistä. Sopimusta tarkastellaan "johtajatasolla" vuosittain. Lisäksi järjestetään vuosittain Metsähallituksen eri toimintojen (ml. luontopalvelut) ja paliskuntaryhmien (merkkipiirit) kokous tai yhteistoimintapäivä, jossa käydään läpi kuluvan vuoden toiminta sekä eri osa-alueiden ajankohtaiset suunnitelmat ja menettelytavat osallistamiselle.	Poronhoidon toimenpiteet	Suunnitelman tekstiä tarkennetaan mainituilta osin.	Tekstiä muutettu (lomake 17B: poronhoidon toimenpiteet, yhteenveto: toteutus ja toimenpiteet / poronhoito).
Sivu 76: "Mahdollisista kansallispuistoon sijoitettavista uusista koiravaljakosafarireiteistä kysytään alueen paliskuntien kannanotot ennen sopimuksen tekemistä." Myös muista reiteistä ja toiminnoista, kuten hankiajelu polkupyörillä ja umpihankikelkkailu, tulee neuvotella em. sopimuksen mukaisesti. Etenkin kevättalvella, vasoma-aikaan ja porotöiden aikaan sijoittuvien tapahtumien järjestämisestä on sovittava paliskunnan kanssa ennen luvan myöntämistä. Alueen erämaisuus tulee säilyttää ja toiminnot kuitenkin keskittää Syötteen luontokeskuksen lähelle.	Poronhoidon toimenpiteet	Suunnitelman tekstiä tarkennetaan mainituilta osin.	Tekstiä muutettu (lomake 17B: poronhoidon toimenpiteet, yhteenveto: toteutus ja toimenpiteet / poronhoito).

<p>Sivu 76: "Porojen talviruokintapaikkojen sijoittamisesta kansallispuiston alueelle tulisi sopia ennakkoon Metsähallituksen ja paliskuntien kesken." Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen välisen sopimuksen mukaan: "Metsähallitus ja paliskunnat sopivat yhdessä niistä luonnonsuojelualueiden ja tarvittaessa erämaa-alueiden kohteista, joissa poroja ei tulisi ruokkia." Eli sopimuksen ajatus on toisin päin kuin mitä suunnitelmaan on kirjattu: ei sovita mihin saa ruokkia, vaan mihin ei saa. Metsähallituksen tulee määritellä ne kohteet, joille kohteen herkkyyden vuoksi poroja ei tulisi ruokkia ja neuvotella niistä paliskunnan kanssa. Paliskunnat tarvitsevat tarkan karttatiedon kohteista, jotta ruokintaa voidaan suunnitella.</p>	<p>Poronhoidon toimenpiteet</p>	<p>Suunnitelman tekstiä korjataan mainituilta osin.</p>	<p>Tekstiä muutettu (lomake 17B: poronhoidon toimenpiteet).</p>
<p>Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus</p>			
<p>Suunnitelman päämäärät ja toimenpiteet ovat varsin luontomatkailu- ja virkistyspainotteisia, suunniteltu toiminta kohdistunee kuitenkin pääosin retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeelle. Näin ollen ottaen huomioon laajat syrjävyöhykkeet, joille toimia ei (toivottavastikaan) juurikaan kohdisteta, voitaneen olettaa tasapainon luonnonsuojelun ja matkailun-virkistyksen välillä kokonaisuutena säilyvän.</p> <p>Suunnitelmasta jää kokonaisuutena kuitenkin varsin luontomatkailu-virkistyspainotteinen yleiskuva ja tulee varmistaa, että luonnonsuojeluarvot ovat turvatut ja myös niiden kehittämiseen panostetaan riittävästi. Kansallispuiston tehtävä ei ole tarjota kaikkia aktiviteetteja eikä olla yleinen toimintakenttä kaikelle mahdolliselle luonnossa tapahtuvalle toiminnalle, vaikka virkistys- ja matkailupalveluilla onkin eittämättä tärkeä rooli alueella. Kävijöiden houkuttelu ja luontomatkailun ja yritystoiminnan tukeminen ei saa vaarantaa luonnonarvoja tai alueen erämaisyyttä ja virkistyksen ja matkailun luontovaikutuksia tulee aktiivisesti seurata ja tarvittaessa toimintaa suunnitella uudelleen.</p>	<p>Tavoitteen asettelu</p>	<p>Suunnitellulla puiston vyöhykkeistämällä on pyritty entistä selkeämmin keskittämään suurin osa virkistys- ja matkailukäytöstä aikaisempaa suppeammalle alueelle, jolloin suurin osa paineesta kohdistuu suhteellisen pieneen osaan puistoa. Puiston arvokkaimmat alueet on kartoitettu ja tiedossa, eikä näille kohteille ohjata kävijöitä. Virkistyskäytön ja luontomatkailun ympäristövaikutuksia seurataan säännöllisesti LAC-menetelmällä (LAC = Limits of Acceptable Change), jolloin voidaan tarvittaessa reagoida haitallisiin vaikutuksiin.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Luonnonsuojeluarvojen säilyttämisen/kehittämisen korostaminen: perinnebiotooppien hoito, lajiston hoitotarpeet, metsien ennallistaminen ja riittävä seuranta tulee varmistaa.</p>	<p>Luonnon- ja kulttuuriperinnön-suojelun toimenpiteet</p>	<p>Suunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin on kirjattu puiston perinnebiotooppien hoito, palojatkumon ylläpitäminen metsiä ennallistamalla sekä direktiivilajien tilan seuranta.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Uhkatekijöihin tulisi lisätä kehittyvät virkistys- ja matkailukäytön aiheuttama paine luonnonarvoille (ja erämaisyydelle); luonnontilaiset alueet vähenevät tai niiden laatu voi heiketä, lajisto ja luontotyytit voivat kärsiä kulumisesta, lajistolle voi aiheutua häiriötä. Hyvä suunnittelu, toimintojen ohjaaminen, vaikutusten seuranta ja tarvittaessa toiminnan tarkistus ehkäisevinä toimenpiteinä.</p>	<p>Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot sekä uhkat</p>	<p>Vyöhykkeistäminen ym. käytön ohjaus huomioiden virkistys- ja matkailukäytöstä aiheutuvien alueen keskeisiin luontoarvoihin kohdistuvien vaikutusten on arvioitu olevan vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole kirjattu uhka-analyysiin (jossa näkyvät vain puiston keskeisiin arvoihin kohdistuvat kohtalaisen merkittävät tai merkittävät uhdat).</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>

<p>Tavoitteen asettelu: luontoarvojen parantamiseen tulisi lisätä haavan ja koivun uudistamisen varmistaminen ja muutoinkin liito-oravan elinolosuhteiden säilyttäminen/parantaminen. Palolajisto? Liito-oravan ja sen elinym- pääristöjen laadun seuranta tulee järjestää.</p>	<p>Tavoitteen asettelu</p>	<p>Suunnitelman toimenpiteisiin on lisätty alueen lehtipuujatkumon parantamismahdollisuuksien selvittäminen liito-oravan elinolosuhteiden parantamiseksi haettavan valtakunnallisen Life-hankkeen yhteydessä.</p> <p>Suunnitelman toimenpiteisiin sisältyy direktiivilajien tilan seuranta ja palaneesta puusta riippuvaisen lajiston elinolosuhteiden parantaminen ylläpitämällä palojatkumoa metsien ennallistamispoltojen avulla.</p>	<p>Tekstiä muutettu (lomake 12: tavoitteen asettelu, vaikutusten arviointi, lomake 14: toteutus, yhteenveto: toteutus ja toimenpiteet / luonnon ja kulttuuriperinnön suojelu)</p>
<p>Poronhoidon vaikutuksia ei ole arvioitu lomakkeella 10b, vaikka mainintoja muualla koivun ja haavan uudistamisen heikentymisestä. Uhkatekijöissä mainitaan, mutta todetaan, ettei ole vaikutusmahdollisuuksia. Poronhoitoon itsessään voi olla nykyinsäädännön valossa vaikea vaikuttaa, mutta tilannetta voitaneen parantaa esimerkiksi tukemalla aktiivisin toimin haavan ja koivun uudistamista. Liito-orava on merkittävä ja keskeinen suojeluperuste. Lajin esiintyminen alueella ja mielellään elinolosuhteiden parantaminen alueella tulee turvata.</p>	<p>Tavoitteen asettelu</p>	<p>Suunnitelman toimenpiteisiin on lisätty alueen lehtipuujatkumon parantamismahdollisuuksien selvittäminen liito-oravan elinolosuhteiden parantamiseksi haettavan valtakunnallisen Life-hankkeen yhteydessä.</p>	<p>Tekstiä muutettu (lomake 12: tavoitteen asettelu, vaikutusten arviointi, lomake 14: toteutus, yhteenveto: toteutus ja toimenpiteet / luonnon ja kulttuuriperinnön suojelu)</p>
<p>Maastopyöräilyreittien soveltuvuutta kansallispuistoon tulee harkita. Ensimmäisessä reitillä olisi hyvä ohjata puiston ulkopuolelle (esim. virkistysalueelle) ja puistoon vain hyvin rajallisesti. Maastopyöräilijät ovat selkeästi haitta ja jopa vaaratekijä jalkaisin luonnossa liikkujille ja pyöräily vaatii melko rasakat, omat reitit.</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeily ja luontomatkailun toimenpiteet</p>	<p>Pyöräily ohjataan puistossa reiteille, jonne se soveltuu parhaiten (järjestyssääntö sallii pyöräilyn vain sitä varten osoitetuilla reiteillä). Ohjauksella pyritään minimoimaan mahdolliset vaaratilanteet muiden retkeilijöiden kanssa. Kysynnän pohjalta puistoon osoitetaan lisää reittejä pyöräilyyn, mutta valtaosa pyöräilyreitiverkostosta sijaitsee puiston ulkopuolella. Pyöräilyä ei osoiteta reiteille, joilla patikointi on vilkasta.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Vain yksi luonnonsuojelua mittaava (ei-niin-hyvä) mittari neljälle natura-alueelle on aika vähän (vrs. runsaasti mittareita luontomatkailuun ja virkistykseen?). Tulisi kehittää uusia mittareita.</p> <p>Luontotyypin luonnontila ja lajiston elinolosuhteet paranevat: esitetty petolintuparimittari ei anna kuvaa tavoitteen toteutumisesta. Tilanteen säilyminen nykyisellään voi olla relevantti tavoite petolintujen suojelulle, mutta mittarien tulisi kuvastaa luonnon hyväksi tehtyjen aktiivisten toimien onnistumista.</p> <p>Kansallispuiston brändin näkyminen verkkoviestinnässä vahvistaa vetovoimaisuutta: kävijämäärä ei suoranaisesti kerro verkkoviestinnän vaikutuksesta vetovoimaan.</p>	<p>Uhkatekijöiden torjuminen, vaikutusten arviointi ja seuranta</p>	<p>Suunnitelmaan on kirjattu yksi vaikuttavuutta kuvaava mittari jokaista päämäärää kohden. Lisäksi on asetettu mittareita toimenpiteiden toteutumiselle, mm. metsien ennallistamispoltojen ja perinnebiotooppien hoidon toteutumiselle. Perinnebiotooppien osalta alueella tehdään myös intensiivistä lajiston seuranta. Puiston kävijämäärä ei kerro yksistään verkkoviestinnän vaikuttavuudesta mutta kuvastaa osaltaan puiston markkinointiviestinnän onnistumista, jossa verkkoviestinnällä on huomattava merkitys. Tarkempaa tietoa saadaan mm. alueella tehtävistä kävijätutkimuksista.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>

Vyöhykejako on asianmukainen.	Vyöhykejako: Retkeily- ja luontomatkailu- vyöhyke		Ei muutoksia suunnitelmaan.
Resurssien jako: valtaosa resursseista käytetään virkistys- ja luontomatkailutoiminnan kehittämiseen. Resurssien jaossa tulee ensisijaisesti turvata luontoarvojen säilyttäminen ja kehittäminen sekä seurantarpeet. Nämä kattavat murto-osan kokonaisuudesta, joten uhkana mainittu resurssien niukkuus luonnonhoitotoimiin ei ole todellinen uhka; resurssitarpeiden väärä priorisointi on.	Resurssit	Virkistys- ja luontomatkailukäyttöä kehitetään pääosin hankerahoituksella, joka on suunnattu nimenomaan luontomatkailun kehittämiseen. Aktiivisia hoitotoimenpiteitä vaativien luonnonhoitokohteiden rahoitus turvataan puiston vuosittaisessa budjetissa. Muut ennallistamistoimenpiteet sisällytetään tuleviin hankkeisiin (mm. Life-hankkeet).	Ei muutoksia suunnitelmaan.
Pohjois-Pohjanmaan liitto			
Syötteen kansallispuisto on yksi maakunnan merkittävimmistä suojelualueista ja luontomatkailukohteista. Sen laadukkaalla hoidolla ja käytöllä on merkitystä sekä luonnon- ja kulttuuriperintöarvojen säilymisen että matkailun kehittämisen ja kansalaisten hyvinvoinnin kannalta. Kansallispuistojen merkitys matkailun vetovoimatekijänä ja hyvinvoinnin edistäjänä on tuotu esiin muun muassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmassa 2014–2017. Pohjois-Pohjanmaan matkailuelinkeinon kehittämissstrategiassa 2020 Syöte on tuotu esiin yhtenä maakunnan kansainvälistyvistä kärkimatkailukeskuksista.	Koko suunnitelma		Ei muutoksia suunnitelmaan.
<p>Syötteen kansallispuisto on esitetty Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa SL-merkinnällä. Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa Syötteen alue on osoitettu matkailun vetovoima-alueena. Syötettä koskevan kehittämissperiaatteen mukaan "Alueen kehittäminen perustuu matkailukeskuksen palveluihin sekä kansallispuistoon, muihin luontoon ja retkeilyyn liittyviin virkistystoimintoihin." Muita maakuntakaavan merkintöjä ovat kansallispuiston läpi kulkeva UKK-reitti, joka on osoitettu tärkeänä retkeilyreitinä. Rytivaaran kruununmetsätorppa on maakunnallisesti arvokas rakennetun kulttuuriympäristön kohde. Se ei näy kaavakartalla, mutta on esitetty kaavaselostuksen liiteosiossa.</p> <p>Hoito- ja käyttösuunnitelman Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaa koskeva osio olisi hyvä päivittää siten, että siinä tuotaisiin esiin 1. ja 2. vaihemaakuntakaavojen sisältö. Pohjois-Pohjanmaan vuoden 2005 kokonaismaakuntakaava on voimassa siltä osin, kun siinä esitettyjä teemoja ei ole käsitelty ympäristöministeriön 23.11.2015 vahvistamassa 1. vaihemaakuntakaavassa.</p>	Suunnittelualan kuvaus ja suunnittelutilanne	Suunnitelmaan lisätään Pohjois-Pohjanmaan 1. ja 2. vaihemaakuntakaavat, joiden keskeiset suunnittelualuetta koskevat kaavamerkinnot tuodaan esiin.	Tekstiä muutettu (lomake 1: suunnittelualan kuvaus ja suunnittelutilanne / kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu).

<p>Suunnitelmassa on esitetty runsaasti toimenpiteitä alueen virkistyskäytön ja luontomatkailun kehittämiseksi. Nousevat harrastusmuodot (mm. maastopyöräily), ympärivuotisuus ja kansainvälisyys on huomioitu. Tuoreena avauksena on kansallispuiston markkinointi hyvinvointisektorin toimijoille. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että alueen kulttuuriperintökohdeiden hoito turvataan suunnitelmassa esitetyllä tavalla.</p>	<p>Tavoitteen asettelu</p>		<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Vyöhykejaon keskeiset ratkaisut ovat perusteltuja. Syrjävyöhykkeen osalta kirjaus "vyöhykkeen nykyisiä palvelurakenteita voidaan ylläpitää" kaipaisi terävöittämistä. Strategisessa pitkän aikavälin suunnitelmassa olisi tarpeen esittää selkeämmin (kartalla) palveluvarustuksen tulevaisuuskuva. Mitä ja mihin aiotaan rakentaa lisää sekä toisaalta retkeilyinfra, johon kohdistuu käytöstä poistamisen paineita.</p>	<p>Vyöhykejako</p>	<p>Suunnitelmaan lisätään kartta toimenpiteisiin sisältyvästä retkeilyreitit (Ahmankierros) uudelleen linjaamisesta ja rakentamisesta myös pyöräilyyn soveltuvaksi.</p> <p>Yksityiskohtaisemmat palvelujen kehittämistä koskevat suunnitelmat tehdään 5 vuoden välein uusittavassa Syötteen alueen luontomatkailusuunnitelmassa.</p>	<p>Suunnitelmaan lisätty liite 4 b.</p>
<p>Luontomatkailun painopistealueiden ulkopuolelle sijoittuvan palveluvarustuksen tulevaisuudesta voisi olla tarve käydä jatkossa laajempaa keskustelua. Kysyntäperusteisuus on hyvä lähtökohta, mutta esimerkiksi syrjäalueiden autiotupaverkoston olemassa oloa voi perinteisen retkeilykulttuurin näkökulmasta pitää arvona sinänsä. Kansallispuistot luontomatkailun kärkikohteita voisivat olla lähtökohtaisesti priorisoituja alueita, joilla pyritään säilyttämään mahdollisimman hyvä palvelutaso kaikkien käyttäjäryhmien näkökulmasta. Maakunnallisen virkistysverkon kokonaisuuden kannalta on joka tapauksessa tärkeää, että verkosto ja sen palveluvarustus mahdollistaa tutustumisen myös erämaisiin alueisiin.</p>	<p>Vyöhykejako</p>	<p>Suunnitelman mukaisesti palvelurakenteiden kehittämistä tehdään kysynnän pohjalta. Tästä huolimatta myös erämaista retkeilyä tukevia rakenteita, kuten autiotupaverkosta, pidetään yllä suunnitelman tavoitteiden mukaisesti.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Kaiken kaikkiaan hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu asiantuntevasti ja se antaa hyvät puitteet Syötteen kansallispuiston hoidolle ja käytölle. Suunnitelma tukee hyvin sekä maakuntakaavoituksessa että maakunnallisissa kehittämissasiakirjoissa esitettyjä matkailun, virkistys- ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita.</p>	<p>Koko suunnitelma</p>		<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Posion kunta</p>			
<p>Posion kunta suhtautuu myönteisesti suunnitelmaan ja haluaa esittää että otetaan huomioon alueen saavutettavuus Posion kunnan alueelta. Suurin osa Posion kunnan alueella on suunnittelualueen vyöhykejaossa merkitty syrjävyöhykkeeksi, jossa on kaksi autiotupaa/tulisteluapaikkaa. Syötteen kansallispuisto on kokonaisuutena mahdollisuus ajatellen virkistyskäyttöä ja luontomatkailua Posion suunnasta, jolloin puiston reittejä ja opastusta tulisi kehittää palvelemaan monipuolisesti myös Posion kunnan alueen asukkaita ja mökkiläisiä. Syötteen kansallispuisto ei sijaitse pitkän etäisyyden päässä Posiolta ja sinne on hyvät tieyhteydet Posiolta. Opasteviitoi-</p>	<p>Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet</p>	<p>Suunnitelman mukaisesti alueen palveluja ja opastusta kehitetään kysyntälähtöisesti. Suunnitelman tavoitteena on kuitenkin tukea myös alueen erämaista retkeilyä pitämällä yllä mm. kattavaa autiotupaverkosta ja erämaista retkeilyä tukevia reittejä, joita sijaitsee huomattavassa määrin myös suunnittelualueen syrjävyöhykkeellä.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>

<p>tukseen alueelle Posion suunnasta tulee kiinnittää huomiota. Posiolta lähtee Livojärveltä Livojoki, joka laskee lijokeen Pudasjärvellä, jossa on 125 km melottavaa. Tämän melontareitin palveluihin ja saavutettavuuteen Posion kunnan alueelta tulee kiinnittää huomiota hoito- ja käyttösuunnitelmassa.</p>			
<p>Paikalliset asukkaat: Erämaa-alueet ja niiden vesistöt ja niiden merkitys ovat edelleen hyvin tärkeä kanta-asukkaiden ja heidän perillistensä virkistys-, kalastus- ja metsästysalueena. Myös muut Posion pitäjän asukkaat ovat kulkeneet ja nauttineet alueen luonnonantimista lisääntyvissä määrin. Alueen retkeilijät ja erästäjät ovat myös vaalineet alueen koskemattomuutta ja sen aarniluontoa noudattamalla kestäväää luonnon hyödyntämistä ja liikkumista alueella.</p> <p>Mökkiläiset: Posio on perinteinen ja tunnettu mökkiläispitäjä ja vapaa-ajan asukkaita Posion järwiseuduilla runsaasti. Vapaa-ajan asukkaat ovat myös ottaneet omakseen läheisen erämaa-alueen ja kulkeneet retkeilemässä ja virkistytymässä sen upeissa maisemissa.</p> <p>Posion matkailu: Posio on muista Lapin kunnista poiketen ollut etupäässä vain kesämatkailupitäjä, joka tarjoaa kotimaisille matkailijoille ja vapaa-ajan asukkaille ainutlaatuisen, vesistörikkaan ja puhtaan erämaaluonnon. Juuri niitä ominaisuuksia, jotka ovat tehneet Posiosta merkittävän mökkipitäjän. Mökkiläisten arvostama pitäjä ja sen puhdas luonto ja kiinnostavat luontokohteet, kuten lukuisat vesistöt, Korouoman kanjoni ja Riisitunturin kansallispuisto sekä Syötteen kansallispuisto, ovat herättäneet kiinnostusta etupäässä luontomatkailijoiden piirissä. Matkailuelinkeinon suomat mahdollisuudet Lapin ja Ruka-Kuusamon matkailun kansainvälistymisen myötä ovat lisänneet kysyntää myös Posion tarjoamien luontokohteiden vuoksi. Posion kunta onkin panostanut pitkäjänteisesti matkailuelinkeinon kehittämiseksi lanseeraamalla Posio – Lapin Taikamaa -brändin, joka perustuu Posion ainutlaatuisen luontoon ja luontoarvoihin, joilla Posio haluaa erottautua muista Lapin ja Kuusamon massaturismikohteista. Posion matkailustrategia panostaa entistä enemmän kansainvälisille markkinoille, joilla arktisten alueiden luonto, selkeät vuodenaajat, revontuli-ilmiöt, puhtaat vedet ja maailman puhtain ilma tulevat olemaan vetovoimatekijöitä, joita muissa matkailukohteissa Euroopassa ei ole.</p>	<p>Koko suunnitelma</p>		<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Posion riistanhoitoyhdistys</p>			
<p>Posion riistanhoitoyhdistys kannattaa suunnitelmassa metsästystä käsittelevää osiota, missä metsästys säilyy nykyisessä laajuudessa puiston alueella. On toiminut hyvin, ei ole tullut yhdistykselle valituksia.</p>	<p>Erätalouden toimenpiteet</p>		<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>

Pudasjärven kaupunki			
Kaupunginjohtajan esitys: Kaupunginhallitus päättää lausuntonaan, että sillä ei ole huomautettavaa hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta. Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.	Koko suunnitelma		Ei muutoksia suunnitelmaan.
Pudasjärven riistanhoitoyhdistys			
Luonnos ei sinällään esitä muutoksia metsästyksen osalta, joten siltä osin ei asiassa voida lausua mitään. Riistanhoitoyhdistys haluaa kuitenkin tuoda esille epäkohtana kokemansa seikan. Ns. Lomaojan eteläpuolisen täyden kieltoalueen osalta asetusta tulisi muuttaa siten, että hirvenmetsästyksessä sallittaisiin ainakin niillä puiston osilla, missä ei ole retkeilyreittejä (viitataan kirjalliseen kysymykseen eduskunnalle 1247/2001). Perustelut: Kyseinen täydellisen metsästyksen kieltoalue häiritsee huomattavasti alueen hirvikannan säätelyä metsästyksen avulla. Alue muodostaa huomattavan suuren rauhoitusalueen sinällään ja häiritsee myös sen reuna-alueiden hirvenmetsästystä huomattavassa määrin. Hirvenmetsästys tapahtuu nykyisin pääosin pysäyttävillä hirvikoirilla ja toistuvasti hirvet hakeutuvat turvaan em. kieltoalueelle myös muualta käynnistyneessä metsästyksessä. Kyseessä on johdettu ja tarkoin säännelty metsästys, eikä se nähdäkseen vaarantaisi puiston perustamisen tarkoitusta.	Erätalouden toimenpiteet	Suunnitelma toteuttaa kansallispuiston säädöksiä, joissa puiston metsästyskieltoalue on määriteltä.	Ei muutoksia suunnitelmaan.
Taivalkosken kunta ja Taivalkosken ympäristöviranomaisen			
Kunnansihteeri on rakennustarkastajan pyynnöstä lähettänyt lausuntopyyntön myös Kuusamon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka on myös Taivalkosken kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, ja pyytänyt antamaan ko. hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta myös ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon ja toimittamaan sen Metsähallitukselle. Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus toteaa, rakennustarkastajan esitykseen yhtyen, että Taivalkosken kunnalla ei ole huomautettavaa Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta. Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan esityksen.	Koko suunnitelma		Ei muutoksia suunnitelmaan.
Taivalkosken kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että luonnoksen sisältö ei anna aihetta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnolle.	Koko suunnitelma		Ei muutoksia suunnitelmaan.

LÄHTEET				
Viittaus	Tekijä(t)	Julkaisun nimi	Julkaisutiedot	Julkaisuvuosi
1	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjoispohjalaiset tekevät tulevaisuutensa. Pohjois-Pohjanmaa - Nuorten maakunta, Maakuntasuunnitelma 2040, Maakuntaohjelma 2014-2017	Julkaisu A:56, Pohjois-Pohjanmaan liitto	2014
2	Pudasjärven kaupunki	Syötteen matkailun kehittämissuunnitelma 2011-2023 Päivitys, heinäkuu 2014		2014
3	Pudasjärven kaupunki	Syötteen matkailun kehittämissuunnitelma 2011-2023		2011
4	Kontiokari, H., Lehtonen, H., Louhisalmi, K., Kaukonen, M., Turunen, T., Siira, J., Taskila, J. & Moilanen, E.	Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelman välitarkastus, kausi 2011-2016	Metsähallituksen metsätalouden julkaisuja 66, Oulu. 74 s.	2011
5	Louhisalmi, K., Kaukonen, M., Lehtonen, H., Parikka, M., Karjalainen, J., Siira, J., Kempainen, M., Keränen, M. & Virnes, P.	Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelma, kausi 2007-2016	Metsähallituksen metsätalouden julkaisuja 59, Vantaa. 116 s.	2007
6	Pudasjärven kaupunki	Syötteen yleiskaava		2009
7	Pudasjärven kaupunki	Iso-Syötteen asemakaava		2001
8	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava	Kaavaselostus, Julkaisu A:38, Kalevaprint Oy 2007.	2007
9	Lapin liitto	Itä-Lapin maakuntakaava		2004
10	Virkkunen, V.	Syötteen luontomatkailusuunnitelma 2011	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 93. 59 s.	2011
11	Nieminen, I.	Syötteen kulttuuriperinnön tuotteistamissuunnitelma 2011	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 118. 47 s.	2012
12	Simonen, V.	Asiakasseurantasuunnitelma 2007-2017, Syötteen puistoalue	Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut, julkaisematon suunnitelma	2007
13	Turunen, T.	Syötteen alueen luontomatkailun ympäristövaikutusten seurantasuunnitelma	Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut, julkaisematon suunnitelma	2006
14	Lehtelä, M. & Turunen, T.	Syötteen kansallispuiston palojatkumosuunnitelma	Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut, julkaisematon suunnitelma	2006
15	Metsähallitus	Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 2. 61 s.	2006

16	Aarnio, J.	Syötteen alueen luontomatkailusuunnitelma	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B, No 61. Oy Edita Ab, Helsinki. 49 s.	2001
17	Viikinen, A.	Syöte Life-alueen virkistyskäytön suunnitelma	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon suunnitelma	2001
18	Viikinen, A.	Syöte Life-alueen opastussuunnitelma	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon suunnitelma	2001
19	Väyrynen, T.	Syöte Life-alueen jätehuoltosuunnitelma	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon suunnitelma	2001
20	Lehtelä, M. & Aarnio, J	Syöte Life-projektialueen kulttuuribiotooppien kunnostussuunnitelma	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon suunnitelma	2001
21	Lehtonen, H.	Syöte Life –projektialueen kulotussuunnitelma	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon suunnitelma	2001
22	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan matkailuelinkeinon kehittämisstrategia 2020	Pohjois-Pohjanmaan liitto. Julkaisu A:57.	2015
23	Lehtonen, H. (toim.)	Luontoa ja historiaa Syötteen alueelta – Syöte Life-projektin perusselvitykset	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, Oulu. 146 s.	2001
24	Hjort, J.	Syötteen geomorfologinen kartoitus	Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, pro gradu-tutkielma. 129 s.	2001
25	Martikainen, P. & Rassi, P.	Syötteen kansallispuiston kovakuoriaislajiston perusselvitys	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon raportti.	2000
26	Mutanen, M.	Rytivaaran kruununmetsätorpan niityn ja suoniittyjen perhosselvitys	Oulun yliopisto, Oulu.	2000
27	Hurme, E.	Ecological knowledge towards sustainable forest management: Habitat requirements of the Siberian flying squirrel in Finland.	Oulun yliopisto, Väitöskirja	2008
28	Annapalo, R.	Syöte Life-alueen luonto- ja kulttuuribiotooppiselvitys	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon raportti	2000
29	Rajasärkkä, A.	Syötteen seudun maalinnuston linjalaskennat	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon raportti	2001
30	Lehtonen, H., Herva, H. & Timonen, M.	Syöte Life-projektin metsäpalohistoriaselvitys	Metsähallitus, Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut, julkaisematon raportti	2001
31	Miettinen, J.	Capercaillie (Tetrao urogallus L.) habitats in managed Finnish forests – the current status, threats and possibilities.	Dissertationes Forestales 90. Väitöskirja.	2009

32	Sirkiä, S.	Effects of large-scale human land use on Capercaillie (Tetrao urogallus L.) populations in Finland. Faculty of Biological and Environmental Sciences. University of Helsinki. Väitöskirja.	Faculty of Biological and Environmental Sciences. University of Helsinki. Väitöskirja.	2010
33	Okkonen, J.	Arkeologiset tutkimukset Syöte Life-alueella syksyllä 2002	Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio.	2002
34	Aarnio, J.	Maankäytön historiaa Syöte Life-alueella	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 133. 73 s.	2001
35	Rämet, J., Törn, A., Tolvanen, A. & Siikamäki, P.	Luonnonsuojelu ja luontomatkailu paikallisväestön silmin - kyselytutkimus Kuusamossa ja Syötteen alueella	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 151. 48 s.	2005
36	Pietilä, M, Saarinen, J., Virkkunen, V. & Kesälä, M.	Tourism and Nature Conservation in Koillismaa Region, Northern Finland	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 207. 56 s.	2014
37	Erkkonen, J.	Evon ja Syötteen alueiden kävijät 1998	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 115. 54 s.	2000
38	Muikku, M.	Syötteen kävijätutkimus 2005	Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut, julkaisematon raportti	2005
39	Sarajärvi, K.	Syötteen kävijätutkimus 2010	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 151. 55 s.	2011
40	Airaksinen, S. & Kuusiniva, M.	Syötteen luontokeskuksen asiakastutkimus 2008-2009	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 145. 39 s.	2010
41	Sarajärvi, K. & Virkkunen, V.	Syötteen yritystutkimus 2010	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 152. 47 s.	2011
42	Ilmonen, J., Paasivirta, L. & Salmela, J.	Pienvesien ja soiden hyönteisselvitys Syötteen kansallispuiston Latva-Korte-Kärppävaaran alueella vuonna 2002	Julkaisematon raportti	
43	Rassi, P.	Yhteenveto Syötteen metsäpaloennallistamisalueen kova-kuoriaispyynnistä vuonna 2002	Julkaisematon raportti	
44	Veteläinen, T.	Syötteen kansallispuiston kävijätutkimus 2015	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 221. 74 s.	2016
45	Torppa, K.	Syötteen luontokeskuksen asiakastutkimus 2013-2014	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 220. 62 s.	2016
45	Future Foundation	Future Traveller Tribes 2030; Understanding tomorrow's traveller	Verkkojulkaisu, Amadeus. 69 s.	2015
46	Puhakka, R.	Matkailukysynnän trendit vuoteen 2030 mennessä	Verkkojulkaisu. Lahden ammattikorkeakoulu. 32 s.	2011

47	Aarnio, J.	Syötteen alueen maankäytön historia	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisu. Sarja A 133. 74 s.	2001
48	Lapin liitto	Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava, ehdotus	Kaavaselostus 28.11.2016	2016
49	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistaminen, 1. vaihemaakuntakaava	Kaavaselostus 23.11.2015	2015
50	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistaminen, 2. vaihemaakuntakaavan ehdotus	Kaavaselostus 11.4.2016	2016
51	Valtioneuvosto	Valtioneuvoston päätös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta	Päätös 13.11.2008	2008

LIITTEET

Liite 1. Kuva 1: suunnittelualueen sijainti ja maankäyttö

Liite 2. Kuvat 2a–2d: Natura-luontotyytit

Liite 3. Kuvat 3a–3d: Natura-luontotyyppien edustavuus

Liite 4. Kuvat 4a–4c: suunnittelualueen retkeilyrakenteet ja reitit

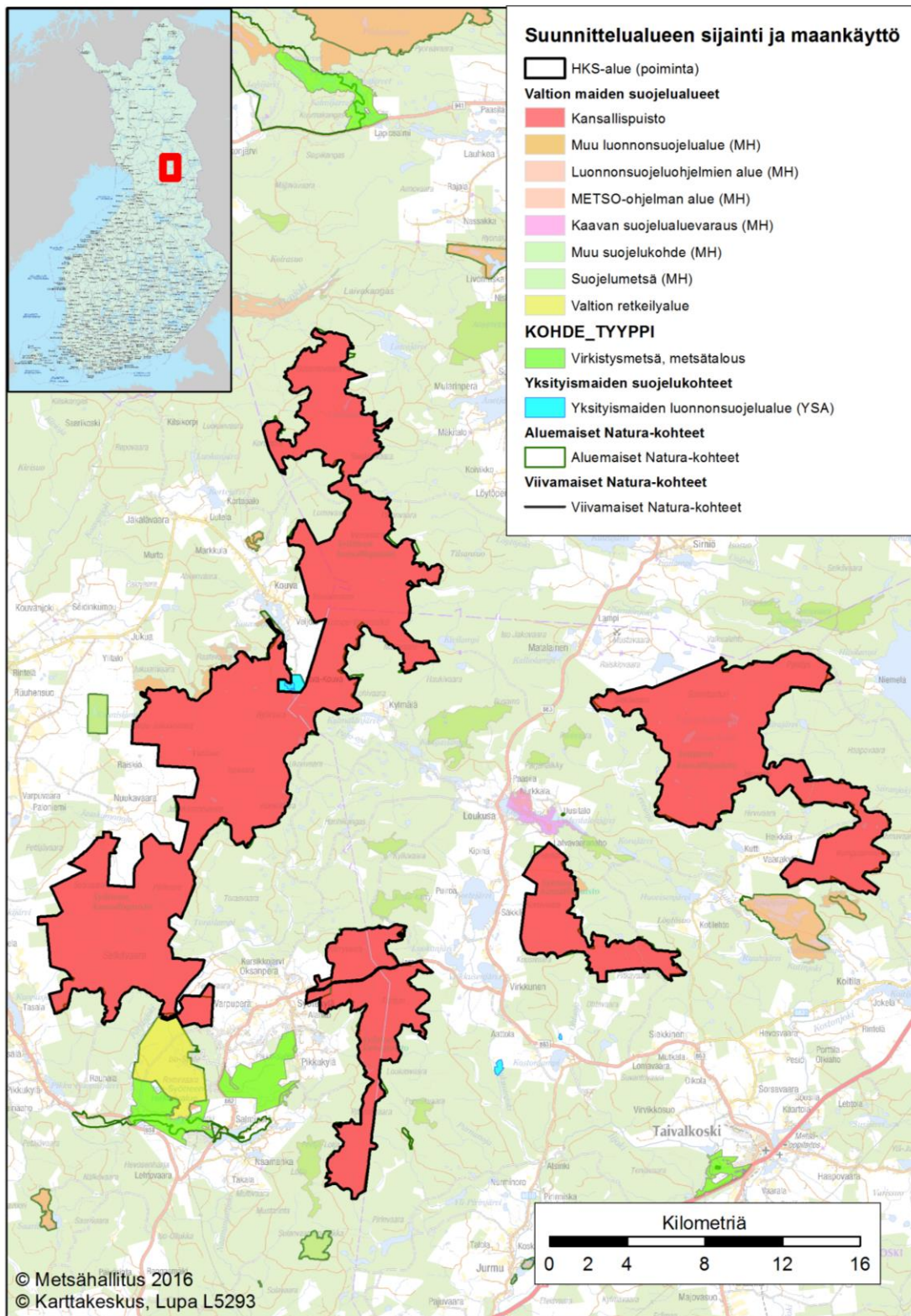
Liite 5. Kuva 5: suunnittelualueen vyöhykejako

Liite 6. Suunnittelualueen lajisto

Liite 7. Karttaotteet maakuntakaavoista

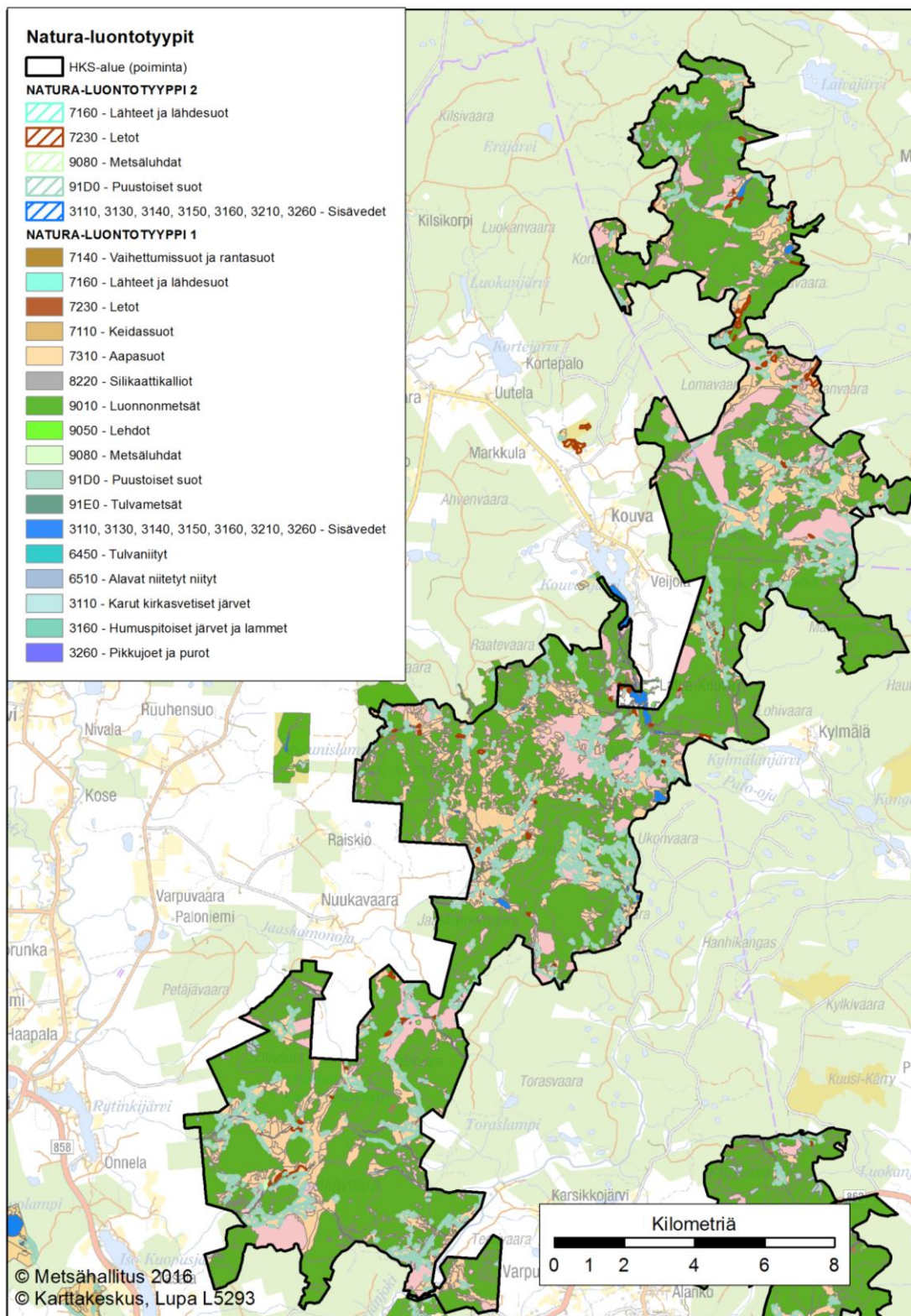
Liite 8. Ympäristöministeriön vahvistuskirje

Liite 1 Suunnittelualueen sijainti ja maankäyttö

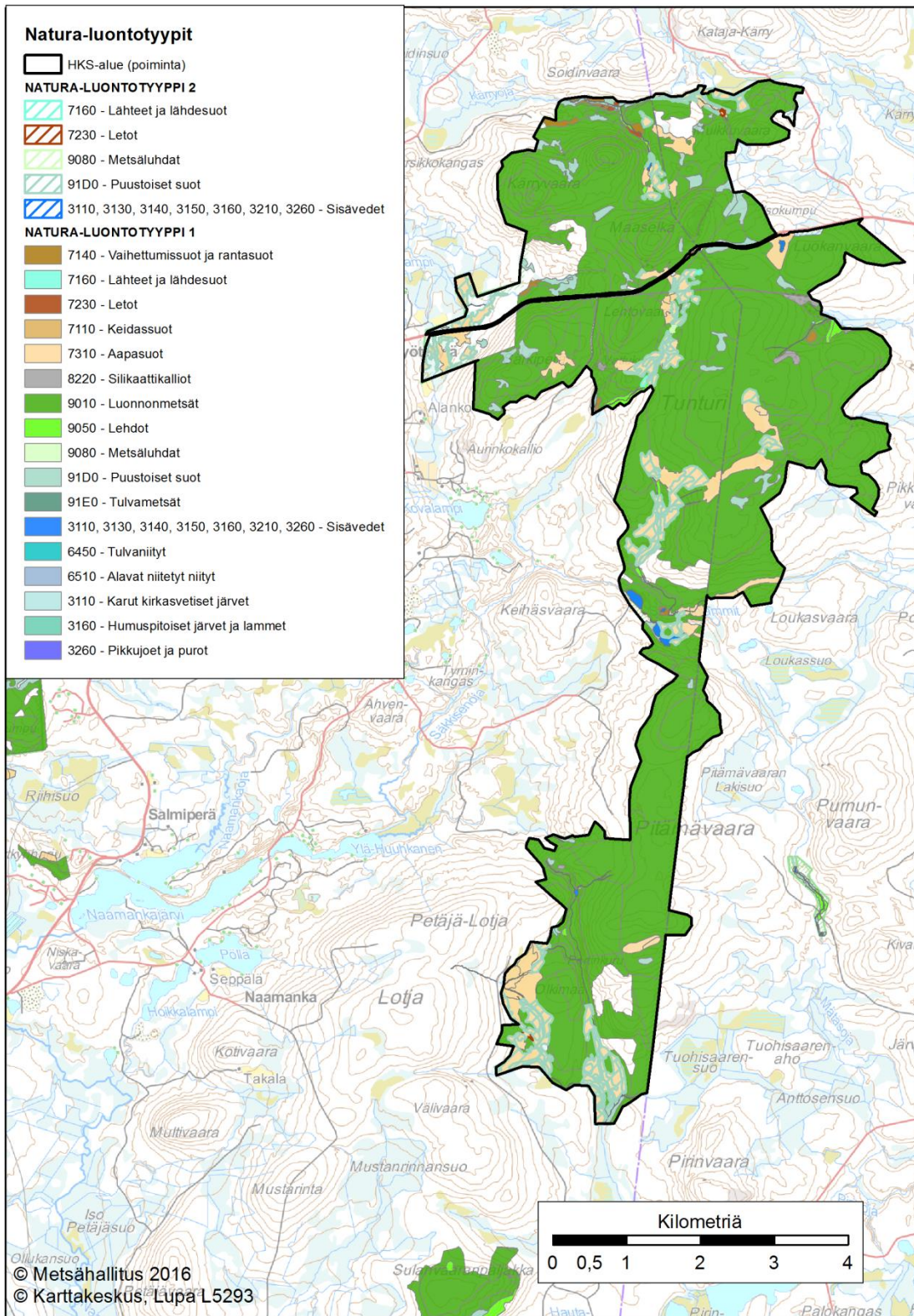

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti ja maankäyttö.

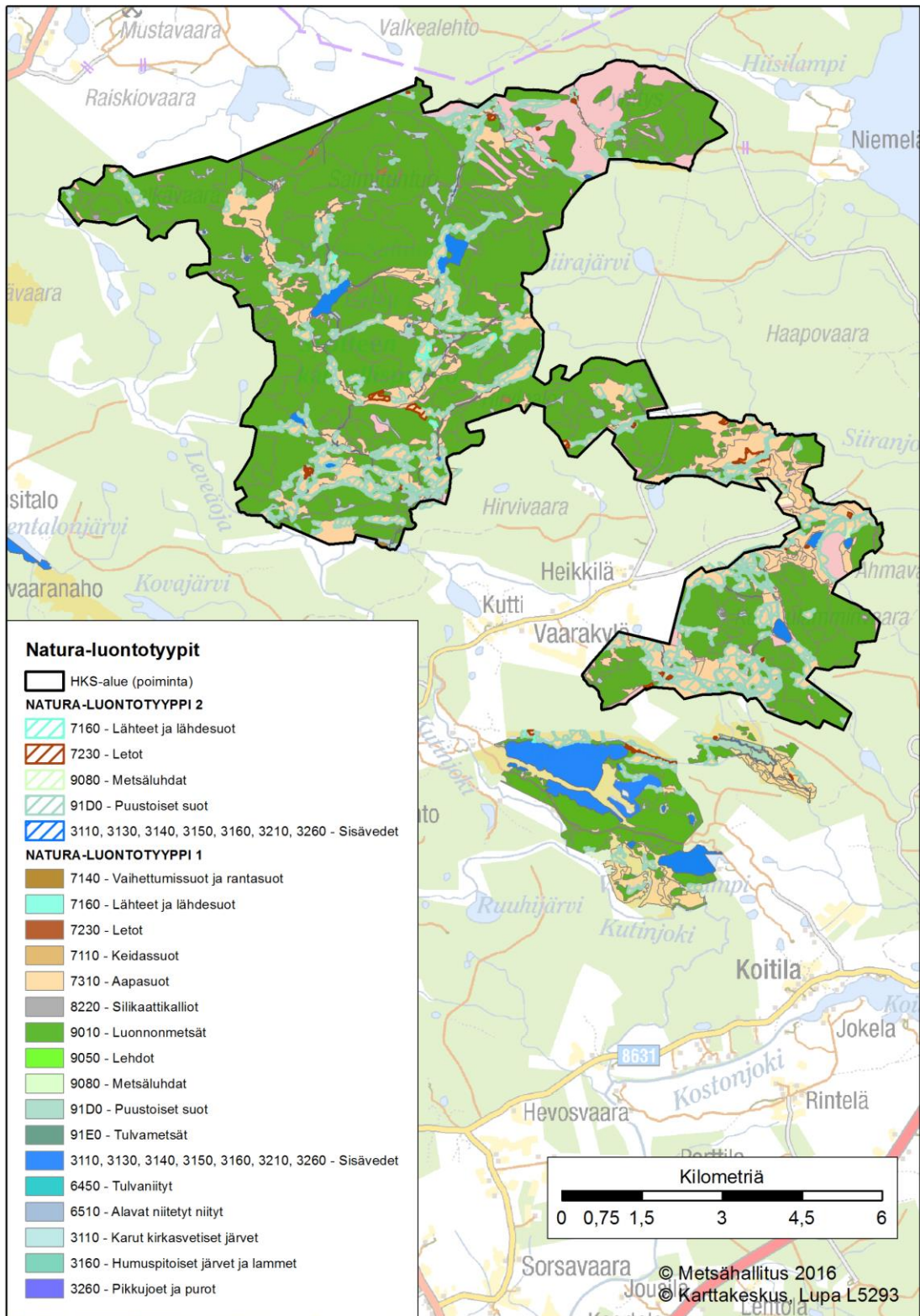
Liite 2 Natura-luontotyytit (kuvat 2a–2d)

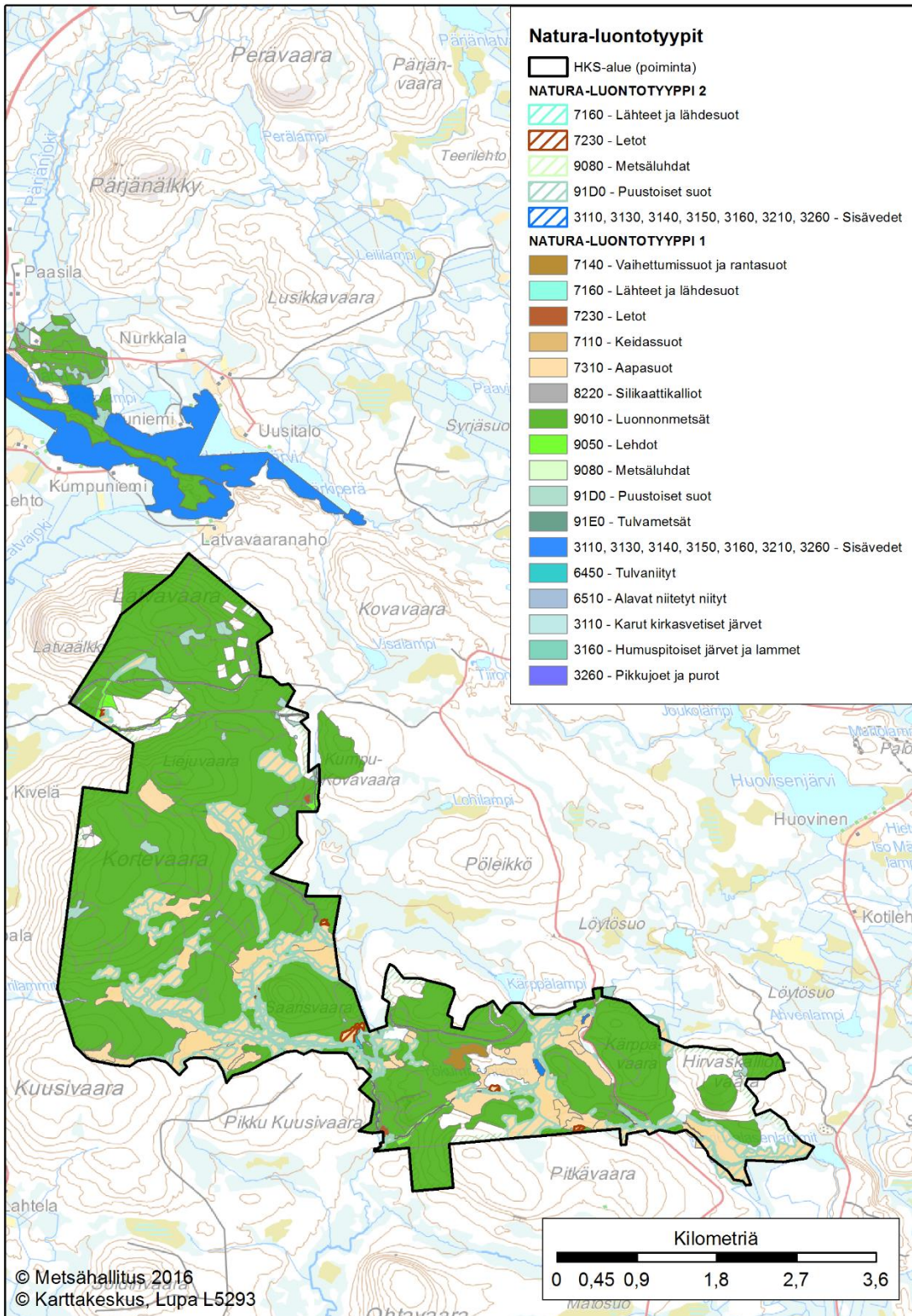
Kuva 2 a. Suunnittelualan Natura-luontotyytit (Syöteen osa-alue).

Kuva 2 b. Suunnittelualueen Natura-luontotyytit (Maaselän osa-alue).

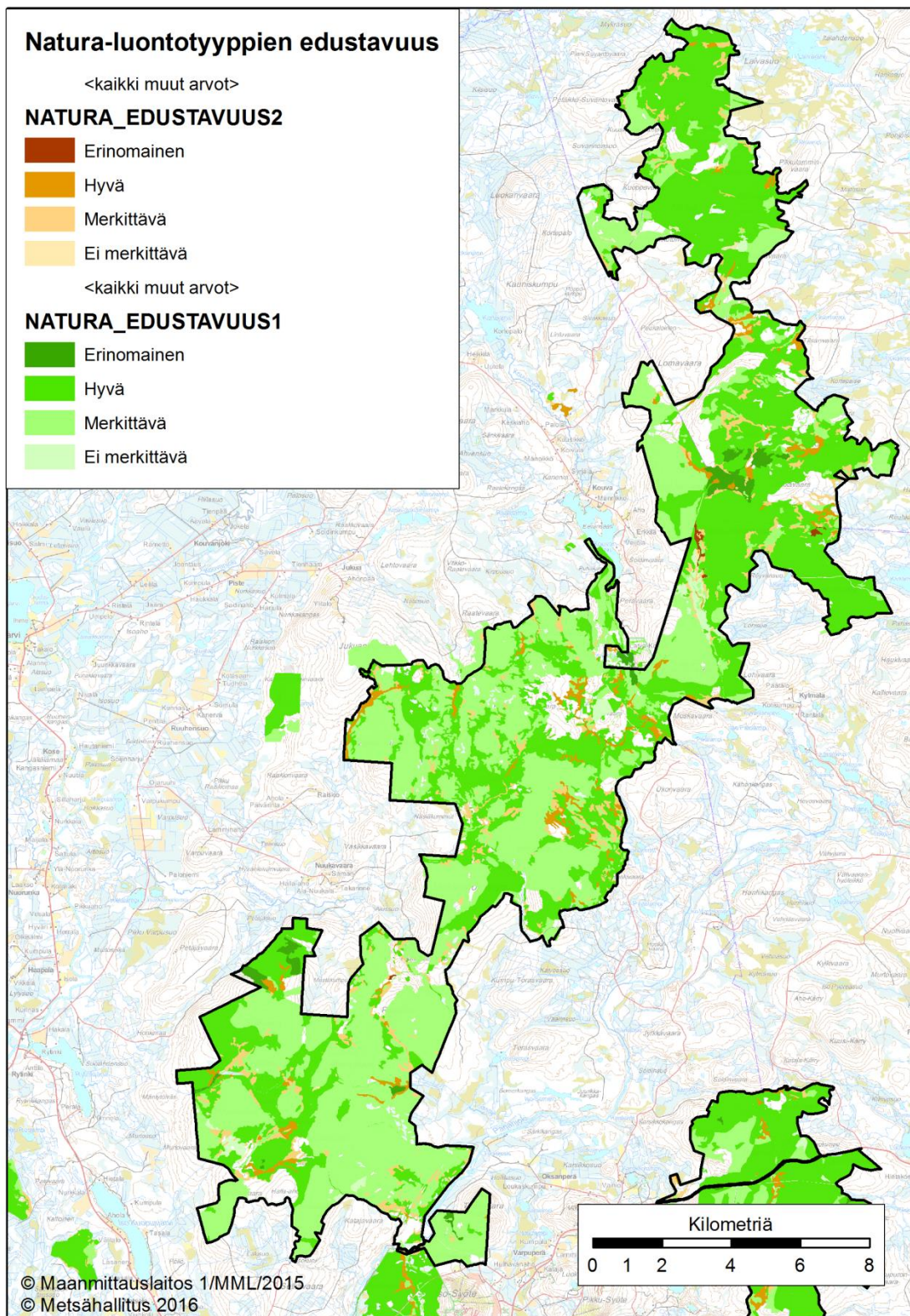

Kuva 2 c. Suunnittelualan Natura-luontotyytit (Salmitunturin osa-alue).

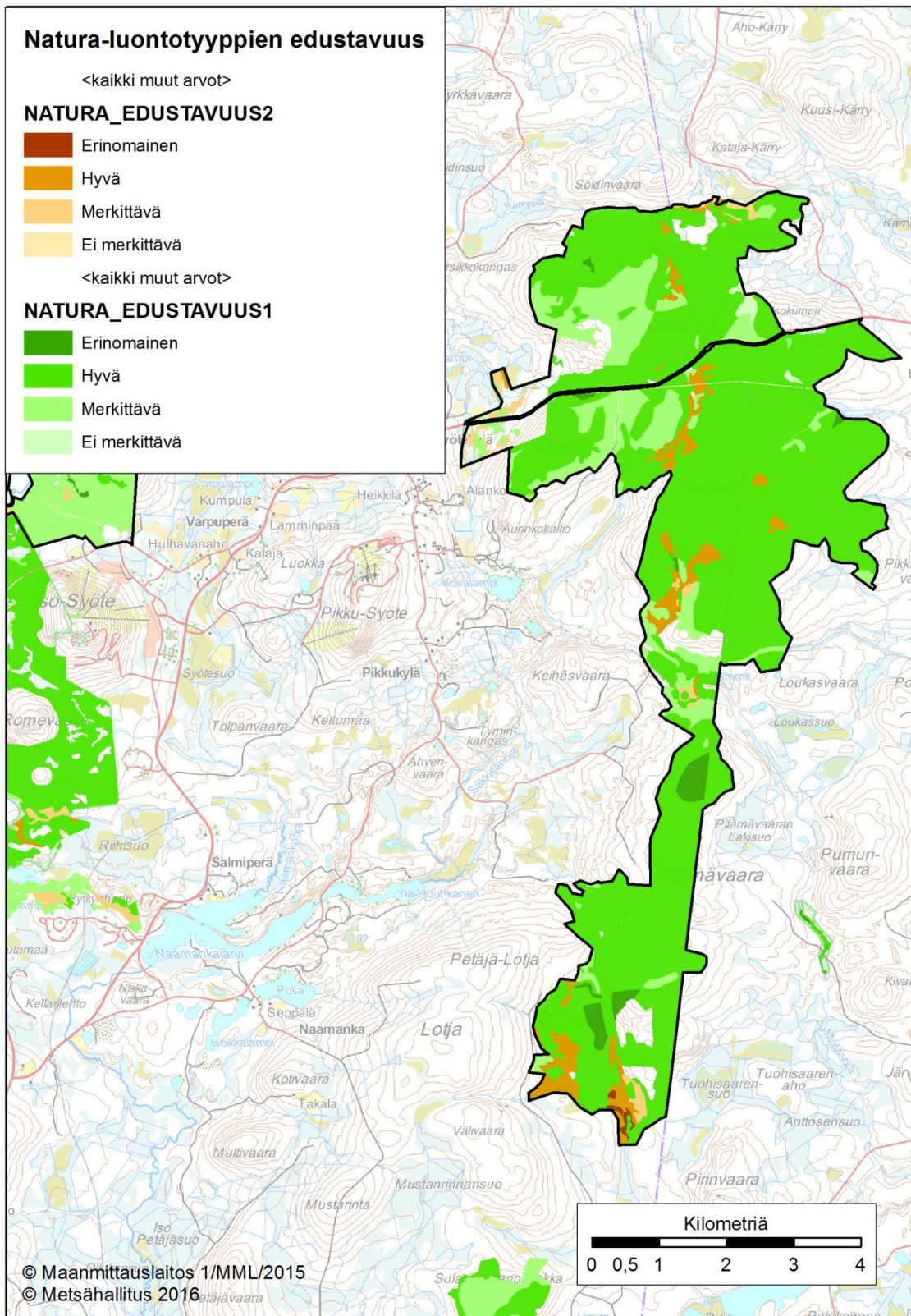

Kuva 2 d. Suunnittelualan Natura-luontotyytit (Latva-Korte-Kärppävaaran osa-alue).

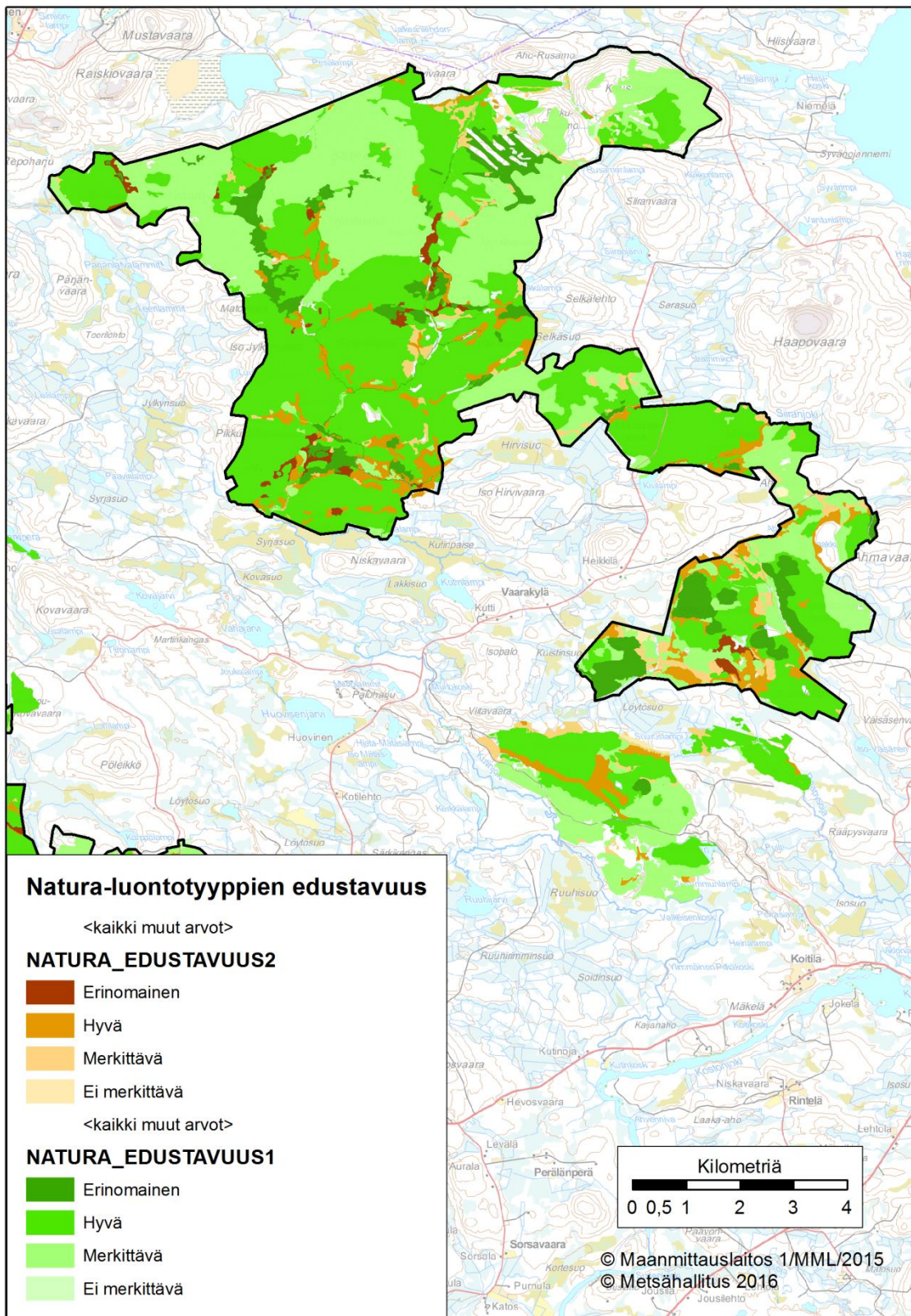
Liite 3 Natura-luontotyyppien edustavuus (kuvat 3a–3d)

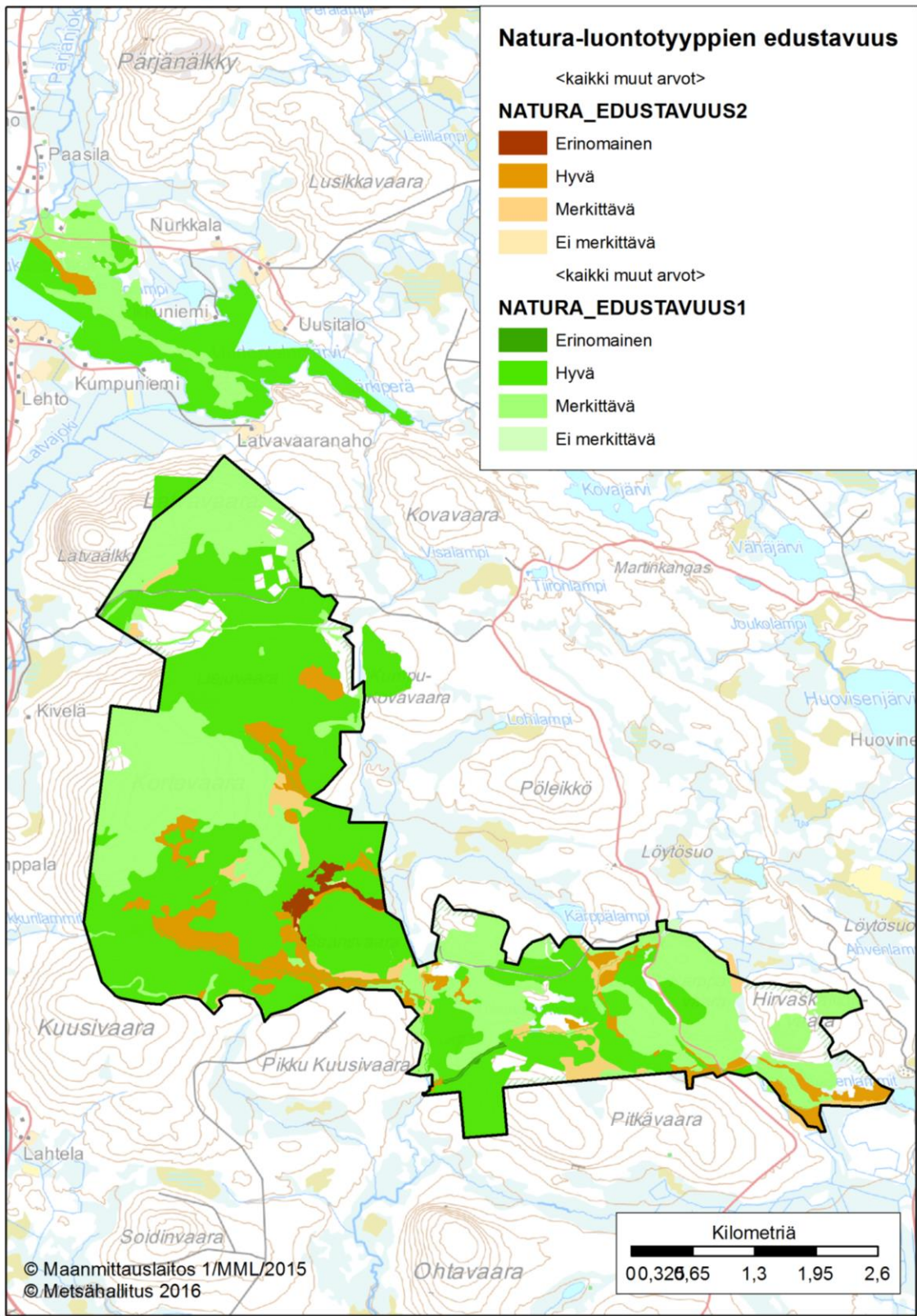
Kuva 3 a. Natura-luontotyyppien edustavuus (Syötteen osa-alue).

Kuva 3 b. Natura-luontotyyppien edustavuus (Maaselän osa-alue).

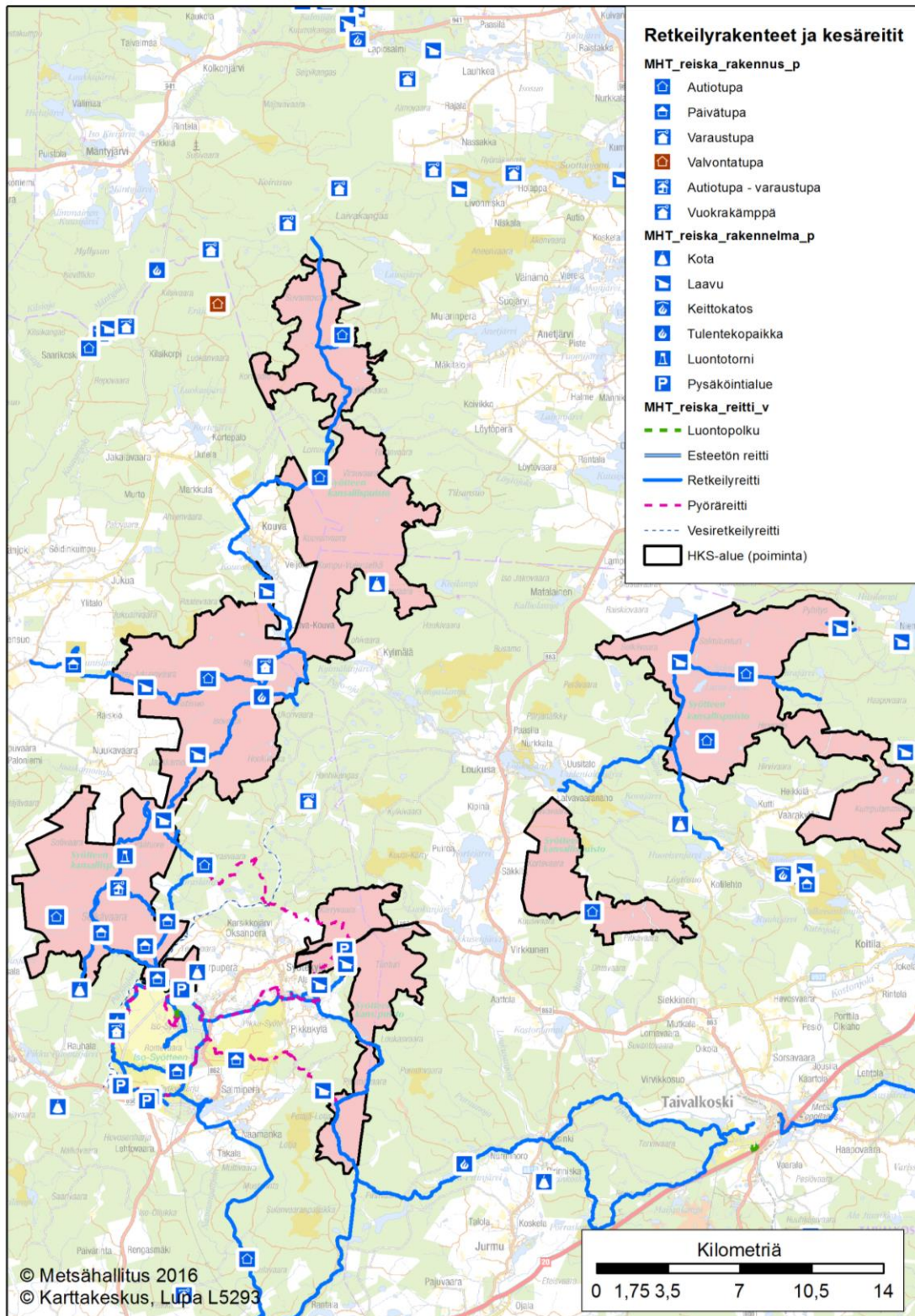

Kuva 3 c. Natura-luontotyyppien edustavuus (Salmitunturin osa-alue).

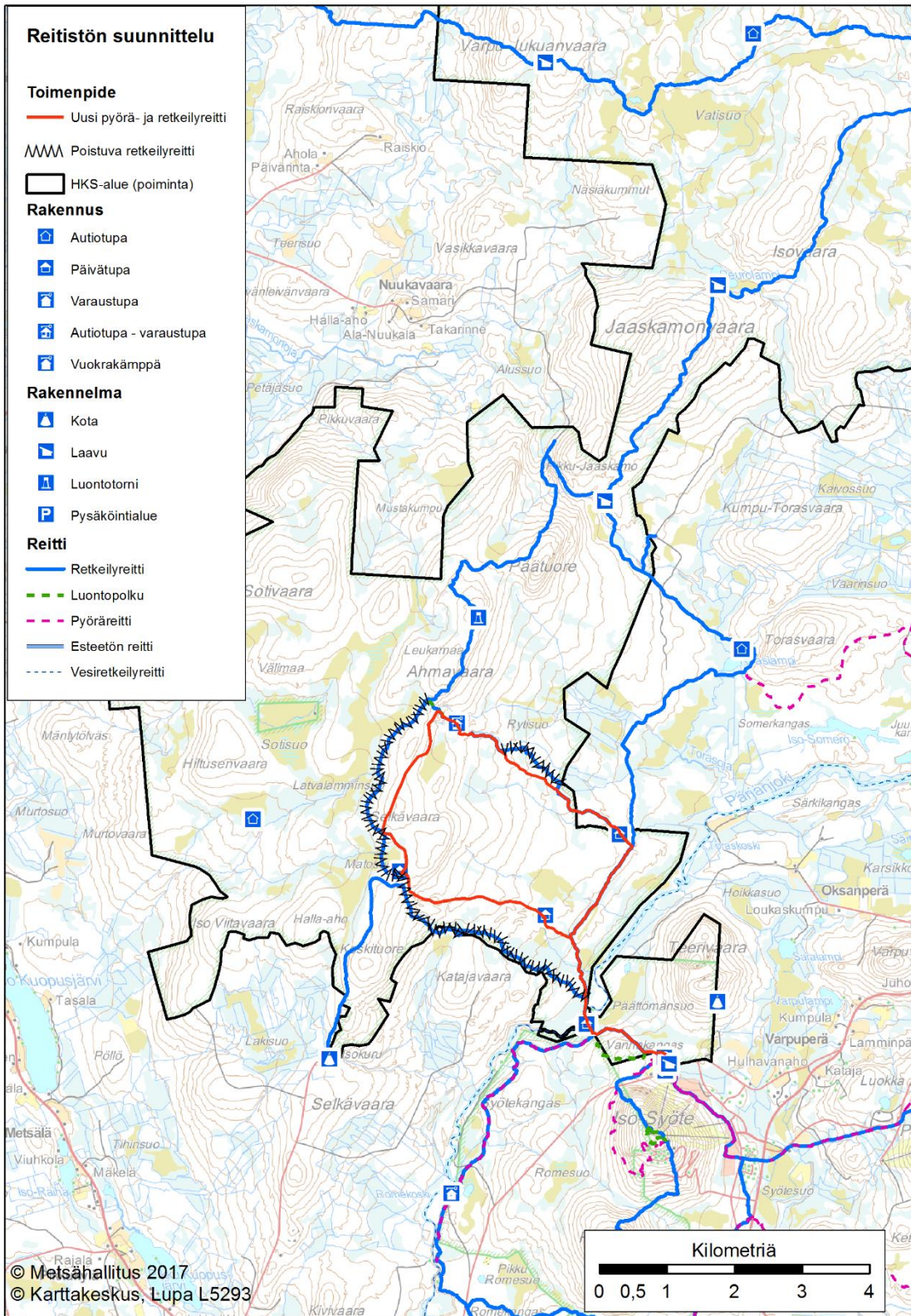

Kuva 3 d. Natura-luontotyyppien edustavuus (Latva-Korte-Kärppävaaran osa-alue).

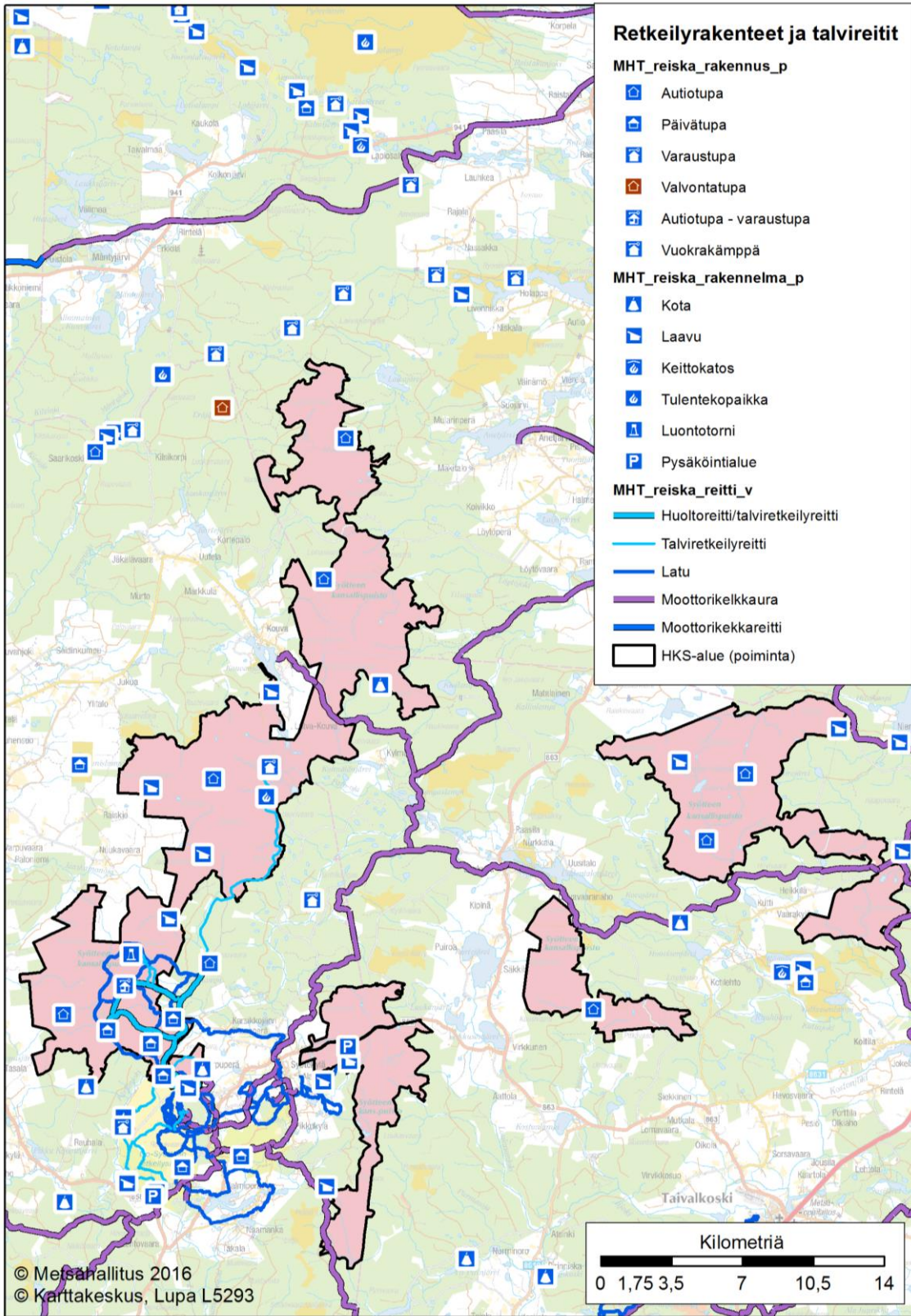
Liite 4 Suunnittelualueen retkeilyrakenteet ja reitit (kuvat 4a–4c)

Kuva 4 a. Suunnittelualueen retkeilyrakenteet ja kesäreitit.

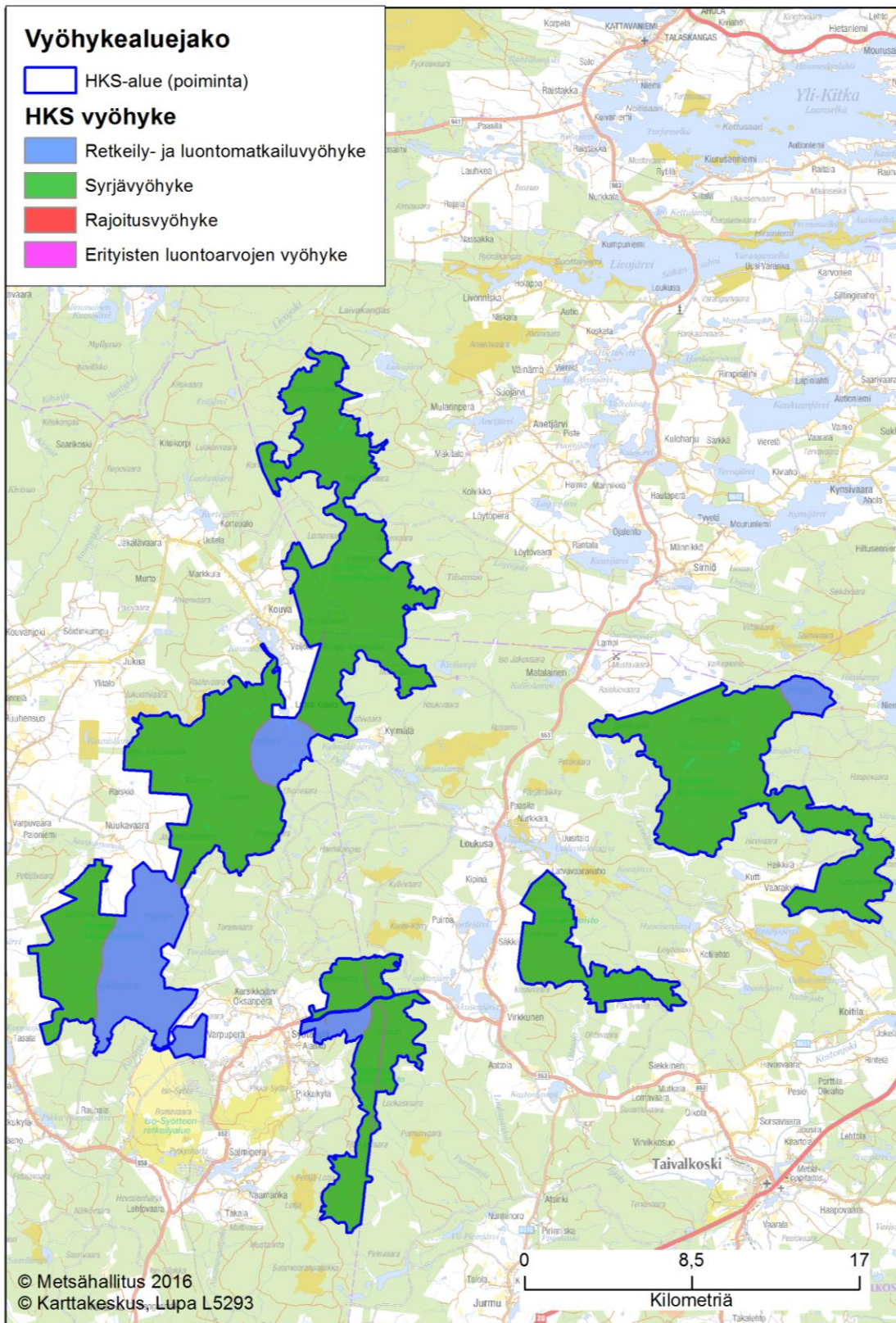

Kuva 4 b. Suunniteltu Ahmankierroksen retkeilyreitit uusi linjaus ja kunnostaminen myös pyöräilyyn soveltuvaksi.

Kuva 4 c. Suunnittelualueen retkeilyrakenteet ja talvireitit.

Liite 5 Suunnittelualueen vyöhykejako

Kuva 5. Suunnittelualueen vyöhykealuejako.

Liite 6 Suunnittelualan lajisto

Eliöryhmä	Lajinimi	Direktiivi	Ls-laki	Uhanal. luokka	Suojelutaso ja kehityssuunta Suomessa	Vieraslaji	Suojaus	Tyyppi	Minimi	Maksimi	Yksikkö	Hav. paikk. määrä	Tiedon laatu	Kannan suhteell. osuus (Populaatio)	Suojelu(aste)	Yleisarvointi	Keskeinen suojeluperuste/arvio	Suojelutavoite	Toimenpidetarve	Arvioijat	Arviointi-ajankohta
Linnut	helmipöllö <i>Aegolius funereus</i>	Li I	-	NT				p					P	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	kapustarinta <i>Pluvialis apricaria</i>	Li I	-	LC				r	32	45	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	kurki <i>Grus grus</i>	Li I	-	LC				r	19	27	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	liro <i>Tringa glareola</i>	Li I	-	NT				r	300	450	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	metso <i>Tetrao urogallus</i>	Li I	-	LC				p	180	370	p		M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	palokärki <i>Dryocopus martius</i>	Li I	-	LC				p	22	30	p		M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	pohjantikka <i>Picoides tridactylus</i>	Li I	-	LC				p	330	490	p		M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	pyy <i>Bonasa bonasia</i>	Li I	-	LC				p	350	560	p		M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	mustaviklo <i>Tringa erythropus</i>	Li m	-	NT				r	7	10	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	mustalintu <i>Melanitta nigra</i>	Li m	-	LC				c					P	C	B	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	uivelo <i>Mergus albellus</i>	Li I	-	LC				c					P	C	B	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	kuukkeli <i>Perisoreus infaustus</i>		-	NT				p	170	280	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	sinipyrstö <i>Tarsiger cyanurus</i>	Li m	U	NT				p	85	130	p		M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	mehiläishaukka <i>Pernis apivorus</i>	Li I	U	EN				r	10	14	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016

Linnut	hiirihaukka <i>Buteo buteo</i>	Li m	U	VU				r	4	6	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	tuulihaukka <i>Falco tinnunculus</i>	Li m	-	LC				r	1	2	p		M	C	B	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	ampuhaukka <i>Falco columbarius</i>	Li l	-	LC				r	4	6	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	riekko <i>Lagopus lagopus</i>		-	VU				p	70	130	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	teeri <i>Tetrao tetrix</i>	Li l	-	LC				p	160	230	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	jänkäkurppa <i>Lymnocyptes minimus</i>	Li m	-	LC				r	6	12	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	taivaanvuohi <i>Gallinago gallinago</i>		-	VU				r	100	140	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	kuovi <i>Numenius arquata</i>		-	NT				r	1	2	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	hiiripöllö <i>Surnia ulula</i>	Li l	-	LC				p	6	10	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	tervapääsäsky <i>Apus apus</i>		-	VU				r	9	13	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	haarapääsäsky <i>Hirundo rustica</i>		-	NT				r	3	4	p		M	C	B	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	niittykirvinen <i>Anthus pratensis</i>		-	NT				r	160	240	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	keltävästäräkki <i>Motacilla flava</i>	Li m	U	NT				r	360	600	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	idänuunilintu <i>Phylloscopus trochiloides</i>	Li m	-	LC				r	13	20	p		M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	tiltalti <i>Phylloscopus collybita</i>		-	LC				r	8	11	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	pikkusieppo <i>Ficedula parva</i>	Li l	-	LC				r	12	17	p		M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	hömötiainen <i>Parus montanus</i>		-	VU				p	150	240	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	lapintiainen <i>Parus cinctus</i>		-	LC				p	10	17	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	töyhtötiainen <i>Parus cristatus</i>		-	VU				p	20	34	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	järripeippo <i>Fringilla montifringilla</i>		-	LC				r	2100	3100	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	punavarpunen <i>Carpodacus erythrinus</i>		-	NT				r	26	39	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	taviokuurna <i>Pinicola enucleator</i>		-	LC				r	190	320	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	punatulkku <i>Pyrrhula pyrrhula</i>		-	VU				p	270	410	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	pohjansirkku <i>Emberiza rustica</i>	Li m	U	NT				r	75	130	p		M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Linnut	pikkusirkku <i>Emberiza pusilla</i>		-	LC				r	6	9	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016

Linnut	pajusirkku <i>Emberiza schoeniclus</i>		-	VU				r	20	30	p		M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	lettokehräsammal <i>Moerckia hibernica</i>		E	VU				p				1	G	C	A	B	2	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	etelänuurresammal <i>Zygodon conoideus</i>		E	EN				p				5	G	C	A	B	2	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	koskikorvasammal <i>Jungermania obovata</i>		-	NT				p				5	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	pohjanhuurresammal <i>Palustriella decipiens</i>		-	NT				p				6	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	pohjanvaskisammal <i>Pseudoleskeella papillosa</i>		-	NT				p				4	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	siloruutusammal <i>Conocephalum conicum</i>		E	EN				p				1	G	C	A	B	2	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	sirppihuurresammal <i>Palustriella falcata</i>		-	NT				p				3	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	kaltiokinnassammal <i>Scapania uliginosa</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	hetekinnassammal <i>Scapania paludosa</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	vakoruutusammal <i>Conocephalum salebrosum</i>		U	VU				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	ryytisammal <i>Geocalyx graveolens</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	kantokorvasammal <i>Jungermania leiantha</i>		-	NT				p				1	P	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	lettokehräsammal <i>Moerckia hibernica</i>		E	VU				p				1	G	C	A	C	2	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	ahdinsammal <i>Platyhypnidium riparioides</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	törrökinnassammal <i>Scapania aequiloba</i>		E	EN				p				1	G	C	A	B	2	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sammalet	hetekinnassammal <i>Scapania paludosa</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Kovakuoriaiset	korpikolva <i>Pytho kolwensis</i>	Lu II,IV	E	EN				p				3	G	C	A	B	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Kovakuoriaiset	murroskolva <i>Pytho abieticola</i>		U	VU				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Kovakuoriaiset	haapaliskokuntikas <i>Quedius lundbergi</i>		U	VU				p				2	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016

Kovakuoriaiset	pohjantypyjääriä <i>Acmaeops septentrionis</i>		-	NT				p				1	G	C	C	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Kovakuoriaiset	aarnivilistäjä <i>Phymatura brevicollis</i>		U	VU				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Kovakuoriaiset	<i>Euconnus pragensis</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Kovakuoriaiset	<i>Oxypoda bicolor</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	harjasorakas <i>Gloiodon strigosus</i>		-	NT				p				5	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	korpiludekääpä <i>Skeletocutis odora</i>		-	NT				p				11	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	korkkikerroskääpä <i>Perenniporia subacida</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	känsäorvakka <i>Cystostereum murrayi</i>		-	NT				p				12	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	lamokääpä <i>Skeletocutis chrysellia</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	lapinkynsikääpä <i>Trichaptum laricinum</i>		-	NT				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	lumokääpä <i>Skeletocutis brevispora</i>		-	NT				p				2	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	lohkokääpä <i>Diplomitoporus crustulinus</i>		U	VU				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	lutikkakääpä <i>Skeletocutis jelicii</i>		E	EN				p				1	G	C	A	B	2	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	pohjanrypykkä <i>Phlebia centrifuga</i>		-	NT				p				33	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	pursukääpä <i>Amylocystis lapponica</i>		-	NT				p				40	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	raidantuoksukääpä <i>Haploporus odorus</i>		-	NT				p				5	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	rusokantokääpä <i>Fomitopsis rosea</i>		-	NT				p				13	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	rusomaljakas <i>Leucoscypha ovaloides</i>		U	VU				p				1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	röyhelökääpä <i>Pycnoporellus alboluteus</i>		E	EN				p				11	G	C	A	B	2	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	sitruunakääpä <i>Antrodiella citrinella</i>		-	NT				p				5	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	sirppikääpä <i>Cinereomyces lenis</i>		-	NT				p				2	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016

Sienet	välkkyludekääpä <i>Skeletocutis stellae</i>		U	VU				p			5	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	helтта-aidaskääpä <i>Gloeophyllum abietinum</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	peikonnahta <i>Crustoderma dryinum</i>		-	NT				p			2	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	punakarakääpä <i>Steccherinum collabens</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	riekonkääpä <i>Antrodia albobrunnea</i>		-	NT				p			8	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	kairakääpä <i>Antrodia primaeva</i>		U	VU				p			3	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Sienet	louhennahka <i>Laurilia sulcata</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Luteet	liekolaikkulude <i>Teloleuca pellucens</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Jäkälät	lupporustojäkälä <i>Ramalina thrausta</i>		U	VU				p			2	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Jäkälät	takkuhankajäkälä <i>Evernia divaricata</i>		U	VU				p			4	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Jäkälät	härmähuuhmarjäkälä <i>Sclerophora coniophaea</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Jäkälät	viherneulajäkälä <i>Chaenotheca chlorella</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Jäkälät	lahoparvikas <i>Multiclavula mucida</i>		U	VU				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Jäkälät	raidanpiilojäkälä <i>Arthonia incarnata</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Nisäkkäät	liito-orava <i>Pteromys volans</i>	Lu II,IV	U	NT				r				G	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Nisäkkäät	ahma <i>Gulo gulo</i>	Lu II	-	EN				c				M	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Nisäkkäät	saukko <i>Lutra lutra</i>	Lu II,IV	-	LC				r				M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Nilviäiset	jokihelmisimpukka <i>Margaritifera margaritifera</i>	Lu II,V	E	EN			X	p			1	M	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	lettorikko <i>Saxifraga hirculus</i>	Lu II,IV	U	VU				p			11	G	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	ahonoidanlukko <i>Botrychium multifidum</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016

Putkilokasvit	ketonoidanlukko <i>Botrychium lunaria</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	neidonkenkä <i>Calypso bulbosa</i>	Lu II,IV	U	VU			X	p			2	G	C	A	C	1	1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	kaitakämmekä <i>Dactylorhiza traunsteineri</i>		U	VU				p			4	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	punakämmekä <i>Dactylorhiza incarnata</i>		-	NE				p			6	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	veripunakämmekä <i>Dactylorhiza incarnata</i> subsp. <i>cruenta</i>		U	VU				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	lettosara <i>Carex heleonastes</i>		U	VU				p			7	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	(aho)kissankäpälä <i>Antennaria dioica</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	kalkkimaariänkämmekä <i>Dactylorhiza fuchsii</i>		-	NT				p			1	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Putkilokasvit	suovalkku <i>Hammarbya paludosa</i>		-	NT				p			2	G	C	A	C		1	1	Lehtelä Markku, Turunen Teija	25.05.2016
Lisäksi alueella esiintyy lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluva uhanalainen laji, jonka tiedot ovat salassa pidettäviä.																				

Lisätietoja

Kansallispuistolla on erityistä merkitystä luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvien lettorikon, liito-oravan ja korpikolvan sekä lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluvien suurten petolintujen suojelun kannalta. Laajat luonnonmetsät tarjoavat näille lajeille useita soveliaita elinympäristöjä. Kansallispuistolla on erityistä merkitystä vanhan metsän lajiston suojelun kannalta. Yli puolet alueen uhanalaisista ja harvinaisista lajeista suosii tai vaatii elinympäristökseen vanhaa luonnonmetsää. Kansallispuisto toimii useille vanhan metsän lajeille keskeisenä ydinalueena ja sieltä lajien on mahdollisuus levittäytyä alueen läheisyydessä suojelualueiden ulkopuolella sijaitseville soveliaalle paikoille.

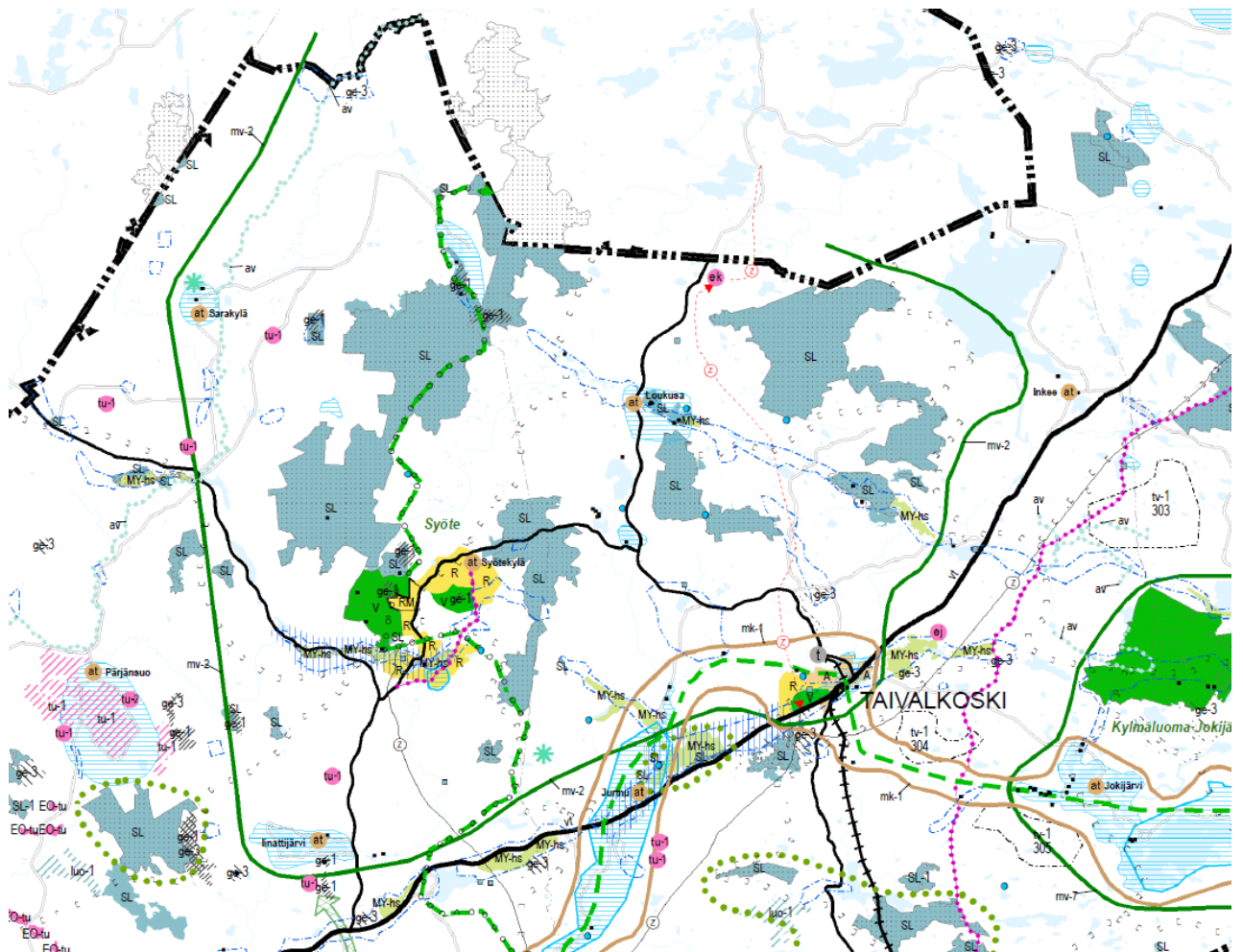
Selitykset

Direktiivi	Lu I - Luontodirektiivin liitteen I luontotyytit, Lu II - Luontodirektiivin liitteen II laji, Lu IV - Luontodirektiivin liitteen IV laji, Lu V - Luontodirektiivin liitteen V laji, Li I/Ls - Lintudirektiivin liitteen I laji, Li Ms - Muuttava laji, jota käytetty SPA alueita valittaessa, -- - Ei direktiivi laji
IUCN luokituksen mukainen uhanalaisuusluokka	RE - Hävinnyt, EW - Luonnosta hävinnyt, CR - Äärimmäisen uhanalainen, EN - Erittäin uhanalainen, VU - Vaarantunut, NT - Silmälläpidettävä, LC - Elinvoimainen, DD - Puutteellisesti tunnettu, NE - Arvioimatta jätetty, - - Tarkastelematta jätetty, NA - Arviointiin soveltumaton
Kannan suhteellinen osuus	A - $100 \geq p > 15 \%$, B - $15 \geq p > 2 \%$, C - $2 \geq p > 0 \%$, D - Merkityksetön populaatio
Keskeinen suojeluperuste tai -arvo	1 - Naturen keskeinen suojeluperuste, 2 - Muu keskeinen suojelu-arvo
Lajipopulaation tyyppi	p - Pysyvä, r - Pesivä/lisääntyvä, c - Levähtävä, w - Talvehtiva
Luontotyyppin tai lajin suojelutavoite	1 - Nykytila säilyy, 2 - Tila paranee
Luontotyyppin tai lajin toimenpidetarve	1 - Ei toimenpidetarpeita, 2 - Edellyttää toimenpiteitä

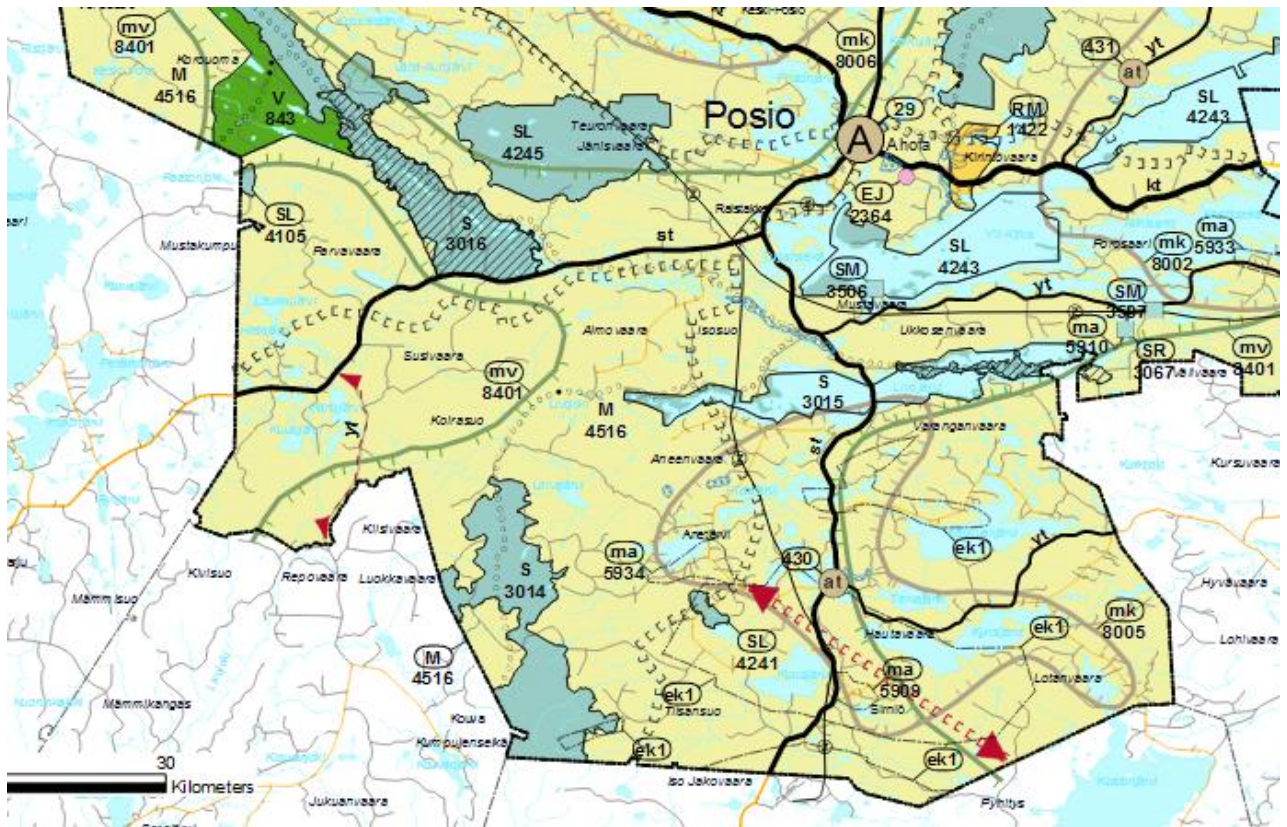
Populaation kokoyksikkö	i - yksilö / individuals, adults - aikuinen / adults, subadults - esiaikainen / subadults, bfemales - pesivä naaras / breeding females, cmales - soidintava koiras / calling males, males - koiras / males, p - pari / pairs, shoots - verso / shoots, tufts - tupas / tufts, fstems - kukkiva verso / flowering stems, localities - esiintymä / localities, colonies - kolonia / colonies, logs - asuttu runko / inhabited logs, trees - asuttu puu / inhabited trees, stones - asuttu kivi / inhabited stones/boiuders, length - asuttu pituus km / length km, area - asuttu ala m2 / area covered by population m2, grids1x1 - 1x1 km ruutu / 1x1 km grids, grids5x5 - 5x5 km ruutu / 5x5 km grids, grids10x10 - 10x10 km ruutu / 10x10 km grids
Suojeluaste	A - Erinomainen suojelu, B - Hyvä suojelu, C - Kohtalainen suojelu
Suojelutaso ja kehityssuunta Suomessa	FV suotuisa, U1+ epäsuotuisa - riittämätön - paraneva, U1 epäsuotuisa - riittämätön, U1- epäsuotuisa - riittämätön - heikkenevä, U2+ epäsuotuisa - huono - paraneva, U2 epäsuotuisa - huono, U2- epäsuotuisa - huono - heikkenevä, XX ei tiedossa
Tiedon laatu	G - Hyvä, M - Kohtalainen, P - Huono, DD - Ei tietoja
Uhanalaisuus luonnonsuojeluasetuksessa	E - erityisesti suojeltava laji, U - muu uhanalainen laji, - - ei mainittu asetuksessa
Yleisarviointi	A - Erittäin tärkeä, B - Hyvin tärkeä, C - Merkittävä, - Ei arvioitu/tiedossa

Liite 7 Karttaotteet maakuntakaavoista

Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan ja Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavan yhdistelmäkartasta.

Ote Itä-Lapin maakuntakaavakartasta.

23.02.2018

YM1/5741/2018

Metsähallitus
 PL 94
 01301 Vantaa

Viite
 Hänvisning

Metsähallituksen kirje 31.12.2017 (MH 920/2015)

Asia
 Ärende

Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistaminen

Metsähallitus on viitekohdassa mainitulla saatekirjeellään lähettänyt ympäristöministeriölle vahvistettavaksi Syötteen kansallispuistoa koskevan hoito- ja käyttösuunnitelman. Luonnonsuojelulain (1096/1996) 19 § edellyttää, että kansallispuistoille laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelmat, jotka vahvistaa ympäristöministeriö.

Suunnittelualan kokonaisala on noin 30 127 hehtaaria ja se kattaa neljästä erillisestä osa-alueesta vuonna 2000 perustetun Syötteen kansallispuiston (512/2000). Kansallispuiston osa-alueet ovat myös neljä erillistä Natura 2000-aluetta: Syöte (FII103828 luontodirektiivin mukainen SAC-alue ja lintudirektiivin mukainen SPA-alue), Salmitunturi - Rääpysjärvi (FII105405 SAC ja SPA), Maaselkä (FII103813 SAC ja SPA) sekä Latva-Korte - Kärppävaara (FII105407 SAC). Suuri osa kansallispuiston alueesta sisältyy vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Lisäksi alueella on pienialaisia lehtojensuojeluohjelman kohteita.

Suunnittelualue sijoittuu Ijoen valuma-alueelle, Pudasjärven kaupungin, Taivalkosken ja Posion kuntien alueille sekä Taivalkosken, Pudasjärven Livon, Posion Livon ja Pintamon paliskuntien alueille. Kansallispuisto sijaitsee Syötteen matkailukeskuksen, Iso-Syötteen retkeilyalueen ja Syötteen virkistysmetsän läheisyydessä. Tämä kokonaisuus on merkittävä virkistysalue ja vetovoimatekijä alueen matkailulle. Toisaalta kansallispuisto on myös paikallisille asukkaille tärkeä metsästysalue ja poronhoidon laidun- ja vasoma-alue.

Metsähallitus on osallistanut Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelua varten kootussa yhteistoimintaryhmässä, omien internet-sivujensa välityksellä sekä kahdessa avoimessa yleisötilaisuudessa paikallisia ja alueellisia intressiryhmiä sekä alueen käyttäjiä. Lausuntoja suunnitelmaluonnoksesta saatiin 11 kpl. Osallistamisen seurauksena suunnitelman sisältöä on muokattu mm. kaavoitustilanteen, uhka-analyysin, luontoarvojen parantamistavoitteiden sekä erätalouden ja poronhoidon toimenpiteiden osalta.

Keskeiset arvot ja uhkat

Kansallispuisto on merkittävä erityisesti vanhojen metsien suojelukohteena. Puiston vaara-kuusikot tarjoavat soveliaita elinympäristöjä useille uhanalaisille ja harvinaistuneille vanhojen metsien lajeille. Kuusikoiden lomassa vaihtelevat rинnesuot ja puronotkot.

Kansallispuiston keskeisiksi suojeluarvoiksi suunnitelmassa on nostettu luontodirektiivin liitteen I luontotyytit luonnonmetsät, aapasuot, puustoiset suot ja letot. Puistolla on erityistä merkitystä myös luontodirektiivin liitteen II lajien lettorikon, liito-oravan ja korpikolvan sekä lintudirektiivin liitteen I eräiden suurten petolintujen suojelussa. Erämaisuus on merkittävä arvo etenkin puiston syrjäisemmillä osa-alueilla. Muita keskeisiä luontoarvoja alueella ovat muut uhanalaiset lajit, kuten vanhojen metsien hyvin säilyneiden lahoppuujatkumoiden mahdollistama merkittävä ja uhanalainen sienilajisto. Alue kuuluu myös kansalliseen palojatkumoalueiden verkostoon.

Virkistyskäyttö, luontomatkailu ja luontokasvatus ovat kansallispuiston tärkeitä käyttöarvoja. Keskeinen Syötteen kulttuuriarvo on rikas maankäytön historia ja paikallinen kulttuuriperintö, joka ilmenee historiallisina merkkeinä niitty-, ja kaskikulttuurista, poronhoidosta, tervanpoltosta ja savottakulttuurista. Perinteinen eränkäynti ja poronhoito jatkuvat alueella edelleen. Tunnetuin kulttuurikohde on Rytivaaran entisöity kruununmetsätorppa, jonka pihapiiriä hoidetaan perinnemaisemana.

Syötteen kansallispuiston keskeisiin arvoihin kohdistuvia uhkia ovat kaivostoiminta ja tuuli-voimatuotanto puiston läheisyydessä. Kaivostoiminta saattaisi vaikuttaa haitallisesti puiston luontotyypeihin, etenkin vesistöjen kautta. Tuulivoimalat aiheuttavat puolestaan törmäysvaaran suurille petolinnuille. Molemmat uhkat voivat heikentää myös puiston maisemaa ja erämaisuutta. Alueen erämaisuutta ja luonnonrauhaa voivat heikentää myös luvaton moottorikelkkailu sekä kävijämäärien voimakas kasvu. Lehtipuiden heikko uudistuminen ja metsäpalojen tehokas torjunta heikentävät niistä riippuvaisen eliöstön elinmahdollisuuksia.

Virkistyskäytön, luontomatkailun ja luontokasvatuksen edellyttämien rakenteiden ja palvelujen ylläpidon sekä perinnemaisemien ja kulttuurikohteiden hoidon kannalta uhkana on resurssien riittämättömyys.

Suunnittelun keskeiset perusteet ja tavoitteet

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa tehdään keskeiset hoidon ja käytön linjaukset sekä sovitaan yleiset toimintaperiaatteet. Suunnitelmassa ei pääsääntöisesti päätetä yksityiskohtaisista käytännön toimenpiteistä, jotka edellyttävät yleensä tapauskohtaista harkintaa ja yksityiskohtaisempaa suunnittelua sekä päätöksentekoa. Hoito- ja käyttösuunnitelma ei myöskään perusta mitään oikeuksia, vaan ohjaa alueen käyttöä.

Syötteen kansallispuisto on perustettu Pohjois-Suomen vaara-, metsä- ja suoluonnon luonnontilaisina ja erämaisina säilyneiden osien suojelemiseksi, yleiseksi luonnon nähtävyydeksi sekä retkeilyä, opetusta ja tutkimusta varten. Hoito- ja käyttösuunnitelman avulla toteutetaan kansallispuiston perustamislain tavoitteet sekä luonto- ja lintudirektiivien edellyttämät tavoitteet alueen luontotyyppien ja eliölajien suotuisan suojelutason säilymiseksi ja parantamiseksi.

Syötteen kansallispuiston kehittämiseksi sekä suunnitelmassa todettujen keskeisten arvojen turvaamiseksi ja uhkien torjumiseksi suunnitelmaan on kirjattu 6 päämäärää ja niihin liittyvät tarkemmat tavoitteet ja toimenpiteet.

Luonnon ja kulttuuriperinnön suojelussa päämääränä on luontotyyppien tilan ja lajiston elinolosuhteiden paraneminen sekä kulttuuriperintökohteiden säilyminen ja kytkeminen osaksi alueen luontomatkailua. Keskeiset toimenpiteet ovat uhanalaisten lajien seurannat ja hoitotoimet esiintymispaikoilla tarvittaessa, nuorten talouskäytössä olleiden metsien ennallistamispolto, lehtipuujuoksumon turvaaminen, perinnemaisemien hoito sekä Rytivaaran rakennusten tarkistukset ja kunnostus tarvittaessa.

Kestävän virkistyskäytön edistämiseksi kehitetään kansallispuiston reittejä ja opastusta kysynnän pohjalta palvelemaan kävijöitä monipuolisesti ympäri vuoden. Maastopyöräily sekä koira- ja porovaljakoilla ajaminen on sallittu vain niihin osoitetuilla reiteillä. Maastopyöräilyn kasvavan kysynnän vuoksi osoitetaan pyöräilyyn lisää reittejä puiston retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeellä sekä pääosin puiston ulkopuolella, sen lähiympäristössä. Luontokasvatustoimintaa kehitetään yhdessä alueen kasvatustalon toimijoiden kanssa.

Suunnittelualueen metsästys- ja kalastuskäytäntöihin ei tue muutoksia. Metsästys on sallittu paikallisille asukkaille metsästyslain (615/1993) mukaisesti, lukuun ottamatta Syötteen Lomaojan eteläpuoleisia alueita. Pilkkiminen ja onkiminen on sallittu jokamiehenoikeudella ja viehekalastus kalastonhoitomaksulla.

Kansallispuiston palvelujen ylläpidossa tarvittava maastoliikenne keskitetään pääosin lumi-peitteiseen aikaan. Uusia moottorikelkkauria tai reittejä ei tehdä. Luontomatkailuun, erilaisiin tapahtumiin ja luontokuvaukseen liittyvään maastoliikenteeseen voidaan tarvittaessa harkitusti myöntää talviaikaisia lupia. Sulan maan aikana maastoliikennelupia voidaan myöntää vain tarkoin harkiten, puiston hoidon ja käytön tavoitteita palvelemaan. Lupia voidaan myöntää myös mm luontoliikunnan tapahtumiin, jolloin pyritään hyödyntämään puiston reittejä ja palveluja.

Poronhoitoa alueella säätelee poronhoitolaki (848/1990), joka takaa poronhoidon harjoittajille erityisoikeuksia liittyen maastoliikenteeseen, leiriytymiseen ja tulentekoon. Poronhoidon rakenteet edellyttävät Metsähallituksen lupaa. Toisaalta Metsähallitus neuvottelee ja sopii paliskuntain yhdistyksen ja paliskuntaryhmien kanssa säännöllisesti toimintatavoista valtion mailla, sekä pyytää kannanotot mahdollisista uusista reiteistä ja tapahtumista ennen sopimusten tekemistä.

Vyöhykejako

Pääosa Syötteen kansallispuistosta (84 %) kuuluu suunnitelman mukaan syrjävyöhykkeeseen, joka säilytetään mahdollisimman luonnontilaisena ja erämaisena. Syrjävyöhykkeen nykyisiä palvelurakenteita voidaan ylläpitää, mutta uutta palveluvarustusta ei rakenneta, erämaista retkeilyä palvelevia rakenteita lukuun ottamatta. Liikkuminen on sallittua jokamiehenoikeudella ja syrjävyöhykettä voidaan käyttää erämaisiin palveluihin.

Kansallispuiston retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke kattaa neljänä erillisenä vyöhykkeenä noin 16 % alueesta: Pyhitys, Rytivaara, Teerivaara-Ahmavaara ja Vattukuru. Rajoitusvyöhykettä Syötteen kansallispuistossa ei ole.

Ympäristöministeriö pitää suunnitelman vyöhykejakoa hyvänä ja kansallispuiston perustamissäädösten sekä Natura 2000 velvoitteiden pohjalta perusteltuna.

Suunnittelu osana Natura 2000 –verkoston toteuttamista

Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteena on ylläpitää nykyiset luonnonarvot ja toteuttaa siten osaltaan Natura 2000 verkoston suojelutavoitteiden saavut-

tamista sekä hoidon ja käytön toimeenpanoa. Alueen vyöhykejaolla ja palvelurakenteilla ohjataan kävijöiden liikkumista siten, että luontotyypeille ja lajistolle ei aiheudu liikaa häiriötä tai kulumista. Käytön ohjauksella varmistetaan, että eri käyttömuodot voidaan sovittaa samoille reiteille sujuvasti. Edunvalvonnalla varmistetaan, että kansallispuiston ulkopuoliset hankkeet eivät heikennä puiston luontoarvoja.

Suunnitelman toimenpiteistä aiheutuvat ekologiset vaikutukset ovat pääosin myönteisiä. Puistossa esiintyviä luonto- ja lintudirektiivin eliölajeja sekä hoidettavia ja ennallistettavia luontotyyppisiä seurataan säännöllisesti suotuisan suojelutason varmistamiseksi. Herkimille luontokohteille ei ohjata virkistystoimintaa. Suunnitelman toteuttamisella ei ole heikentäviä vaikutuksia Natura 2000 –alueen valintaperusteena oleviin luonnonarvoihin, eikä luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista erillistä arviointia tarvitse tehdä. Ympäristöministeriö katsoo, että suunnitelma turvaa toteutuessaan alueen suojelutavoitteet.

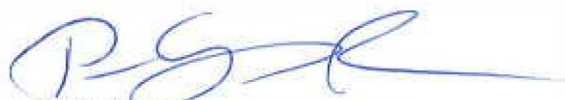
Vahvistaminen

Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma antaa hyvän perustan kansallispuiston hoidon ja käytön järjestämiselle. Suunnitelma ohjaa perustellulla tavalla alueen käyttöä, millä on myönteistä vaikutusta myös kansallispuiston luonnonarvoille. Metsähallituksen laatima ehdotus Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaksi täyttää tehtävänsä suojelualuekokonaisuuden hoitoa ja käyttöä ohjaavana asiakirjana. Alueen hoidolle ja käytölle suunnitelmassa asetetut tavoitteet ovat sopusoinnussa kansallispuiston perustamistaroituksen ja suojelutavoitteiden kanssa.

Metsähallituksen tulee jatkossa seurata tarkasti hoito- ja käyttösuunnitelman toimeenpanon vaikutuksia kansallispuiston luontoon, etenkin uusien reittien, rakenteiden ja liikuntamuotojen sekä luvanvaraisten toimien osalta. Kansallispuiston arvokkaiden luontotyyppien ja lajien selvityksiin sekä seurantaan tulee panostaa riittävästi. Metsähallituksen tulee myös tarvittaessa viipymättä puuttua mahdollisiin epäkohtiin ja ehkäistä kansallispuiston suojelutavoitteiden ja suunnitelman päämäärien saavuttamisen kannalta haitalliset toiminnot.

Ympäristöministeriö vahvistaa Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman luonnonsuojelulain (1096/1996) 19 § nojalla, Metsähallituksen viitekirjeen (MH920/2015) liitteen mukaisena.

Yksikön päällikön sijainen,
ympäristöneuvos

Päivi Gummerus-Rautiainen

Ympäristöneuvos

Aulikki Alanen

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 228 Hasanen, E. & Vähäsarja, K. 2019: Luonto lisää liikettä – Mikä innostaa kouluikäistä? 103 s.
- No 229 Hasanen, E. & Vähäsarja, K. 2019: Moved by Nature – School-children’s experiences of outdoor activities in nature. 107 s.
- No 230 Ervola, A., Rautiainen, M., Seppänen, M. & Bisi, J. 2019: Erätalous valtion alueilla – yleis- ja erityisoikeuksien käyttö. 46 s.
- No 231 Arnkil, A., Hoikkala, J. & Sahla, M. (toim.) 2019: Suojelualueet merialuesuunnittelussa – suositus suojelualueiden huomioimiseksi. 42 s.
- No 232 Vatanen, E. & Kajala, L. 2020: Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkakohdeiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointisovelluksen kertoimien päivitys 2019. 31 s.

Sarja B

- No 253 Jylänki, T. 2020: Perämeren kansallispuiston kävijätutkimus 2019. 57 s.
- No 254 Pälvimäki, P. 2020: Saaristomeren kansallispuiston kävijätutkimus 2019. 69 s.
- No 255 Pääkkölä, A. 2020: Petkeljärven kansallispuiston kävijätutkimus 2018. 70 s.
- No 256 Toivonen, I. 2020: Helvetinjärven kansallispuiston kävijätutkimus 2019. 52 s.
- No 257 Toivonen, I. 2020: Seitsemisen kansallispuiston kävijätutkimus 2019. 58 s.
- No 258 Pulkkinen, T. & Kalliomäki, J. 2020: Oulangan kansallispuiston kävijätutkimus 2019–2020. 53 s.

Sarja C

- No 162 Metsähallitus 2018: Puljun erämaan Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 83 s.
- No 163 Metsähallitus 2018: Saarijärven vanhojen metsien hoito- ja käyttösuunnitelma 2011–2025. 80 s.
- No 164 Metsähallitus 2018: Vintilänkairan, Koitelaisen ja Pomokairan Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. 75 s.
- No 165 Siira, H. & Sulkava, P. 2019: Pallas-Yllästunturin kansallispuiston luontomatkailusuunnitelma. 66 s.
- No 166 Naumanen, S. 2020: Kolin biosfäärialueen luontomatkailusuunnitelma 2020–2025. 91 s.
- No 167 Metsähallitus 2020: Maakylän–Räyskälän alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 128 s.
- No 168 Metsähallitus 2020: Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. 158 s.
- No 169 Forststyrelsen 2020: Skötsel- och användningsplan för Sibbo storskogs nationalpark. 159 s.
- No 170 Metsähallitus 2020: Hossan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. 114 s.
- No 171 Metsähallitus 2020: Mallan luonnonpuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. 111 s.
- No 172 Meahciráđđehus 2020: Mallá luonddumeahci dikšun- ja geavahanplána. 114 s.

ISSN-L 1796-2943
ISSN (verkkajulkaisu) 1796-2943
ISBN 978-952-377-012-6 (pdf)